PONEDELJEK, 2. FEBRUAR 2009

PREDSEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

Predsednik

(Seja se je začela ob 17.05)

1. Nadaljevanje zasedanja

Predsednik. – Razglašam nadaljevanje zasedanja, ki je bilo odloženo v četrtek, 15. januarja 2009.

- 2. Sprejetje zapisnika predhodne seje: gl. zapisnik
- 3. Sestava parlamenta: gl. zapisnik
- 4. Preverjanje veljavnosti mandatov poslancev: gl. zapisnik
- 5. Sestava odborov in delegacij: gl. zapisnik
- 6. Razlaga Poslovnika: gl. zapisnik
- 7. Predložitev dokumentov: glej zapisnik
- 8. Posredovanje besedil sporazumov s strani Sveta: gl. zapisnik
- 9. Brezpredmetne pisne izjave: gl. zapisnik
- 10. Vprašanja za ustni odgovor in pisne izjave (predložitev): gl. zapisnik
- 11. Peticije: glej zapisnik

12. Razpored dela

Predsednik. - Končni osnutek dnevnega reda za to delno zasedanje, ki je bil sestavljen na konferenci predsednikov v četrtek, 29. januarja 2009, v skladu s členoma 130 in 131 Poslovnika, je razdeljen. Predlagane so naslednje spremembe:

Ponedeljek: Gospa Roure je umaknila svojo prošnjo za kratko predstavitev svojega poročila (A6-0024/2009) o pogojih za sprejem prosilcev za azil in beguncev v državah članicah. O poročilu se bo zato glasovalo v četrtek.

Četrtek: Skupina združenja za Evropo narodov zahteva, da se točka o stanju na Filipinih zamenja s točko, ki se glasi "Zavrnitev izročitve Cesareja Battistija s strani Brazilije".

Roberta Angelilli, *v imenu skupine UEN.* – (*IT*) Gospod predsednik, po posvetovanju z več kolegi poslanci prosim za spremembo dnevnega reda, tako kot ste pravkar izjavili. Predvsem bi rada prosila, da se zadeva v zvezi z Battistijem obravnava kot nujna.

Pred nekaj dnevi se je namreč brazilska vlada odločila, da zavrne izročitev terorista Cesareja Battistija, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo zaradi štirih umorov, in je temu morilcu podelila status političnega begunca. Ta odločitev, ki ni samo sramota za institucije in italijansko pravosodje, je žalitev spomina na žrtve in njihove družine in je povzročila ogorčenje javnega mnenja.

To je razlog za to zahtevo, za katero menim, da bi jo bilo med drugim treba uslišati, in ker je ta zahteva prvotno prišla s strani najvišjih javnih uslužbencev v Italiji, začenši s strani predsednika republike, gospoda Napolitana. Zaradi tega je to razlog za to zahtevo.

(Parlament je odobril zahtevo.)

(Razpored dela je bil sprejet s to spremembo.)

13. Enominutni govori o zadevah političnega pomena

Predsednik. – Naslednja točka so enominutni govori o zadevah političnega pomena.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) V Medskupini za regionalne in manjšinske jezike smo sestavili poročilo z namenom zaščititi tradicionalne narodnostne manjšine. Zakaj je to pomembno? Veliko novih držav članic, med njimi tudi Romunija, nima na primer zakonodaje glede manjšin. Lansko leto smo bili priča pretepanju civilistov s strani uniformiranih policistov na Slovaškem. Že od prevzema funkcije s strani nove vlade v Romuniji opažamo, da se odstranjujejo simboli manjšin, da povzroča težave, če nekdo govori več kot en jezik in da je bilo več sto otrok po naključju izpuščenih pri vpisu v šolo. Zaradi tega menimo, da je za Evropski parlament pomembno, da izdela poročilo, resolucijo, ki bo zagotavljala zaščito manjšin, zaščito tradicionalnih etničnih manjšin. Najlepša hvala, gospod predsednik.

Iliana Malinova Iotova (PSE). -(BG) Gospe in gospodje, spor med Rusijo in Ukrajino ter januarska prekinitev dobave zemeljskega plina sta povzročila velike izgube nekaterim evropskim državam, zlasti Bolgariji.

Neposredne izgube za bolgarsko gospodarstvo so samo v nekaj dneh dosegle več kot 230 milijonov EUR, kar ustreza znesku, potrebnim za začetek projekta Nabucco. Zaradi tega se je naše gospodarstvo znašlo v negotovem stanju in smo bili prisiljeni iskati sodelovanje za ponovno odprtje blokov na jedrski elektrarni Kozloduj.

Dialog o tej zadevi, ki mora temeljiti na dobri analizi, mora biti razumen in miren. Čeprav so rešitve težke, pa jih ne smemo prejudicirati in jih brez pridržkov opustiti, kot je žal napovedala Komisija.

Menim, da morajo Bolgarija in nekatere najbolj prizadete države dobiti možnost pridobitve dodatnih sredstev s strani Evropskega razvojnega načrta in ne zgolj minimalnega deleža v višini 20 milijonov EUR, ki je bil za projekte v zvezi z dobavo plina že dodeljen. Nerazložljivo je, da naj bi najbolj prizadete države dobile najmanjši znesek v obdobju, ko bo skoraj 3,5 milijona EUR dodeljenih energetskim projektom.

Kmalu bomo začeli razpravo o energetski strategiji. Pozivam vse članice, da skupaj izrazimo svojo vizijo o energetski neodvisnosti, da lahko tik pred volitvami premagamo naše politične razlike in da lahko zaščitimo solidarnost in vzajemno pomoč, ki nas združujeta.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Češka je prevzela predsedovanje pred enim mesecem, a ji je že uspelo pljuniti nam v obraz in nas užaliti s svojim darilom: Estonija je prekrita s kladivi in srpi, na tleh finske savne leži pijan moški, Nemčija ima kljukasti križ, Italija nogometaše, ki držijo žogo blizu svojih spolovil, Bolgarija je polna stranišč itd., itd. Tako je umetnik, ki je ustvaril darilo Češke republike Evropski uniji, portretiral narode in države Evropske unije v svojem delu.

Umetnost lahko šokira in večkrat tudi mora, toda ali je posmehovanje drugi državi in ljudem najbolj primeren način za to? Češka vlada govori o umetnikovi svobodi izražanja: to že drži, toda tu je bila ta svoboda vsekakor uporabljena v napačnem kontekstu. Vlada se očitno ne sme vmešavati v umetnikovo ustvarjalno svobodo: tudi to drži, toda s tem darilom je češka vlada sporočilo, ki ga to darilo prinaša, sprejela in mora sedaj kot tisti, ki darilo daje, torej ona sama in ne umetnik, prevzeti odgovornost za posledice. Težko je razumeti, kako lahko vodstvo Češke republike smatra, da ima pravico žaliti druge države članice.

Kot izvoljeni predstavnik Estonije pričakujem odgovor in opravičilo predsedujoče države, da ju bom lahko prenesel Estoncem. Žal tu ni nobenega predstavnika predsedujoče države, a verjamem, da bodo izvedeli za mojo zahtevo.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Gospod predsednik, pet tisoč težkih tovornjakov vsak dan pelje skozi mesto Augustów. Otroci vsak dan hodijo v šolo ob robu te ceste, ker ni nobenega pločnika. Skoraj vsak dan kakšen od njih umre pod kolesi težkega tovornjaka. Ekološki teroristi so ustavili izgradnjo obvoznice, in sicer zaradi zaščite ptic pred hrupom. Za vsak teden oviranja te izgradnje eden od otrok iz Augustówa plača

s svojim življenjem. Niti ekološki teroristi niti sodniki Evropskega sodišča ne pošiljajo svojih otrok pod kolesa težkih tovornjakov. Vendar so življenja otrok iz Augustówa manj pomembna kot dobro počutje ptic.

Sama podpiram skrb za okolje in dejavnosti za varstvo narave. Ko pa gre za človeško življenje, ga ne smemo tako brezsrčno obravnavati. Na Evropsko komisijo naslavljam vprašanje: koliko poljskih otrok mora plačati s svojim življenjem zaradi ustavitve izgradnje obvoznice? Ali so se pri tej odločitvi sploh upoštevala njihova življenja?

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Gospod predsednik, Evropski parlament bi rada opozorila na poslabšanje – če je kaj takega sploh mogoče – stanja človekovih pravic v Tuniziji.

Od 11. decembra je Sihem Bensedrine, znan borec za človekove pravice in glavni urednik časopisa *Kalima*, tarča tiskovnega nadlegovanja in žaljivih pripomb, ki so popolnoma nevzdržne in nezdružljive z načeli pravne države.

23. januarja so gospodu Aminu, ki je koordinator pri Organizacijah za človekove pravice držav Magreba, prepovedali vstop v Tunizijo.

28. januarja je bil Radio Kalima, ki je od tega dne oddajal preko satelita, popolnoma obkoljen. Novinarje so zaprli v ječo, s tistimi, ki so jim priskočili na pomoč, pa so na ulicah grobo ravnali. Ta radijska postaja je še vedno obkoljena s strani tunizijske policije, rezultat tega pa je, da sta svoboda informiranja in izražanja oslabljeni.

Jutri bo potekala pritožbena obravnava delavcev iz mesta Gafsa, ki se borijo proti korupciji in proti izkoriščanju na tem tunizijskem rudarskem območju, z zavrnitvijo pravičnosti, ki smo ji bili priča med prvo obravnavo.

Vodje misije v Tunisu so zaskrbljeni glede te situacije; o situaciji so razpravljali in morda o njej razpravljajo prav v tem trenutku. Srečali se bodo danes.

Pozivam vas, gospod predsednik, da prevzamete glavno politično podbudo za ustavitev tega sistematičnega kršenja človekovih pravic v Tuniziji.

Predsednik. – Prispel je tudi naš novi in nekdanji kolega poslanec Martin Kastler. Pravi, da je obtičal v prometnem zastoju. Zamujanju se lahko izognemo na dva načina: da se prej odpravimo ali da izboljšamo vseevropska omrežja.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). - Gospod predsednik, ubijanje vojnih zapornikov in civilistov, ujetih med vojno, predstavlja eno najhujših kršitev mednarodnega prava. Tretja in četrta ženevska konvencija jasno navajata, da takšna dejanja še zdaleč ne dosegajo standardov mednarodnega prava in prikazujejo odgovornost storilca v očeh mednarodne javnosti. V tem duhu člen 2 Evropske konvencije o človekovih pravicah razglaša uboj za grobo kršitev.

Nedavno priznanje turškega igralca Attile Olgaça, da je ubil 10 ciprskih Grkov, ujetnikov med turško invazijo na Ciper poleti 1974, je še enkrat obelodanilo zločine, ki jih je zagrešila Turčija in nalaga neizogibno obveznost Turčiji, da odpre svoje arhive za preiskavo usode vseh pogrešanih oseb. Mednarodna skupnost, v kateri Evropska unija igra pomembno vlogo, mora v čim večji možni meri pritisniti na Turčijo glede njene uskladitve z mednarodnim pravom, povezanimi sklepi Evropskega sodišča za človekove pravice in vsemi ustreznimi resolucijami ZN.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Moto češkega predsedovanja "Evropa brez meja" ne sme biti le geslo, temveč jasen odgovor na trenutne izzive. Predsedstvo se mora ukvarjati z vprašanji, ki skrbijo tiste evropske državljane, ki jim obstoječe meje onemogočajo uveljavljanje njihovih pravic na območju EU.

Evropska unija ima petdeset milijonov Evropejcev z različnimi zdravstvenimi problemi, ki se v vsakodnevnem življenju soočajo z različnimi težavami. Veliko se jih je obrnilo name s prošnjo glede potrebe po vzajemnem priznavanju identifikacijskih kartic za težke invalide. Invalidni državljani teh kartic ne morejo uporabljati v vseh državah članicah EU. Zelo težko na primer parkirajo svoja vozila na označenih parkiriščih. To vprašanje sem predložila Svetu in Komisiji ter upam, da bodo ukrepi za uskladitev teh kartic čim prej sprejeti.

"Evropa brez meja" mora pomeniti odstranitev vseh ovir, vključno s fizičnimi, socialnimi in arhitekturnimi ovirami, in preprečevanje kakršne koli diskriminacije, naperjene zoper invalide.

Rovana Plumb (PSE). – (RO) Dokumenti seje z dne 5. februarja v Pragi omenjajo razpravo na temo barcelonski cilji glede javnih storitev otroškega varstva, s poudarkom na varstvu otrok na domu. Sprašujem

se, ali se češko predsedstvo zaveda poročila Evropske komisije iz oktobra 2008, ki kaže, da več kot šest milijonov žensk v starosti med 25 in 49 let navaja, da zaradi družinskih obveznosti ne smejo delati ali pa so zaposlene samo za polovični delovni čas.

Varstvo otrok na domu ne sme biti v škodo javnim storitvam otroškega varstva. Kot socialna demokratinja verjamem, da bi raziskava javnih storitev otroškega varstva koristila družbi v celoti. Češko predsedstvo pozivam, da razmisli o vrsti pomoči državam članicam, ki bi jim omogočila izboljšati njihove javne storitve otroškega varstva z vidika količin in kakovosti, zlasti v času trenutne krize.

Bilyana Ilieva Raeva (ALDE). – (*BG*) V Švici bo ta teden potekal referendum o prostem pretoku ljudi. Švicarji se bodo odločali, ali se bo sporazum med njihovo državo in Evropsko unijo razširil v smislu veljavnosti in obsega in ali bo vključeval državljane Bolgarije in Romunije.

S to odločitvijo Švica ne bo le olajšala in določila, kako se bodo stvari odvijale v prihodnosti, glede tega, ali bomo uporabljali vize in meje, temveč bo odločala tudi o tem, ali se bodo določene odgovorne odločitve, povezane z ekonomskim razvojem zadnjih 30 let, še naprej uporabljali tudi v prihodnosti. Politika prostega pretoka državljanov prispeva h gospodarskemu razvoju tako v Švici, kot tudi v Evropski uniji in prav tako k izboljšanju našega splošnega življenjskega standarda.

Iskreno upam, da bo izid referenduma v Švici pozitiven, kajti nasproten, negativen izid bi še enkrat to lepo partnerstvo in sodelovanje privedel do meja, ki smo jih nekoč že imeli, omejitev in vseh neprijetnosti, ki bi izhajale iz nesklenitve sporazumov.

Iz tega razloga upam, da bodo naši švicarski prijatelji podprli našo skupno prihodnost in vljudno pozivam tako države članice Evropske unije kot tudi Komisijo, da složno nadaljujejo naše medsebojno sodelovanje s Švico in z dobrimi rezultati za vse državljane Evropske unije.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (*PL*) Gospod predsednik, na srečanju v Davosu je nemška kanclerka gospa Angela Merkel pozvala h gradnji plinovoda od Rusije do Nemčije po morskem dnu Baltskega morja.

Gospa Merkel je še enkrat pokazala svoje razumevanje za evropsko solidarnost. Vendar so skandinavske države kot tudi Litva, Latvija, Estonija in Poljska izrazile zadržke in nasprotovanje v zvezi s projektom za izgradnjo plinovoda. Gospa Merkel je pokazala, kako pomembni so zanjo glasovi ekologov, ki svarijo pred ogroženostjo Baltika. Za gospo Merkel dejstvo, da bodo stroški izgradnje nekajkrat višji od stroškov podzemnega cevovoda, ni pomembno.

Sprašujem: ali je mogoče, da je po zgledu svojega predhodnika kanclerja Gerharda Schroederja gospa Merkel iskala službo pri Gazpromu? Ali se vodje nemške levice in nemške desnice zavedajo, da s tem, ko kažejo to svoje stališče, spodkopavajo ugled, dostojanstvo in kohezijo Evropske unije?

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Gospod predsednik, v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov imajo vsi narodi pravico do samoopredelitve. To velja tudi za 1,5-2 milijona Madžarov v Transilvaniji. Pred dvema letoma je Državni svet Székelyja organiziral neuradni referendum o regionalni avtonomiji za pokrajino Székely. Na tem referendumu, ki je bil izveden z uporabo mobilnih škatel za glasovnice, je kljub umetno sproženi protimadžarski propagandi 99 % volivcev od 210 000 vprašanih volilo pritrdilno. Nedavno je večje število lokalnih uprav v pokrajini Székely sprožilo novo pobudo za celovit uradni referendum. Državni organi in njihovi lokalni predstavniki, tako imenovani prefekti, se zelo trudijo ovirati Madžare iz pokrajine Székely pri mirnem, zakonitem in demokratičnem izražanju svoje volje. Parlament in predsednika Hans-Gerta Pötteringa prosim, da pozorno spremljata nadaljnji razvoj dogodkov v zvezi z referendumom v Romuniji in da razširita zaščito na lokalne uprave, ki so deležne groženj s strani organov oblasti. Hvala.

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, sporazum o gospodarskem partnerstvu med državami Cariforuma in Evropsko unijo prinaša nekaj slabega za najbolj oddaljene regije (OR) Francoske Zahodne Indije in Gvajane.

Še hujše je to, da sporazum, h kateremu bom podala svoje stališče, ne spoštuje mandata, ki ga je določil Evropski svet, ali strategije Evropske unije za Karibske otoke ali njene strategije za najbolj oddaljene regije, vsi trije izmed teh izrecno omenjajo potrebo po regionalni integraciji najbolj oddaljenih regij znotraj držav Cariforuma in po vzpostavitvi medregijskega trga med tema dvema strankama, namenjenega splošnemu razvoju regije.

Zaskrbljena sem. V Guadeloupeju že 10 dni poteka strašna stavka, ki ustavlja vse, vključno z nafto. Ta stavka traja že toliko časa zaradi tega, ker ljudje Francoske Zahodne Indije in Gvajane trpijo zaradi življenjskih

stroškov, ki so 1,5-krat višji od stroškov v velemestih Evrope. Čeprav je bil to doslej povsem francoski problem, pa je sedaj pravzaprav postal evropski, in zavrnitev pogajanj o posebnem sporazumu z državami Cariforuma za nas s strani Komisije je po mojem mnenju sramotno.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (*EL*) Gospod predsednik, nedavno smo slišali, brali in videli, kako bombardirajo civiliste in kako iztrebljajo otroke. Nedavno smo videli gospoda iz Turčije, ki je javno priznal, da je med turško invazijo na Ciper leta 1974 umoril 10 ciprskih Grkov, vojakov, ki so bili vklenjeni v lisice. Kar pa nismo videli, gospod predsednik, je pripravljenost Mednarodnega kazenskega sodišča v Haagu, pripravljenost, ki je bila tako očitna, ko je šlo za tiste, ki so bili vpleteni v dogajanja v Jugoslaviji; Mednarodno kazensko sodišče za nekdanjo Jugoslavijo jih še vedno poskuša izslediti. Posledično menim, da lahko zakonito zahtevamo od Parlamenta, da nam pove, če obstaja seznam držav, ki spadajo v pristojnost Haaškega sodišča, ali če obstajajo države, ki so za to sodišče nepomembne in nezanimive. Menim, da je naša zahteva, da izvemo, katere države in državljani se privedejo pred sodišče v Haagu kot obtoženci in kateri ne, zakonita.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (*HU*) Hvala za besedo, gospod predsednik. Za besedo sem zaprosil zaradi tragične nesreče, ki se je zgodila pred tremi dnevi na Hrvaškem. 18-letni moški je stopil na poljsko mino in postal ena od že tako številnih žrtev, med katerimi so italijanski, nizozemski in drugi evropski sodržavljani. Hrvaška ni udeležena pri celovitem programu odstranjevanja min, ki ga financira Komisija od leta 2008 do leta 2013, in tako je število takšnih nastavljenih min neznano. Čeprav Hrvaška nikoli ni izdelovala min te vrste, se življenjsko nevarne protipehotne mine nahajajo vzdolž njenega ozemlja v dolžini približno 1 000 kilometrov. Spoštljivo prosim Komisijo in vas, gospod predsednik, da posredujete, da bo tudi Hrvaška lahko imela korist od evropske pomoči – tako kot Bosna, Ukrajina, Kosovo in Ciper –, ker je to izredno draga in zelo nevarna operacija. Govorim v vlogi predsednika – na strani EU – Skupnega parlamentarnega odbora EU-Hrvaška. Za besedo se vam najlepše zahvaljujem.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Gospod predsednik, demonstracije kmetov v Grčiji skupaj z drugimi demonstracijami v Evropi pošiljajo pomembno sporočilo o spremembi v trenutnem pojmovanju kmetijstva in vprašanju hrane in zahtevajo reformo v evropski in državnih politikah. Če se na evropski ravni gospodarstva sesedajo, če je izgubljeno vse zaupanje v finančni sistem, če mala in srednje velika podjetja izginjajo in če se možnosti zaposlitve krčijo, ne moremo zamižati pred problemi, ki se kopičijo na podeželju, v kmetijstvu, v podeželskem gospodarstvu in pri regionalnem zaposlovanju. Dobro bi bilo, da Komisija in Parlament začneta z dialogom in da predstavita predloge v ponudbi, ki bi obravnavala probleme, ne le zaradi preživetja malih in srednje velikih podjetij, ampak tudi zato, da bi se le-ta v prihodnjih letih lahko izkopala iz krize, da bi aktivirali mehanizem posredovanja in okrepili mehanizem za obvladovanje krize – tako da se lahko pokrijejo tudi izgube dobička – in državne politike, ki bi lahko bile zastavljene prožnejše, ne da bi to nujno pomenilo sofinanciranje skupne kmetijske politike.

Eugenijus Gentvilas (ALDE). – (LT) Evropski voditelji so nedavno izrazili stališče, da so razočarani nad voditelji Ukrajine in Gruzije. Začenjajo dvomiti o tem, ali lahko demokratizirajo te države in jih privedejo v NATO in Evropsko unijo. Takšna stališča in govori lahko zgolj podpirajo rusko politiko in njene posebne vplive. Prav pred našimi očmi lahko vidimo ruske provokacije, katerih cilj je oslabiti predsednika Juščenka, predsednika Sakašvilija in zahodno orientirano politiko, ki jo uresničujeta. Obstajajo tudi nevidne provokacije. Najboljši način, da izvemo, kako so organizirani, bi bil pregled arhiva KGB. Samo naivni politiki v zdajšnji Evropi lahko verjamejo, da se Rusija nič več ne poslužuje takšnih izsiljevanj in provokacij, čeprav jo vodi oficir KGB Putin. Zadnja informacijska provokacija je, da je Gruzija ugrabila ruskega vojaka. To informacijo so posredovali v Evropo cel teden. Kasneje je Rusija priznala, da je vojak sam pravzaprav dezertiral, ampak črna propaganda je že napravila škodo. Človek dobi vtis, da se Rusija igra s tanki, plinovodi, informacijami in lažnimi informacijami. Kakor koli že, višek naivnosti evropskih politikov je, da dovoljujejo Rusiji igrati takšne igre.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (*PL*) Gospod predsednik, s tem, da so izkoristile dejstvo, da je pozornost svetovnega javnega mnenja sedaj uprta na vprašanja v zvezi z gospodarsko krizo, so kitajske oblasti uporabile svoj širok aparat zatiranja za povečanje pritiska na Tibetance. Kampanja, ki naj bi trajala 40 dni, je v glavnem usmerjena proti udeležencem lanskoletnih protestov.

Čedalje več je pozivov k zglasitvi na policijske postaje in prav tako izginotij, pojavov zastraševanja in nepojasnjenih smrti. Ne moremo izključiti možnosti, da se bo ena od posledic zatiranja odrazila v nemirih Tibetancev, ki bodo prisiljeni izvesti skrajne ukrepe. Kitajska varnostna služba in vojska se bosta odzvali z brutalnim pomirjanjem teh protestov in morda se bo izkazalo, da imamo opraviti s premišljeno provokacijo s strani kitajskih oblasti, ki bodo računale na dejstvo, da se bodo celo demokratične vlade omejile samo na začasne proteste med splošno borbo z gospodarsko krizo. Evropski parlament bi se moral jasno in odločno

izraziti glede tega vprašanja in zato si bom danes dovolila predložiti osnutek pritožbe predsedniku kitajske vlade. Skupaj pošljimo sporočilo komunističnemu režimu, da se ne strinjamo s kršenjem osnovnih pravic tibetanskega naroda.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Evropska komisija je leto 2009 proglasila za Evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij. Ustvarjalno mišljenje je ključ do uspeha v globalnem gospodarstvu, dejstvo, ki ga je Evropska unija kot takega priznala že davno. Vsekakor je inovacija sestavni del tako Komisijinega svežnja o podnebnih spremembah kot tudi načrta za oživitev evropskega gospodarstva. Evropski parlament se mora bolj aktivno vključevati v spodbujanje ustvarjalnosti kot gonilne sile za inovativnost. Lansko leto je bil sprejet sveženj pravil na področju energije in podnebnih sprememb, potrjena pa je bila tudi pisna izjava o fibromialgiji, za kar se vam še enkrat zahvaljujem. Ti dokumenti utirajo pot inovaciji in ustvarjalnosti na najpomembnejših področjih kot sta zdravje, z odkrivanjem novih metod zdravljenja fibromialgije, in energija, s povečevanjem učinkovitosti novih alternativnih energetskih virov.

Alexandra Dobolyi (PSE). – (HU) Gospod predsednik, čeprav je Madžarska 21. decembra 2007 prav tako vstopila v schengensko območje, ostajajo še vedno nerešena vprašanja v zvezi z avstrijsko-madžarsko mejo. Oblasti na Gradiščanskem se resnično ne pogovarjajo z nami. Zato so junija 2008 moji madžarski rojaki Odboru za peticije v Evropskem parlamentu predložili peticijo, ki smo jo nemudoma posredovali komisarju Jacquesu Barrotu. Po štirih mesecih se je gospod Barrot končno odzval in povedal, da ni imel dovolj informacij v zvezi s peticijo in da bodo poskušali stopiti v stik z osebo, ki jim je peticijo predložila. Dva meseca po tem odgovoru sem sama stopila v stik z osebo, ki je predložila peticijo in vprašala, kako je s to zadevo. Izvedela sem, da se jim do tega dne ni oglasil nihče iz Komisije; zaradi tega je za Komisijo seveda zelo težko pridobiti informacije. Ko sem se napotila nazaj k osebju Komisije, so mi rekli, da bodo zadevo preučili "z najmanjšo zamudo". Komisijo bi rada vprašala, kaj pomeni izraz "z najmanjšo zamudo", rada pa bi tudi izrazila upanje, da kampanjo za volitve, ki bodo čez štiri mesece, ne bosta prav tako "z najmanjšo zamudo" vodila gospod Barroso in gospod Jacques Barrot. Hvala lepa.

Viktória Mohácsi (ALDE). – (*HU*) Hvala, gospod predsednik. Gospe in gospodje, podala vam bom kratek enominutni povzetek še vedno divjega evropskega rasizma. Pred nekaj dnevi je bil na Madžarskem nek upravnik policije, ki je podal rasistično izjavo, razrešen in nato ponovno postavljen na svoje delovno mesto po tem, ko je bila omenjena verjetnost notranje preiskave. Preiskava se ni dotaknila vprašanja, ali je bila rasistična izjava dejansko podana ali ne. V romunski občini Tărlungeni, blizu Braşova, je zgrajen zid, ki ločuje romske in neromske družine. V odgovor na vprašanje, postavljeno s strani lokalnega otroka o tem, zakaj so ločeni, bi oče morda odvrnil: zato, ker so tisti, ki živijo na tej strani zidu, slabi ljudje, medtem ko so tisti, ki živijo na drugi strani, dobri ljudje. Pred desetimi dnevi smo glasovali o sprejemu poročila delegacije v Italiji; od tedaj je Italija pred enim tednom, po tem, ko sta bila s strani neznane osebe zagrešena dva zločina, napotila oborožene sile proti Romom. Policijske sile švigajo med romskimi družinami s helikopterji, psi in oboroženimi policisti. Hvala lepa.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Število nezaposlenih delavcev na Portugalskem skokovito narašča. Podjetja vsak dan napovedujejo zmanjševanje proizvodnje, odpuščanje delavcev ali celo popolno zaprtje.

Eden od najresnejših primerov je grožnja, s katero se sooča okrog 2000 delavcev v Qimondi, v Vila do Conde, ki jo je povzročila objava stečaja matične družbe v Nemčiji. V sredo bo tu v Parlamentu delegacija delavcev iz obeh držav, ki pričakuje solidarnost in našo pomoč pri svojem prizadevanju za ohranitev svojih delovnih mest.

Sramotne zamude pri izplačilu plač in drugih nagrad, ki jih dolgujejo delavcem, pa prav tako naraščajo, kot se to med drugim dogaja v podjetjih za proizvodnjo plute, v nekaterih tekstilnih podjetjih in v sektorju za keramiko in metalurgijo. To stanje ustvarja resne socialne probleme, povečuje revščino in celo povzroča tragične situacije v primerih, ko je neka družina zaposlena pri istem podjetju. Pred nekaj dnevi sem se o tem lahko prepričala pri Subercorju, podjetju s sedežem v Santa Marii da Feira (del skupine Suberus, v obutvenem sektorju), kjer se delavci bojujejo za obstanek, ker ne prejemajo svojih plač, nekaj pa je tudi parov, ki stradajo in jim je že zmanjkalo hrane za njihove otroke. To so strašne situacije, ki jih povzroča kriza, ki pustoši pri nas, njene posledice pa se odražajo na človeških obrazih in na življenju ljudi. Zato ne pozivam le k solidarnosti, temveč tudi k rešitvi teh resnih problemov.

Kinga Gál (PPE-DE). – (*HU*) Gospod predsednik, javnost na Madžarskem z velikim zanimanjem spremlja razvoj dogodkov v zvezi z vodnimi topovi na Madžarskem in želi čim prej dobiti jasen odgovor na to vprašanje. V zvezi s to zadevo prosimo za pomoč Komisijo. To vprašanje zadeva dejstvo, da je madžarska vlada ves čas v letih 2006-2007-2008 zastopala stališče, da je bila kupila nove vodne topove iz schengenskega

sklada in da so bili ti 22. oktobra 2007 v Budimpešti uporabljeni za razkropitev množic. Konec leta 2008 je minister za pravosodje in kazenski pregon izjavil, da ta nakup ni bil plačan iz schengenskega sklada, ki je eden od virov EU. Pristojni evropski komisar je potrdil, da topovi niso bili kupljeni iz schengenskega sklada. Dan kasneje je državni sekretar z istega ministrstva v nasprotju z Evropsko komisijo izjavil, da je madžarska vlada pokrila nakup vodnih topov iz domačih virov schengenskega sklada. Moje vprašanje se glasi: ali je Komisija preučila, ali je bil v tem primeru uporabljen schengenski sklad v skladu z namenom in ali je prišla do resnice v zvezi z nakupom vodnih topov? Po teh dogodkih se poraja vprašanje glede verodostojnosti in preglednosti tako madžarske vlade, kot tudi Evropske komisije. Hvala lepa.

Glyn Ford (PSE). - Gospod predsednik, prejšnji ponedeljek je britanska vlada objavila študije izvedljivosti o petih shemah v zvezi z izkoriščanjem energije plimovanja na območju estuarija reke Severn: tri bi vključevale zajezitev, dve pa bi predvidele laguno.

EU je upravičeno postavila ambiciozne cilje za obnovljivo energijo, ampak prepričanje, da bo doseganje teh ciljev potekalo brez težav, je zmotno. Z zajezitvijo reke Severn bi lahko proizvedli do 5 % energije, ki jo potrebuje Združeno kraljestvo, vendar bi to izpodbijalo tolmačenja Direktive o habitatih.

Rezultat pravnih argumentov – ali javnega mnenja –, ki bi oviral to shemo, bi potrdil resničnost Nietzschejevega izreka, da je norost pri posameznkiih redka stvar, pri skupinah, strankah in organizacijah pa je pravilo. EU in britanska vlada bi morala pretehtati filozofijo Jeremyja Benthama, da naj iščemo največjo možno srečo za največje možno število ljudi.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Gospod predsednik, dolgo je trajalo, da se je Balkan rešil neplodnega nacionalizma, ki ne gre v korak z evropskimi standardi obnašanja in vrednot. Vendar pa izgleda, da bi morali nekateri ljudje to sporočilo ponovno slišati. Oktobra 2008 je vlada Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije izpolnila prošnjo za financiranje Skupnosti za koridor 10, ki prečka njihovo ozemlje. Samo dva meseca kasneje, ko so sprejeli spotikljivo odločitev, ki so jo objavili celo v svojem uradnem listu, in sicer, da bodo to pot imenovali "Aleksander Veliki Makedonski", pa so očitno pokazali žaljiv odnos do začasnega sporazuma z Grčijo, ki jasno določa, da se je treba izogibati vladnim propagandam in uporabi simbolov, ki spodbujajo sovražnost, mržnjo in nasilje. Pozivam Evropsko komisijo, da ugodi prošnji za financiranje Skupnosti pod pogojem, da se ta škandalozna odločitev, ki kaže na to, da so na Balkanu še vedno nacionalisti, prekliče. Gradimo Evropo, v kateri ni prostora za nacionalizem.

Evgeni Kirilov (PSE). – (BG) Prejšnjo sredo je Evropska komisija objavila svoj predlog v zvezi s programom za obnovo na področju energetske varnosti.

V skladu s tem predlogom bi Bolgarija morala prejeti le en del od 20 milijonov EUR, namenjenih za projekt, ki bi povezoval Bolgarijo z Grčijo. Samo en del od 20 milijonov EUR, ki je namenjen od milijard za projekte! Pri nas v takšnih primerih uporabljamo pregovor: "Tresla se je gora, rodila se je miš." Vse to po veliki plinski krizi!

Kot veste, je bila Bolgarija najbolj prizdeta in je edina država, ki je popolnoma odvisna od ruskega plina. Uradno pravijo, da se financirajo projekti, pripravljeni za izvajanje, a porodili so se dvomi. Odločilen projekt, ki ga je Bolgarija predlagala za razširitev plinskega skladišča v Chirenu, je lahko dokončno izdelan že v nekaj mesecih. Če pomoči ne bo dovolj, se bo Bolgarija samostojno lotila izvedbe tega projekta, toda kje je potem evropska solidarnost in pravičnost?

Poleg tega je prejšnji teden v vplivnem evropskem časopisu pisalo, da se bo kot posledica krize pomoč Bolgariji za evroskeptike povečala na 20 %. Upam, da to ni točen izračun. Če pa se bo Komisija še naprej tako obnašala do Bolgarije, se bo le-ta na to odločno odzvala.

Jim Higgins (PPE-DE). - Gospod predsednik, pred dvema letoma in pol, sem izvedel, da je Evropska komisija sprožila postopek proti Danski pred Sodiščem Evropskih skupnosti, ker je Danska uvedla 2 % prag za hidrogenirane maščobe v hrani. Komisija je to storila kljub znastvenemu dokazu o nasprotnem, ki je dejansko pokazal, da so hidrogenirane kisline zelo težavne z vidika koronarnih bolezni itd. Zato sem se pred dvema letoma odločil – v povezavi z dvema našima kolegoma poslancema, Danom Jørgensenom in Lindo McAvan –, da izdelam osnutek pisne izjave. Podprlo nas je 254 poslancev Parlamenta iz 25 različnih držav članic, kar je bila ogromna podpora.

Nedavno je Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane objavil poročilo, ki navaja kot najvišjo vsebnost 2 %, kar je natančno to, kar je navajala Danska. Zato na podlagi medicinskega in znanstvenega dokaza sedaj

pozivam Komisijo, da v celoti sprejme prag 2 %, ki ga je uvedel sistem na Danskem in ki ga v tem poročilu priporoča Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (*SL*) Medtem ko je položaj italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji zgledno urejen in imata obe manjšini svojega poslanca v slovenskem parlamentu, pa žal vedno znova ugotavljamo, da slovenske manjšine ne uživajo enake podpore v državah, v katerih se nahajajo.

Kljub meddržavnemu sporazumu v Budimpešti ni politične volje, da bi imela slovenska manjšina svojega poslanca. Po novem pa bo zaradi zmanjšanja sredstev zaprt tudi edini slovenski muzej, ki je bil središče kulturnega življenja, čeprav gre zgolj za sredstva v višini 16 000 EUR.

Medtem ko Slovenija z potrebe madžarske manjšine namenja 14,5 milijona EUR letno, nameni Madžarska slovenski manjšini le 400 000 EUR letno. Zato upravičeno pričakujemo od madžarske vlade izboljšanje finančne in politične podpore za slovensko manjšino. Finančna kriza ne sme biti izgovor za zmanjševanje sredstev, namenjenih manjšinam, ne na Madžarskem, ne v Italiji ali kje drugod.

Atanas Paparizov (PSE). - Gospod predsednik, kljub sporazumu med grškimi oblastmi in kmeti, slednji še vedno blokirajo cesto za čezmejni promet med Bolgarijo in Grčijo na mejnem prehodu Kulata-Promachonas. Zaradi 14-dnevne blokade mejnih prehodov med Republiko Bolgarijo in Helensko republiko Grčijo, ki še vedno traja, so bolgarski prevozniki utrpeli precejšnje finančne izgube.

Skupaj s še 14 drugimi bolgarskimi poslanci Evropskega parlamenta sem Komisiji poslal pisno vprašanje glede ukrepov, izvršenih v skladu z Uredbo (ES) št. 2679/98. Priznavamo temeljne pravice in svoboščine evropskih državljanov. Vendar pa smo prepričani, da bi bilo treba to uredbo bistveno izboljšati, da bi se lahko izognili novim problemom v zvezi z blokiranjem transporta med državami članicami, ki popolnoma krši temeljna načela notranjega trga, kot je prosti pretok blaga in oseb.

PREDSEDSTVO: Diana WALLIS

Podpredsednica

Anne Laperrouze, (ALDE). – (FR) Gospa predsednica, pred devetimi dnevi je pokrajine Akvitanijo, Srednji Pireneji in Languedoc-Roussillon močno prizadelo neurje Klaus.

Škoda je obsežna in pozivam k temu, da se tem pokrajinam priskrbi nujna evropska pomoč. V mislih imam zlasti Solidarnostni sklad Evropske unije, pa tudi strukturne sklade in Sklad za razvoj podeželja in prav tako odobritev državne pomoči.

Gospe in gospodje, opozorila bi vas rada tudi na dejstvo, da je maja 2005 Evropski parlament sprejel poročilo gospoda Berenda o reformi Solidarnostnega sklada z namenom razširitve njegovega obsega. Zadeva trenutno miruje znotraj Sveta ministrov. Nujno je čim prej doseči pozitiven izid te zadeve.

Evropski državljani pričakujejo od Evropske unije zaščito in nudenje praktične pomoči. Odobritev nujne pomoči za te francoske pokrajine in tudi dokončna izvedba reforme Solidarnostnega sklada bi v očeh Evropejcev pomenila trdno zagotovilo, da so naloge in namen Evropske unije v težkih situacijah na njihovi strani.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Gospa predsednica, kmetje z malimi in srednje velikimi posestvi štirinajst dni protestirajo na ulicah, kar je pretreslo celo državo. Skupna kmetijska politika, ki jo skupno oblikujejo in izvajajo grški vladni organi in sporazumi v okviru Svetovne trgovinske organizacije, so privedli do zmanjšanja kmetijske proizvodnje, izrazitega upada dohodka kmetov z malimi in srednje velikimi posestvi in njihovega hitrejšega zatiranja. Trgovinska bilanca v kmetijstvu Grčije je s črnih številk prešla na rdeče v višini nič manj kot približno 3 milijarde EUR samo za leto 2008. Namesto da bi izpolnila osnovne zahteve malih in srednje velikih kmetij, poskuša Nova demokratična vlada le-te zavajati z nepomembnimi objavami in hkrati mobilizira posebne enote za udušitev njihovega boja. Komunistična stranka Grčije in delavci podpirajo boj malih in srednje velikih kmetij proti skupni kmetijski politiki, proti celotni politiki Evropske unije, naperjeni proti navadnim ljudem in proti buržoaznim vladam. Prav tako podpirajo njihovo zahtevo po zajamčenih minimalnih cenah za kmetijske in živinorejske izdelke, ki bodo pokrivali stroške proizvodnje in izboljšali dohodek malih in srednje velikih kmetij.

Jim Allister (NI). - Gospa predsednica, s poglabljanjem gospodarske krize se v Združenem kraljestvu porajajo glavna vprašanja, ki vodijo do industrijskih ukrepov, ki izvirajo iz pritiska za neomejen prosti pretok delovne sile znotraj EU in zahtev, ki jih narekujejo naročila glede glavnih javnih naročil, pri čemer v primeru, da posel

pridobi tuje podjetje, prihaja do občutnega dotoka tujih delavcev, kar ni dobro za lokalne delavce in lokalno brezposelnost, saj so jim s tem odvzete možnosti za delo.

Menim, da bodo v tem mnogi videli ceno, ki jo Združeno kraljestvo plačuje za članstvo v EU. Prisiljeni smo podrediti se zakonom trga delovne sile in premoči zakonov EU ter sodbam Sodišča Evropskih skupnosti. Politika naročil, ki prepoveđuje dajanje prednosti lokalnim izvajalcem in delavcem, neti vedno večje nezadovoljstvo zaradi EU in njenega neprožnega režima.

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). – (EL) Gospa predsednica, pred dvema letoma je Parlament skoraj soglasno sprejel eno od resoluciji. V tej resoluciji je šlo za ugotovitev usode pogrešanih oseb na Cipru. Minili sta dve leti, pa ni še nobenega napredka. Turško vojsko so zaprosili, da pristojnemu odboru postreže z vsemi informacijami, ki jih poseduje, a ni bilo v tej smeri storjeno še nič. Prav nasprotno, danes imamo javno priznanje s strani nekega Turka, ki je bil tedaj vojak in ki je zaradi slabe vesti, ker tega ni mogel več nositi v sebi, priznal uboj 10 ciprskih Grkov. Turška vojska ve za ta zločina in tudi druge in nedvomno danes ni civiliziranega človeka, Turka ali predstavnika kakšne druge narodnosti, ki bi ne obsojal teh vojnih zločinov. Toda kaj moramo storiti? Povečati moramo naša prizadevanja, da prepričamo turško vojsko, da posreduje informacije pristojnemu odboru in s tem konča trpljenje sorodnikov pogrešanih oseb.

Richard Corbett (PSE). - Gospa predsednica, kot veste potekajo v moji domovini obsežni protesti v zvezi z italijanskim podjetjem, ki je pridobilo posel v rafineriji olja v mojem volilnem okrožju in za ta posel uporablja samo italijansko delovno silo.

Nasprotovanje je razumljivo, če si zadevno podjetje zares pridržuje pravico do lastnih državljanov in ne dovoli delati Britancem. To bi bila kršitev prava Evropske unije (diskriminacija na podlagi narodnosti), kot bi to bila tudi v primeru, da bi to podjetje spodkopavalo britanske pravne zahteve, ki jih mora upoštevati v skladu z Direktivo o napotitvi delavcev.

Če pa protestniki pravijo, da bi naj le britanska podjetja imela pravico oddaje ponudb za to delo in zaposlovati britansko delovno silo, potem bi seveda protestniki zagovarjali argument, ki bi bil napačen. Zapomniti si morajo, da je britanskih državljanov, ki delajo v drugih državah EU, več kot dva milijona, in le milijon drugih državljanov EU, ki delajo v Britaniji.

Geslo "Britanski delavci za britanska delovna mesta" mora pomeniti omogočanje britanskim delavcem, da se dobro usposobijo za pridobitev posla, ne da bi bili pri tem diskriminirani. To ne more pomeniti, da so zadeve rezervirane samo za narod zadevnega podjetja, najsi bo to v Britaniji ali v kateri koli drugi državi članici Evropske unije.

Marco Pannella (ALDE). – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, z veseljem vam naznanjam, da bomo čez dva dni na slavnostni seji med nami pozdravili predsednika palestinskih oblasti. Ob tej priložnosti predsednik teh oblasti prihaja v to dvorano, kjer se srečujejo različne domovine Evrope in kjer se evropska domovina uničuje, pri čemer je Sredozemlje primerno samo za grobišče revnih in tistih, obsojenih na stradanje in iztrebljenje.

Tukaj predstavljamo bič za Evropo različnih domovin, ki uničuje evropsko domovino v smislu – glej, zdaj je čas za nacionalistične proteste in ljudje z vseh strani bi se jih morali udeležiti –, in naša dolžnost je, da to Bruslju povemo. Čez dva dni bo imel govor Palestinec. Dejstvo, da je v nasprotju z vlado v Jeruzalemu 80 % izraelskih državljanov za Evropo, kot je to pokazala Fundacija Adenauer, torej kaže, da celo ljudje v Palestini, Libanonu, južnem Sredozemlju in Tuniziji niso upravičeni pripraviti se na revolucijo ...

(Predsednica je prekinila govornika)

Iosif Matula (PPE-DE). – (RO) Glede na trenutno podnebje v Evropi postaja prednostna naloga zagotavljanje energetske varnosti. Povečanje raznolikosti energetskih tranzitnih poti se lahko zagotovi z medsebojno povezavo evropskih plinskih omrežij, kar prav tako podpira solidarnost med državami članicami, eno od temeljnih načel Evropske unije. Poleg finančnih prispevkov s strani Romunije in Madžarske samih je Evropska komisija prejšnji teden dodelila 30 milijonov EUR za končanje projekta za izgradnjo plinovoda Arad-Szeged, katerega financiranje je bilo odloženo za več kot pet let.

Ta projekt je največjega pomena. Plinovod ne bo le povezoval Romunijo in Madžarsko, temveč bo predstavljal tudi povezavo s plinskim omrežjem Evropske unije. Po končanju izgradnje plinovoda bo Romunija lahko tako izvažala, kot tudi uvažala plin na evropski trg in ne zgolj v normalnih razmerah, temveč tudi v razmerah energetske krize v Evropi. Ob upoštevanju tega prosim za vašo podporo pri prizadevanju za čimprejšnjo uresničitev predloga Komisije.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Gospa predsednica, škandal z mesom na Irskem je po vsej Evropi dvignil veliko prahu, vključno v Avstriji, kjer so irsko meso prodajali kot tirolsko slanino, kar je bila groteskna posledica tega škandala. Po mojem mnenju je edina rešitev tega po vsej EU razširjenega problema obvezna izjava za sveže meso in mesne izdelke, ki bi vsebovala naslednjo informacijo: mesto izvora; trajanje potovanja živali do klavnice in od tam do mesta prodaje mesa; če meso prihaja izven EU, bi morala biti država izvora natančno navedena. Poleg tega je že skrajni čas, da Evropska unija preveritev teh stvari naloži inšpektorjem. Za resnično izvedbo tega pozivam Svet, Komisijo in vas, gospe in gospodje, da z ustreznimi ukrepi zagotovite, da evropski potrošniki na ta način ne bodo mogli biti več zavedeni.

Jelko Kacin (ALDE). – (*SL*) Slišimo in vidimo, da se dolgoletna državljanska vojna v Šri Lanki končuje. Ne gre za politični dosežek ali trajno rešitev, ampak za vojaško premoč, ki je tamilske tigre iztisnila še iz zadnjega večjega mesta. Za vojaško rešitev problema gre. Vidimo zmagovalce in poražence, na desetine tisočev civilnega lokalnega prebivalstva pa se umika in beži v strahu pred vladnimi enotami.

Izkušnje z območja zahodnega Balkana nas učijo, da se po vojaških zmagah in formalnih prekinitvah vojaških sovražnosti pogosto zagrešijo poboji zmagovitih sil nad poraženci ali njihovimi domnevnimi simpatizerji. Zmagi lahko sledijo posamezna nekontrolirana maščevanja, pogosto pa tudi organizirani poboji, ki jih povzročitelji praviloma prikrivajo.

Nikogar nočem obtoževati vnaprej, le opozoriti želim, da moramo tudi v Evropski uniji ukrepati takoj in zagotoviti tudi mednarodno navzočnost in nadzor v najbolj kritičnem postkonfliktnem obdobju, ki je najbolj nevarno za civilno prebivalstvo, ki v strahu beži.

James Nicholson (PPE-DE). - Gospa predsednica, mnogi se zavedajo nedavnega preplaha v zvezi z dioksinom na Irskem. Govedorejci v Severni Irski so se prav tako znašli v teh težavah, ker so uvažali krmno mešanico, ki je povzročila težave njihovim živalim. Izvršna oblast Severne Irske je sedaj kmetom ponudila odškodnino v višini 25 %, kar zanje pomeni propad. Izvršna oblast zelo težko najde primerna sredstva in ne bo mogla črpati 37,5 %, ki jih je dala na razpolago Evropska unija. Razumem, da je vlada Republike Irske pojasnila, da ne bo prevzemala nobene odgovornosti, četudi je podelila licence tovarnam krmnih mešanic in so te pod njenim nadzorom. V neki tovarni je tudi precejšnja količina okuženega svinjskega mesa. To je zelo resen in nevaren problem, ki ga je treba rešiti čim prej.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Evropska unija se pridno pripravlja na pogajanja po poteku Kjotskega sporazuma z namenom nadaljevati zmanjševanje števila razlogov za podnebne spremembe. Države članice morajo postopno zmanjševati svoje emisije ogljikovega dioksida. Evropska podjetja morajo za ohranitev trenutne ravni proizvodnje, za rešitev delovnih mest in za zaščito okolja nujno investirati v posodabljanje svojih proizvodnih instalacij v energetsko intenzivnih industrijskih sektorjih.

Opozorila bi vas rada na dejstvo, da v času trenutne gospodarske krize evropska podjetja ne najemajo posojil, ki jih za svojo posodobitev zelo potrebujejo. Ni stvar evropskih podjetij, da proizvajajo manj, temveč le, da to počno na inteligentnejši in okolju prijazen način. Pozivam Evropsko komisijo, Evropsko investicijsko banko in države članice, da si za prednostno nalogo zastavijo trajnostni gospodarski razvoj in da s pomočjo Evropskega načrta za oživitev gospodarstva zagotovijo potrebne pogoje za posodobitev evropskih podjetij, da bi ta ostala konkurenčna na vedno bolj nepopustljivem trgu.

Iuliu Winkler (PPE-DE). - (HU) Hvala lepa, gospa predsednica. Evropska unija se sooča z izzivi zagotavljanja stabilnosti in varnosti, izboljšanja blaginje svojih državljanov in graditve skupne evropske prihodnosti. Zgodovinske, narodne in etnične manjšine so trajnega pomena za raznoliko Evropo. Spoštovanje pravic teh manjšin še ni zadovoljivo zagotovljeno. Upanje vliva obstoj dokumentov, kot sta Okvirna konvencija o zaščiti narodnih manjšin in Evropska listina za regionalne in manjšinske jezike. Jasno je, da bodo vse dokler vsaka država članica Evropske unije ne ratificira teh dokumentov, potrebna nadaljnja prizadevanja. Parlament bi moral stremeti k ustvarjanju zavezujočega okvirnega sporazuma, ki bo zagotavljal zaščito skupnosti narodnih manjšin, pri čemer bo priznaval dejstvo, da predstavljajo različne oblike avtonomije in samoopredelitve, ki temeljijo na načelu subsidiarnosti, pomirjevalne rešitve stanja manjšinskih skupnosti. Hvala lepa.

Véronique Mathieu (PPE-DE). – (FR) Gospa predsednica, dovolite mi, da izrazim svojo polno podporo državljanom in družinam, ki jih je prizadelo neurje Klaus, ki je pred več kot tednom dni zadelo južno Evropo, zlasti pa še jugozahodno Francijo.

Posledice neurja so tragične. Povzročilo je 11 smrti, več kot milijon in pol domov je ostalo brez elektrike, prizadetih je 300 000 hektarjev gozdov, kar je 40 % gozdov v pokrajini Landes. Podrtih je približno 30 do 40 milijonov m³ dreves.

Od leta 2002 ima Evropska unija Solidarnostni sklad, ki omogoča nujno finančno pomoč evropskim pokrajinam, ki jih prizadenejo takšne naravne nesreče. Svet ministrov mora – in tu bi morala ponoviti sklepe gospe Laperrouze – sprostiti ta Solidarnostni sklad in upam, da bo Parlament poskrbel za to, da bo do tega prišlo zelo kmalu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Gospa predsednica, kmalu bomo praznovali 20. obletnico začetka razgovorov za okroglo mizo na Poljskem. Takrat so se voditelji in opozicija odločili začeti razgovore, da bi skupaj poglobljeno preučili rešitev tako ekonomskih, kot tudi socialnih problemov na Poljskem in tudi najpomembnejših problemov našega političnega sistema.

Opozicijo je v glavnem predstavljala Solidarnost, ki je bila ustanovljena leta 1980, pod vodstvom Lecha Wałęse in svetovalci organizacije. Na strani vlade so bili pogajalci oblasti propadajočega socialističnega gospodarskega sistema, tvorci države z vojaško upravo na Poljskem.

Zaradi teh razgovorov za okroglo mizo in poravnav so bile junija 1989 razpisane volitve, ki so privedle do vzpostavitve prve vlade, ki jo je vodil nekomunist: Tadeusz Mazowiecki. To je bila vlada, ki nam je pokazala, da prava pot, ki jo mora ubrati Poljska, ni bila le svoboda in demokracija, ampak tudi združitev z Evropsko unijo. Spremembe, ki so se zgodile v moji domovini, so takrat sprožile pohode mnogih držav Srednje in Vzhodne Evrope proti svobodi, demokraciji in združitvi z EU.

Predsednica. – S tem se točka zaključi.

14. Ocena vpliva kompromisa, ki je bil dosežen v okviru pogajanj v Dohi konec meseca julija 2008, o dostopu na trg nekmetijskih izdelkov in storitev (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je izjava Komisije o oceni učinka kompromisov, doseženih v sklopu pogajanj v Dohi o dostopu na nekmetijske trge (NAMA) in storitvah konec julija 2008.

Catherine Ashton, *članica Komisije.* – Gospa predsednica, soočamo se z največjim generacijskim gospodarskim izzivom in pri tem izzivu se tako razvite države, kot tudi tiste v razvoju, soočajo s težkimi in zelo pomembnimi odločitvami.

Potreben je pozitiven učinek globalizacije v odgovor na negativne učinke globalizacije. Močno verjamem, da bomo, kjer koli se bomo srečevali z zadevami, ki jih je treba opraviti, prišli do sklepa, da je končanje večstranskih trgovinskih pogajanj – krog pogajanj v Dohi - za nas ključnega pomena.

Verjetno mi poslancev ni treba spomniti na to, kaj nas zgodovina uči o protekcionizmu, o pomembnosti ohranjanja odprtosti trgov in o možnosti naših podjetij, da trgujejo po vsem svetu. Verjetno mi vsem poslancem ni treba povedati, da če bi, samo v okviru določb Svetovne trgovinske organizacije, države prešle od sedanjega načina uporabe svojih tarif na način uporabe v skladu s temi določbami, bi strošek trgovanja znašal približno 260 milijard EUR. Prepričana sem, da mi poslancev ni treba spomniti na to, da narode v razvoju, ki premišljujejo o prihodnosti, zelo skrbi vprašanje, kaj se bo zgodilo s pomočjo, ki jim je bila doslej na razpolago.

Torej, glede na to, kje smo: poznamo vrednost posla, ki je sedaj 80 % zaključen, in vemo, da je bilo julija 2008 80 % tistega, kar je bilo treba storiti, tudi storjeno. V okviru sporazuma je vrednost sledeča: dohodki v državah v razvoju bi znašali približno 12-14 milijard EUR letno; ustvarjen bi bil nov dostop do hitro rastočih trgov v hitro razvijajočih se državah, kot je Kitajska; v Evropski uniji bi imeli možnost novega izvažanja, raznovrstnega na nove načine – na primer, kemikalij in tekstila – in pri storitvah je verjetno trgovanje v višini 14 milijard EUR. Še eno dejstvo trenutno je, da so ovire, ki niso povezane s tarifami – nedavčne ovire – samo na Kitajskem leta 2007 stale podjetja Evropske unije 20 milijard EUR. To je sila pomemben krog pogajanj.

Pravkar sem se vrnila iz Davosa, ker so razprave med ministroma za trgovino okrepile potrebo po vrnitvi za pogajalsko mizo, tehnične razprave pa se seveda nadaljujejo v Ženevi.

Vsi čakamo, da bo nova ameriška uprava preučila svojo trgovinsko politiko, kot to trenutno namerava, in da pride do enakega zaključka kot mi. Veselimo se srečanja G20, ki bo 2. aprila 2009, in priložnosti, ki jo

to srečanje ponuja svetovnim voditeljem za iskanje rešitev za finančno in gospodarsko krizo, in da bomo imeli priložnost ponovno razpravljati o potrebi po končanju tega kroga pogajanj. Potem so tu še volitve v Indiji aprila ali maja, ki bodo za obstoječo ali novo vlado pomenile trenutek za vrnitev k tej temi.

Od nerešenih težav, ki so ostale odprte, je tu še poseben mehanizem pomoči, ki se je na koncu izkazal kot razlog za preprečitev nadaljnjih razgovorov med Indijo in Združenimi državami. Preučujejo se novi predlogi. Še vedno je treba sprejeti odločitev o bombažu, za katero prav tako obstajajo predlogi. Združene države imajo realna vprašanja glede posameznih sektorjev.

Nedvomno je treba še veliko storiti, vendar močno verjamem, da je mogoče s politično voljo rešiti vsa ta vprašanja in druge možnosti tu ni. Za nas so zelo pomembna vprašanja glede storitev in ta se bodo še nadaljevala.

Za konec naj omenim, da smo trenutno prišli do določene točke, ko je postala potreba po končanju tega kroga pogajanj zelo očitna in zelo jasna, zato se v vašem imenu – kakor tudi v imenu Komisije – veselim nadaljnjih prizadevanj, ki bodo zagotovila, da se bo to tudi zgodilo.

Georgios Papastamkos, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*EL*) Gospa predsednica, komisarka, gospe in gospodje, trgovina z industrijskim blagom in storitvami je seveda strateškega pomena za evropsko gospodarstvo. Kot vemo, je Evropska unija največji izvoznik na svetu in glavni vir neposrednih tujih naložb. Evropska unija predstavlja enega od najbolj odprtih trgov, medtem ko naši ugledni partnerji postavljajo visoke trgovinske ovire. Želimo znatno znižati uporabljene tarife in obravnavati neupravičene ovire, ki niso povezane s tarifami. Poleg industrijsko naprednih tretjih držav so tu še države s hitro rastočim gospodarstvom, ki morajo prispevati v skladu s stopnjo svojega razvoja in svoje sektorske konkurenčnosti. Vendar pa, komisarka, težava ni le v odpravljanju ovir: razlike v regulativnem sistemu povzročajo dodatne stroške za izvoz, kar v primerjavi z uvozi iz držav s prožnejšim standardom evropske izdelke spravlja v konkurenčno neugoden položaj, poleg tega pa v mnogih primerih postavljajo vprašanje varnosti in zaščite evropskih potrošnikov. Dolgotrajno neuspešno sklepanje sporazuma zaostruje klimo gospodarske negotovosti in škoduje verodostojnosti večstranskega trgovinskega sistema. Dvostranski in medregijski sporazumi so lahko le dopolnilne narave. Poleg tega lahko gospodarska kriza sproži postavitev enostranskih, omejevalnih ali izkrivljajočih trgovinskih ovir. Kot navaja v pomembnem poročilu generalni direktor Svetovne trgovinske organizacije, gospod Lamy, se to že dogaja, toda trenutno v omejenem obsegu. Določba o zaščiti izdelkov Združenih držav, ki jo je sprejel Predstavniški dom, je korak v isto zaskrbljujočo smer. Moje mnenje je, da vrnitev k enostranskim pristopom ni rešitev. Danes se moramo bolj kot kdaj koli prej spopasti z izzivi skupaj, z večjim pozitivnim vključevanjem in z ustvarjanjem ali krepitvijo mednarodnih regulatornih sistemov s sistematičnim zbliževanjem. Potrebujemo novo mednarodno gospodarsko arhitekturo. Potrebujemo bolj pregledno in uravnoteženo globalno vodenje trgovine in na tem mestu, komisarka, pričakujemo celovit predlog za "globalizacijo z evropskim videzom", ki bo upoštevala že narejene spremembe in povezavo med trgovinsko in gospodarsko razsežnostjo za pregledno, demokratično in učinkovito Evropo v svetu v tem času krize.

Glyn Ford, v imenu skupine PSE. – Gospa predsednica, v Stranki evropskih socialdemokratov se zavzemamo za uspešen izid kroga razvojnih pogajanj v Dohi, vendar je tiktakanje politične ure ustvarilo situacijo, v kateri, če želite, je napredovanje teh pogajanj ustavljeno. Komisarka Ashton je argumentirala, da imamo v Združenih državah novo in z mojega stališča zelo dobrodošlo administracijo predsednika Obame, vendar pričakujemo preučitev trgovinske politike, kar bo lahko trajalo kar nekaj časa.

Aprila ali maja bodo volitve v Indiji. Kar pa komisarka Ashton ni omenila, je Evropska unija sama, kjer bomo imeli svoje volitve v Evropski parlament in za temi novo prihajajočo Komisijo in upam, da bo v njej komisarka Ashton še naprej opravljala funkcijo komisarke za trgovino. Vendar pa to ne pomeni, da medtem ni treba storiti ničesar. Evropa mora še naprej poudarjati svojo zavezanost razvoju in prosti trgovini v okviru zagotovitve končanja izkoriščanja in izpolnjevanja potrebe po trajnostnem razvoju.

Strinjam se z gospodom Papastamkosom: prosta trgovina je lahko v korist vsem udeležencem. Trenutna finančna in gospodarska kriza je razlog za korak naprej in ne za umik.

Komisarka Ashton in Komisija lahko poskušata pripraviti temelje za kompromis med Združenimi državami in Indijo. Po mojem mnenju je šlo na zadnjih pogajanjih na obeh straneh za trmo, ki je botrovala padcu uspešnega končanja pogajanj v vodo. Lahko da gre za strinjanje v 80 % zadev, ampak potrebno je doseči še tistih 20 %. V Združenih državah imamo eno novo administracijo. Izid volitev v Indiji nam lahko prinese še drugo.

Medtem pa nimamo druge izbire, kot da nadaljujemo s prizadevanji za sklenitev dvostranskih sporazumov. Pozdravljam napredek, ki je bil prejšnji teden dosežen na pogajanjih o sporazumu o prosti trgovini z Republiko Korejo, za katerega menim, da bo kmalu sklenjen in od katerega bosta imeli korist obe strani.

Sem poročevalec o sporazumu o prosti trgovini z ASEAN-om in moram reči, da pogajalska osnova ustvarja institucionalno blokado poti. Preučiti moramo možnost obravnavanja koalicije pripravljenih in sposobnih med državami ASEAN, ki lahko, če želite, odstopijo od sporazuma. Kar se tiče Indije, po mojem mnenju trenutno ni vladne volje za dosego kakšnega rezultata. Po volitvah bo prihajajoča administracija v Delhiju, naj bo nova ali stara, morala nadaljevati, ali pa bomo morali mi, EU, še naprej iskati tiste, ki ne želijo le govoriti, ampak tudi priti do nekega zaključka.

Na koncu pozdravljam gospoda Pannello, naslednjega govornika, ki je nov predstavnik skupine ALDE za trgovino. Mogoče se bo izkazalo, da bi bil obisk Odbora za mednarodno trgovino primeren. Z veseljem bi ga sprejeli.

Marco Pannella, *v imenu skupine ALDE.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, menim, da bi do določene mere lahko začeli z vprašanjem – glede na to, da so ti izrazi precej široko krožili okrog v zadnjih nekaj dneh –, kaj naj storimo, komisarka, z nenavadno vrsto primerjave med človekom iz Dohe ali nekdanje Dohe - kot smo upali – in človekom iz Davosa. Zdi se mi, da tu ne gre za primerno razlikovanje, je pa zanimivo.

Komisarka, kot ste nam povedali, se počutimo nekako odvisni od dogodkov, ki se ne dogajajo v Evropi: dogodki v Združenih državah, dogodki v Indiji in tudi gospod Ford nas je pravkar spomnil na pomembna področja kot je Združenje držav jugovzhodne Azije ali Južna Koreja. Pravi problem pa je, do kakšne mere se lahko danes mi, Komisija in Evropska unija, upremo izbruhu nacionalizma, ki je bil omenjen malo prej, zamislim o samovladi in novim protekcionističnim iluzijam, kar nalaga težko delo vam, komisarka, in Evropski uniji prav tako.

Menim, da bo pri tej volilni kampanji izredno pomembno razumeti, do kolikšne mere bo lahko Skupini socialdemokratov v Evropskem parlamentu, skupini Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov ter Skupini zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo skupaj z drugimi udeleženci uspelo najti način za pripravo našega predloga, predloga, za katerega ste vi, komisarka, bili postavljeni za predstavnico, in do kolikšne mere nam res lahko uspe iz tega predloga narediti evropski predlog in ne le nek predlog, lahko bi tudi rekel, naš center v Bruslju proti vrsti glavnih mest, ki vsako že dela po svoje, kot se je žal v zadnjem stoletju že večkrat dogajalo.

Jacky Hénin, *v imenu skupine GUE/NGL*. – (*FR*) Gospa predsednica, nesmiselno je zanikati: med julijskimi pogajanji sta Indija in Kitajska ujeli Bushevo administracijo in Evropsko unijo v past, ki sta si jo nastavili sami. Poleg tega pa v nasprotju s hinavskimi trditvami liberalnih ekonomistov, za katere bi bila neuspešna pogajanja v Dohi katastrofa za revne države, ni šlo za to.

Prav nasprotno, za te države v težavah je to pomenilo zgodovinsko priložnost glede na pomembno nihanje cen surovin. Celo strokovnjaki priznavajo, da so bili dohodki, ki bi se jih najrevnejše države lahko nadejale, znatno pod davčnimi izgubami, ki jih je povzročil zakup carinskih dajatev prav v teh državah, dajatev, ki bi dosegle vsoto 60 milijard USD.

Med temi pogajanji je Komisija, zapletena v svojih liberalnih dogmah, pokazala popolno pomanjkanje odgovornosti do ljudi v Evropi in šla pri tem celo tako daleč, da je zato, da bi uspela skleniti sporazum, predlagala oškodovanje, celo žrtvovanje avtomobilske proizvodnje na ozemlju EU.

Kar zadeva Svetovno trgovinsko organizacijo (STO) in Komisijo, obstajajo samo potrošniki, ne pa ustvarjalci bogastva. Ta zakup je tisto, kar je bistvo te trenutne krize, kajti s tem, ko mislimo, da je konkurenca ključni dejavnik, nas to potiska v smer še večjega zmanjšanja plač in zato k brezpogojnemu obubožanju delavcev in metodičnemu uničenju vsakršne socialne zaščite.

Če bi bil sporazum na podlagi kroga pogajanj v Dohi sklenjen, bi bila to katastrofa za vse narode. Kar pa je še posebej boleče v tem kontekstu, pa je dejstvo, da kljub občutni škodi, ki smo jo utrpeli, še vedno obstaja želja za nadaljevanje v tej napačni smeri in to za vsako ceno. Za vzpostavitev demokracije v STO le-ta potrebuje temeljite spremembe.

Corien Wortmann-Kool (PPE-DE). – (*NL*) Pogajanja v Dohi trajajo že kar nekaj časa in pohvale vredno je, da je Evropa dosegla pravi napredek pri zbliževanju naših stališč. Evropa je predložila daljnosežen predlog

o kmetijstvu, a žal se druge države na naša prizadevanja niso odzvale. To je še en razlog, zakaj je tako pomembno, da se gleda na ta paket v celoti, kar pomeni vključno z dostopom na nekmetijske trge in storitvami.

Lahko ste prepričani, da srčno podpiram vaša prizadevanja za dosego hitrega sporazuma. Kot Evropejci se moramo izogibati protekcionističnim praksam, ki vedno bolj dvigujejo glave, v glavnem zaradi slabih razmer v svetovnem gospodarstvu, pa tudi pod pretvezo zaščite varnosti hrane. Kot Evropejci moramo večkrat ponoviti našo zavezo konceptu vzajemnosti. Če smo odprti mi, potem morajo biti odprti tudi oni.

Kaj bi morali na to temo pričakovati od novega predsednika Združenih držav in paketa ukrepov, ki jih je pravkar naznanil? Kaj lahko pričakujemo od Kitajske? Pravzaprav pričakujemo od vas, da najprej ukrepate v tem pogledu, kajti v teh časih gospodarske in finančne krize z množičnim odpuščanjem delavcev in počasno gospodarsko rastjo ima ravno odprtje tega trga možnost pospešitve našega zanimanja zanj.

Gospa predsednica, naša vprašanja smo oblikovali z namenom, da bi poudarili koristi, ki jih naši državljani lahko pričakujejo od takšnega paketa ukrepov, in izvedeli, kaj lahko mi prispevamo k takšnemu paketu. Povsem razumem, da v tem kratkem času, ki ga imamo na razpolago tu, ne morete odgovoriti na ta vprašanja, vendar vas želim pozvati, da v tednih in mesecih, ki prihajajo, z državljani odkrito govorite o obravnavanih vprašanjih in jim poveste, kaj ta vprašanja zanje pomenijo. To je še zlasti pomembno zato, ker se bližajo evropske volitve, in upam, da lahko računamo na vas, da boste to zadevo ohranili visoko na dnevnem redu.

Francisco Assis (PSE). – (*PT*) V kontekstu te zelo resne finančne in gospodarske krize je pomembno doseči napredek pri pogajanjih v Dohi.

V času krize vedno obstaja težnja k dajanju prednosti skušnjavam protekcionizma. Protekcionizem je pravzaprav vrsta nevroze, ki hoče prizadeti družbe in države v času, ko so te soočene z resno krizo, kot je ta, ki jo doživljamo. Zato se moramo jasno boriti proti možnemu pojavu te protekcionistične skušnjave, ker nam je zgodovina pokazala, kam to vodi. To vodi k splošnemu obubožanju svetovne skupnosti in na noben način ne prispeva k reševanju resnih problemov, s katerimi se soočamo. Ena stvar je protekcionizem, ki ga je treba brezpogojno grajati in bi se mu morali upreti, povsem druga stvar pa je potreba po zagotavljanju zaščite legitimnih interesov na različnih področjih sveta, na katera smo razdeljeni. Tu je dolžnost Evropske unije, da podpre interese Evropejcev, ne le interese Evropejcev kot potrošnikov, temveč interese Evropejcev kot proizvajalcev.

Zato je nadaljevanje večstranskih pogajanj v Dohi pomembno. Medtem ko vemo, da je protekcionizem pravzaprav napaka, pa tudi vemo, da nenadzorovana liberalizacije mednarodne trgovine neizogibno vodi do zelo resnih katastrof z gospodarskega in socialnega stališča. Edina pot, da se izognemo takšni nenadzorovani liberalizaciji, je v možni sklenitvi sporazuma na ustreznem forumu, to je v Svetovni trgovinski organizaciji, in sicer večstranskega sporazuma, ki oblikuje pravila za zaščito legitimnih interesov vseh zadevnih strani. Vloga Evropske komisije in Evropske unije je tudi v tem primeru, da povrne zaupanje Evropejcev.

Danes v Evropi torej vlada kriza zaupanja v smislu zmožnosti za obrambo in političnih ureditev tistih, ki le-ta predstavljajo, pa naj bodo to države članice, Evropska komisija ali Evropska unija kot celota. Zato je izziv, s katerim se soočamo, da pomagamo končati to krizo zastopanja in zaupanja tako, da se pomikamo naprej po pravi poti. Prava pot v tem primeru je zagotovitev večstranskega sporazuma, ki varuje vse naše legitimne pravice.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Gospa predsednica, strateška izbira Evropske unije in buržoaznih vlad sredi globoke kapitalistične krize – krize v akumulaciji kapitala in preveliki proizvodnji, ki prav tako muči države članice Evropske unije – je vključitev Svetovne trgovinske organizacije kot pomembne opore z aktivno vlogo pri prizadevanju za uvedbo polne liberizacije trgovine in blagovnega prometa, privatizacij in prevzemov ter prodiranja evropskega monopola na nove trge. Cilj kroga pogajanj v Dohi je uskladiti odločen napad kapitala, tako da bodo multinacionalne družbe lahko ropale surovine tretjih držav in povečale izkoriščanje delavcev po vsem kapitalističnem svetu. Skupna kmetijska politika, naravnana proti navadnim ljudem, je nadomestilo za spodbujanje ciljev Evropske unije za liberalizacijo trgov z nekmetijskim blagom in storitvami z namenom zaščititi delovna mesta v imperialistični piramidi. Očitno nas zanima mednarodna trgovina in njen razvoj na osnovi obojestranski koristi. Vendar pa v kapitalističnih razmerah globalna trgovina nikakor ne more biti enaka in temeljiti na obojestranski koristi. Zato je treba boj delavcev v protiimperialistični in protimonopolni smeri za radikalne spremembe tako na mednarodni ravni, kot tudi v vsaki posamezni državi nujno krepiti.

Nils Lundgren, v imenu skupine IND/DEM. – (SV) Gospa predsednica, krog pogajanj v Dohi je odpovedal lansko leto. Tukaj gre za izredno resno stanje. Napredek v smeri h globalni prosti trgovini je v zadnjih nekaj desetletjih dvignil neverjetno število ljudi iz revščine v takšnem obsegu, ki je dejansko spremenil svet. Zdaj pa je svetovno gospodarstvo v zelo globoki krizi. To ni posledica proste trgovine in tovrstne globalizacije, temveč posledica globalne finančne krize. Tako so razmere podobne tistim, ki smo jih izkusili ob koncu dvajsetih let prejšnjega stoletja.

Ta vrsta finančne krize se odraža v globalnem pešanju gospodarstva. Nazadnje je tako prišel na oblast Hitler. To je privedlo do grozot druge svetovne vojne in 50 let komunističnega suženjstva v polovici Evrope in polovici Azije. Vprašanja, o katerih se tu pogovarjamo, so pomembna. Najpomembnejši vzrok za globalno pešanje gospodarstva je bila oživitev protekcionizma. Država za državo je uvajala carine, količinske omejitve, pravila o nakupu domačih izdelkov in hkratno izgubljanje vrednosti.

Pravzaprav obstaja veliko tveganje, da se takšno stanje še enkrat ponovi. Za to obstaja več zaskrbljujočih znakov. Dejansko je predsednik Obama dobil volitve s protekcionistične platforme. Vidimo prve znake. Gre za obsežen paket ukrepov, ki pravzaprav vsebuje tudi določbo o kupovanju ameriškega blaga v zvezi z jeklom za gradbeno industrijo. Morda je to začetek.

Če so vrata odprta, bodo druge države ugotovile, da lahko počno tudi kaj podobnega, glede na to, kako slabo vse skupaj kaže. Tiste države, ki so trenutno zelo prizadete po svetu in v okviru Evropske unije, bo mikalo, da svojim delavcem in njihovim podjetjem obljubijo zaščito pred tujo konkurenco. Trendi so jasno vidni. Če se bo ta proces začel, ga bo nemogoče ustaviti. To bo res katastrofalno.

EU je največji trgovinski blok na svetu in ima zato precejšnjo odgovornost. Na področju trgovinske politike govori EU enoglasno in zaenkrat je to dobro, toda kaj bo ta glas povedal zdaj? Obstajajo razlogi za pesimizem.

Ključ do uspeha se nahaja v kmetijskem sektorju. Vendar pa kampanji, ki jo vodita Francija in Nemčija, da bi EU pripravili do nakupa mleka v prahu in masla in da bi subvencionirali izvoz mlečnih izdelkov, ne obetata nič dobrega. To je politika sebičnosti ozkega obzorja namesto politika državniške spretnosti.

Zato bi morala Svet in Parlament nemudoma dati jasno izjavo v smislu, da bo EU zagovarjala prosto trgovino po vsem svetu in odprla pot napredku v trgovini s kmetijskimi izdelki. Nič ne more biti pomembnejše od tega. Hvala, ker ste mi dali priložnost za govor.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (*SV*) Na začetku bi rad povedal, da se strinjam s prejšnjim govornikom, da je krog pogajanj v Dohi izredno pomemben, vendar bi želel dodati, da morda še nikoli ni bil tako pomemben, kot prav sedaj. Verjamem, da je natanko v sredi te finančne krize bolj kot kdaj koli prej potrebno pokazati, da globalni trgovinski sistem pravzaprav deluje.

Če bi končali krog pogajanj v Dohi in rekli, da ne moremo doseči globalnih sporazumov o trgovini, verjamem, da bi bila to katastrofa, ki bi spodkopala celoten globalni trgovinski sistem. Neuspeh kroga pogajanj v Dohi verjetno nikoli ne bo tako drag kot je prav zdaj.

Dejstvo, da je krog pogajanj v Dohi pomembnejši kot kdaj koli prej, izhaja prav iz finančne krize. Kakor se meni zdi, največje tveganje, s katerim se soočamo v zvezi s to finančno krizo, ni pomanjkanje kapitala za trg posojil; največje tveganje je to, da sproža protekcionistične trende. To smo videli že tekom zgodovine. To se je zgodilo v tridesetih letih prejšnjega stoletja in je povzročilo dobesedno katastrofo v svetovnem gospodarstvu, zgodilo pa se je tudi v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja.

Mislim, da že lahko opažamo znake, ko svet misli, da lahko reši te bistvene probleme s pomočjo večjega protekcionizma, kljub dejstvu, da obstaja nevarnost, da se protekcionizem razširi in povzroči še večjo krizo svetovnega gospodarstva. To se še zlasti dogaja na področju storitev, finančnih storitev in trgovine s storitvami. V sektorju finančnih storitev opažamo zelo hiter porast protekcionizma.

Če se vrnem na današnje stanje kroga pogajanj v Dohi, je glavna kritika, ki sem je bil deležen skozi ves čas pogajanj v Dohi, verjetno to, da so začela pogajanja iti v smer kmetijstva, kmetijstva in še enkrat kmetijstva. Menim, da je to izredno ozko obravnavanje te teme in dejansko menim, da si svetovna trgovina zasluži veliko širši pristop, zlasti glede na dejstvo, da kmetijstvo predstavlja relativno majhen del svetovne trgovine, če ga na primer primerjamo z industrijskim blagom in storitvami skupaj. Verjamem tudi, da prikazuje relativno majhen del možnosti za gospodarsko rast, zlasti morda tu v Evropi. Mislim, da so za zagon kolesja in oživitev globalne gospodarske rasti najpomembnejše nove priložnosti za dostop do trgov in globalno odprtje novih trgov, zlasti za trgovino s storitvami, čeprav tudi z industrijskim blagom.

Zato bi želel Komisiji postaviti vprašanje. Kaj namerava Komisija storiti in kakšne pobude je sprožila za razširitev kroga pogajanj v Dohi, da bi nas odrešila te utrudljive situacije, v kateri samo posedamo in grajamo vsakogar v zvezi s kmetijsko trgovino, kmetijsko trgovino in samo kmetijsko trgovino, če vemo, da je to, kar potrebuje svetovno gospodarstvo, veliko širše obravnavanje trgovine, ki vključuje tudi trgovino s storitvami in industrijsko trgovino. Hvala lepa.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gospa predsednica, rad bi pozdravil komisarko. Njen predhodnik je bil zelo znan na Irskem iz razlogov, za katere sem prepričan, da jih ona zelo dobro pozna.

O vprašanju kroga pogajanj iz Dohe se med ljudmi v Evropi ne govori. O njem se razpravlja na mestih kot je ta, ampak ko srečam ljudi, ki so na primer izgubili službo, ti ne rečejo: "Pojdimo se Doho". Zato menim, da med Doho in gospodarskim razvojem ni nobene povezave, navkljub vsem teorijam, ki so bile predstavljene tu.

Glede globalizacije finančnih trgov, bi lahko omenil, da je to primer, ko nas je globalizacija pustila na cedilu – čeprav bi bilo morda bolj pošteno reči, da nas je na cedilu pustilo urejanje finančnih trgov ali pomanjkanje tega. Zanimajo me nedavne pripombe komisarja McCreevyja v smislu, da so nekaj teh problemov povzročili regulatorji držav članic z gradnjo imperijev. To je mogoče za kakšno drugo razpravo, a ponazarja, kako to ne drži za finančni sektor, čeprav govorimo o globalizaciji kot o neki pomembni stvari.

O kmetijstvu – kar so načeli drugi govorniki malo pred mano – sklepam, da kmetijstvo ni bilo kamen spotike v Dohi. Je pa to zelo resno vprašanje, in sicer vprašanje, ki me zelo skrbi. Mogoče zato, ker sem starejši od zadnjega govornika – ki je v moji politični skupini – smatram kmetijstvo za pomembno, ker proizvaja hrano in je zato višje na lestvici, kot ga je on postavil. To si moramo zapomniti. V tem Parlamentu smo glasovali o poročilu, ki sem ga izdelal o zanesljivi oskrbi s hrano na svetu. Varnost hrane nas skrbi in prav je tako. To bi moralo biti vprašanje, o katerem se razpravlja na ravni Dohe.

Drugo vprašanje je, kako so lahko evropski proizvajalci – kmetje – konkurenčni, če imamo v Evropski uniji drugačne, višje standarde za dobro počutje živali v zvezi z okoljem, ki jih STO ne obravnava. Če bo STO obravnavala ta vprašanja, boste v bitko pritegnili še naše državljane. Iskreno menim, da še nikoli ni bilo priložnosti, da bi tako potrebovali neposredno razpravo o teh zadevah v tej dvorani in v Ženevi, kot jo potrebujemo sedaj.

Prosil bi vas, če bi v zaključnih pripombah obravnavali nekaj zelo stvarnih vprašanj, da bodo ljudje uvideli, da se o njih razpravlja. Ne zdi se mi, da bi se krog pogajanj v Dohi razvijal tako hitro, kot pravite vi. Morda se motim.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Gospa predsednica, komisarka, gospe in gospodje, glede na krog pogajanj v Dohi bi rad izvedel, kako namerava Generalni direktorat za trgovino ščititi tarifno kvoto, na kateri temelji konkurenčnost evropske fermentacijske industrije. Tarifna kvota ima zelo pomembno funkcijo, ker mora fermentacijska industrija ostati konkurenčna na mednarodni ravni.

Drugič, kako se boste odzvali na določbo o jeklu, ki jo je pravkar sprejel kongres Združenih držav, ki naj bi prepovedovala uporabo jekla Evropske unije v Združenih državah?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE).

– (*PL*) Gospa predsednica, cilj kroga pogajanj v Dohi je bil pomagati najrevnejšim državam pri njihovem razvoju, da bi jih dvignili iz revščine.

Po eni strani jim moramo kar najbolj pomagati, po drugi strani pa ne smemo pozabiti naših lastnih podjetij ali kmetov.

Zato bi želel postaviti vprašanje: kako naj zaščitimo naša mala in srednje velika podjetja pred stečajem in kako naj zaščitimo naše male kmetije pred konkurenco iz Kitajske, Indije in Brazilije? Povejmo na glas in jasno, da je za uvoz kakršnega koli izdelka v Evropsko unijo, ne glede na to, ali gre za čevlje ali govedino, treba izpolnjevati določene standarde. Takrat bomo lahko govorili o enaki konkurenci.

Zelo težko bo zaključiti pogajanja v naslednjih mesecih, ker ni dovolj politične volje na strani tistih voditeljev, ki pri pogajanjih nekaj veljajo. Obstaja nevarnost porasta protekcionizma zaradi trenutne svetovne gospodarske krize.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Rad bi povedal, da sem medtem, ko sem poslušal zadnje razprave v Dohi v Katarju, dobil vtis, da države v razvoju gojijo neko zamero do nas, razvitih držav. Mogoče je to le

neke vrste odmev, ki ga je za sabo pustil nekdanji kolonializem ali pa so vajeni prejemati neposredno pomoč in s tem nekakšno miloščino. Zdi se mi, da bogate države lahko pomagajo s pošteno trgovino, dobrimi standardi in usposabljanjem. Nič ni večjega pomena kot to, da si lokalna podjetja zagotovijo neodvisnost in da se vzpostavijo horizontalni odnosi med državami Afrike, Azije in tudi Latinske Amerike. Sem tudi mnenja, da je natančno opravljanje storitev tisto, kar nas uči upravljanja, sodelovanja in dobrih standardov. V povezavi s tem je poudarek na odpiranju trga storitvam zelo pomemben za obe strani.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gospa predsednica, hvala, ker ste mi dali še eno minuto, ker je pomembno zaradi mojih pripomb o kmetijstvu. Človek dobi vtis, da so evropski kmetje edini, ki imajo skrbi. Resnica pa je, da so pri pogajanjih v Dohi indijski pogajalci v skrbeh za svoje male kmete in zaradi groznih posledic, ki bi jih prehod na prosto trgovino ne imel samo za posamezne kmete, ampak tudi za socialno stabilnost v njihovi državi. Vprašanje kmetijstva je torej skupno vsem pogajalskim partnerjem in zato moramo biti malo bolj odkriti pri tej zadevi. Komisarka, mogoče bi pa lahko v vaših zaključnih pripombah to ponovno obravnavali.

Catherine Ashton, *članica Komisije.* – Gospa predsednica, poskušala bom na kratko obravnavati zadeve, ki so jih načeli poslanci.

Gospod Papastamkos, strinjam se z vami glede pravnih in regulatornih obremenitev. Zelo pomembno je, da se te pravilno obravnavajo. Pomembno je rešiti jih in prav tako se strinjam glede tega, kako pomembna je varnost v tem smislu.

Številni poslanci, in sicer gospod Lundgren in gospod Rübig ter tudi gospod Papastamkos, so govorili o določbi o kupovanju ameriških izdelkov, ki je trenutno v obravnavi v kongresu. Poslanci vedo, da ta temelji na Trgovinskem zakonu iz leta 1979. Mi že imamo to določbo, a s Sporazumom o vladnih naročilih imamo tudi medsebojne ureditve, s katerimi narodi, ki ga podpišejo, lahko izdelajo ponudbo za te projekte. To, kar upamo – in o tem se z Američani pogovarjamo –je, da bodo stvari ostale takšne kot so bile prej. Brala sem zakonodajo. Tudi sama sem zelo zaskrbljena zaradi tega.

Konec februarja odhajam v Ameriko na srečanje z novim predstavnikom za trgovino v Združenih državah, ki bo dotlej, upam, že potrjen, in poslanci ste lahko popolnoma prepričani, da so to zelo pomembna vprašanja, ki jih bo treba obravnavati.

Gospod Ford je načel nekaj vprašanj o dvostranskih odnosih. Koreja napreduje, pri državah ASEAN pa pogrešam prožnost, o kateri sva z gospodom Fordom prej razpravljala, da bi poskušala stvari v tej zvezi pomakniti naprej, vendar se tudi jaz strinjam, da ni mogoče nadomestiti vrednosti in pomembnosti za večstranske ureditve.

Kar se tiče Indije, je predsednik vlade Singh pojasnil, da je zelo predan. Strinjam se z gospo McGuinness, da je vprašanje kmetijstva, h kateremu se bom še vrnila, zelo pomembno. Prejšnji teden sem bila v Londonu s Kamalom Nathom, s katerim sem razpravljala o pogajanjih v Dohi, in kot indijski trgovinski minister je načel prav isto temo kot gospa McGuinness o neverjetnem pomenu malih samooskrbnih kmetov. Popolnoma se strinjam z njenimi pripombami in seveda tudi s tistim, kar je povedal minister.

Gospod Pannella, menim, da nismo ravno povsem prepuščeni na milost in nemilost dogodkom. Menim, da moramo mi, kot Evropa, iti naprej, uporabiti naš vpliv in brezpogojno pojasniti, da se strinjamo s tem, kar ste rekli o odločilni pomembnosti boja proti protekcionizmu. To je velik izziv in eden od teh izzivov je komunikacija, ki bo zagotavljala, da ljudje razumejo, za kaj gre.

Gospod Hénin žal ni počakal na moj odgovor, vendar ne gre za žrtvovanje industrije za potrošnike. Tu gre za industrijsko rast in razvoj. Gre za zaščito delovnih mest delavcev, kajti poznamo pomembnost trgovine in izvoza, da počneta prav to. Za institucionalne spremembe STO bi lahko porabili veliko časa, toda svoj čas želim porabiti za iskanje praktičnih poti iz tega težkega gospodarskega obdobja.

Gospa Wortmann-Kool je govorila o storitvah. Strinjam se, da so te zelo pomembne. Zelo pa je tudi pomembna preglednost. Bolj se s tem ne bi mogla strinjati.

Gospod Assis, zaščita naših interesov in ne protekcionizma je povsem pravilna. Poznati moramo bistveno razliko in zagotoviti moramo zaščito delovne sile pri vsem tem.

Kar se tiče kmetijstva, sem že povedala, da je odločilnega pomena, da zagotovimo razvoj industrije. Tu gre za proizvodnjo hrane in to je zelo pomembno v krogu pogajanj v Dohi. Moja kolegica poslanka Mariann Fischer Boel se je zelo trudila zagotoviti, da je evropsko stališče do kmetijstva trdno. To tvori temeljno osnovo

za vse delo, ki ga opravim na naših dvostranskih, regionalnih in večstranskih razgovorih zato, da se ustvarijo najboljše možnosti za zaščito celega našega kmetijstva v prihodnosti.

Kar se tiče fermentacijske industrije, gospod Rübig, razumem, da se o teh vprašanjih trenutno razpravlja, ampak zelo bom vesela, če se bom k vam lahko vrnila z natančnejšimi podatki.

Na koncu pa še o malih in srednje velikih podjetjih, gospod Siekierski, zelo je pomembno, da ščitimo naša mala podjetja. Tesno sodelujem z Günterjem Verheugnom za vzpostavitev učinkovitega podjetniškega in trgovinskega sodelovanja, da bomo lahko dali možnost malim podjetjem, da nam bodo lahko povedala, kje potrebujejo odprtje trgov, da jim bomo pomagali pri odpiranju teh trgov in da jih bomo podpirali pri trgovini.

Predsednica: – Razprava je končana.

15. Proizvodnja in zaposlovanje v sektorju tekstila in oblačil v številnih državah članicah EU (razprava)

Predsednica: – Naslednja točka je razprava o vprašanju Komisiji za ustni odgovor o proizvodnji in zaposlovanju v sektorju tekstila in oblačil v številnih državah članicah EU.

Corien Wortmann-Kool, *namestnica vlagatelja.* – Gospa predsednica, v imenu Odbora za mednarodno trgovino bi rada podrobno razložila, za kaj tukaj gre.

Gre za proizvodnjo in zaposlovanje v sektorju tekstila in oblačil v številnih evropskih državah članicah. Evropska unija in Kitajska sta se dogovorili o skupnem sistemu nadzora izvoza nekaterih kategorij proizvodov iz tekstila in oblačil iz Kitajske v države članice EU, a je njegova veljavnost potekla 31. decembra 2008.

V zadnjih dveh letih je delo izgubilo 350 000 ljudi, število podjetij pa se je v istem obdobju zmanjšalo za 5 %. Ob upoštevanju naraščajočega števila družb, ki so prenehale ali preselile proizvodnjo, kar vodi k povečani brezposelnosti v številnih regijah, bi želela v imenu Odbora za mednarodno trgovino postaviti naslednje vprašanje:

Ali je Komisija ali katera država članica predlagala ali zahtevala podaljšanje dvostranskega nadzornega mehanizma na obdobje po 31. decembru 2008 ali druge tovrstne ukrepe?

Katere ukrepe namerava Komisija sprejeti, da bi zavarovala proizvodnjo in zaposlenost v sektorju tekstila in oblačil?

Ali bo Komisija še naprej spremljala sprotni razvoj trga, uvozne, evidenco uvoza in spremljanje carinjenja ter sektor obveščala o zadnjih spremembah?

Kakšne so trenutne razmere pri predlagani uredbi o oznakah "izdelano v"?

Kakšne ukrepe je sprejela Komisija v zvezi s predlogi, ki jih je Parlament sprejel v svoji resoluciji z dne 13. decembra 2007?

Catherine Ashton, članica Komisije. – Gospa predsednica, v teh razmerah je skrb za uspešnost proizvodnje, ki se sooča s konkurenco, razumljiva in seveda so proizvodi iz tekstila zelo pomembni. Stopnja zaposlovanja se še naprej niža in proizvodnja ponovno beleži upad – in to po nekaj letih relativne stabilnosti. Seveda je ta sektor na področju globalizacije, kjer se v zadnjem času dogaja največ sprememb. Tu igrajo mala in srednje velika podjetja veliko vlogo.

Po koncu Memoranduma o soglasju leta 2005 smo res sklenili sporazum o skupnem sistemu nadzora – na katerega nas je opozorila gospa Wortmann-Kool – in z njegovo pomočjo smo prejemali zgodnje informacije o trgovinskih tokovih. Zaradi tega se lahko lažje odzivamo v primeru soočenja z nenadnim kipenjem valov v naši industriji. To je tudi nadaljnji korak pri prehodu na odprte trge, ki jih – in prepričana sem, da poslanci to vedo – oblikujemo in razvijamo z zadevnimi gospodarskimi akterji in v razpravah z državami članicami in s Parlamentom. S pospeševanjem procesa postopnega spreminjanja smo temu sektorju pomagali, da se je prilagodil. Pri tem so nam pomagali socialni partnerji. Ti v skladu z Memorandumom o soglasju (MOS), ki je potekel leta 2008, niso prosili za širitev prostovoljnih ravni gospodarske rasti, niti niso prosili za podaljšanje sistema nadzora v leto 2009 – čeprav cenim, da so nekatere države članice hotele, da bi to storili raje mi. Uvozi iz Kitajske so se na splošno povečali, vendar znotraj razumnih meja. Precejšen porast pri nekaterih kategorijah – kot so na primer obleke, hlače in puloverji – je bil izenačen s padcem uvoza tekstila

od dobaviteljev iz drugih držav. Na splošno je bil v letu 2008 dosežen le majhen splošni porast in trgi so to kar dobro sprejeli.

Zapiranje naših trgov ali spremljanje uvoza nista prava politična odziva. Zagotoviti moramo spremembo, prilagoditev, trgovanje in prenovo vseh podjetij v trenutnih razmerah. Prav zaradi takšne pomoči podjetjem je bil načrt za oživitev gospodarstva potrjen. To seveda predstavlja precejšnje povečanje BDP EU v višini 1,5 %, kar bi moralo biti sektorju tekstila in oblačil v pomoč. Ta sektor se je soočil z izzivi pred trenutno upočasnitvijo. Osem od petnajstih prošenj na osnovi Sklada za prilagoditev globalizaciji je bilo vloženih v korist tekstilnih delavcev.

Komisija je pripravljena podpreti pobude za vzpostavitev partnerstva v sektorju tekstila in oblačil, oblikovanega za soočenje s prestrukturiranjem, katerega namen je zaščita delovnih mest in na splošno korist sektorja na osnovi obstoječega dolgotrajnega okvira za socialni dialog. Pozdravljamo resolucijo Parlamenta o prihodnosti sektorja tekstila. Beležimo napredek pri dostopu na trge, pri pridobivanju sredstev od pobude za vodilni trg in pri sklenitvi vsakega sporazuma o prosti trgovini, kar so stvari, ki izpolnjujejo okoljske in socialne standarde. Devalvacija valute pa seveda ostaja na našem dnevnem redu.

Georgios Papastamkos, v imenu skupine PPE-DE. – (EL) Gospa predsednica, proizvodi iz tekstila in oblačila predstavljajo globaliziran sektor gospodarstva par excellence, sektor, za katerega so značilne stalne spremembe v smislu kraja proizvodnje, stalnega prestrukturiranja in prilagajanja novim razmeram, kot je liberizacija mednarodne trgovine. Za mnoge države članice Evropske unije, vključno z Grčijo, je ta sektor pomemben vir izvoza in zaposlovanja. Vendar pa je zaradi precejšnjega števila proizvodnih enot, ki se selijo drugam, in nenehnega zmanjševanja števila zaposlenih stanje postalo zelo zaskrbljujoče. Poleg strukturnih problemov igra negativno vlogo občutna neskladnost med uvoznimi tarifami Evropske unije na eni strani in uvoznimi tarifami njenih najpomembnejših konkurentov na drugi strani. Komisarka, govorimo o sektorju z izredno visokim odstotkom splošnih zasegov ukradenih proizvodov na mejah Evropske unije, odstotkom, ki nenehno narašča. V tem primeru menim, da je predlog za ustanovitev evropskega centra za spremljanje ukradenega blaga dobra zamisel, s katero bomo lahko dosegli boljše usklajevanje med pristojnimi oblastmi, državami članicami in službami Komisije in tudi pogoje za učinkovito sodelovanje z zasebnim sektorjem. Menim, da bi morali sprejeti uredbo o oznaki "izdelano v", ki bo v pomoč pri zaščiti pogojev poštene konkurence in zaščiti potrošnikov. Vzpostavitev učinkovitejših prvotnih pravil je pomembna glede na uporabo tarifnih kvot v okviru posplošenih tarifnih preferencialov in regionalnih sporazumov. Pozvani smo k oblikovanju novih okvirov za odnose sodelovanja med agencijami, ki uresničujejo industrijsko in regionalno politiko ter zaveze, in k učinkoviti podpori evropskim podjetjem, zlasti malim in srednje velikim podjetjem, da lahko ohranjajo in še naprej izboljšujejo svojo konkurenčno specializacijo. Govorim o proizvodnji izdelkov z visoko dodano vrednostjo v smislu kakovosti in oblike, inovacij in uporabe novih tehnologij.

Rovana Plumb, v imenu skupine PSE. – (RO) Radi bi se vam zahvalili za odgovore na vprašanja za ustne odgovore. Rada bi poudarila, da je, kot je že dobro znano, prispevek sektorja tekstila v BDP vseh držav članic, vključno z Romunijo, še posebej pomemben. Dobro se zavedamo, da ta sektor ustvarja nova delovna mesta, zlasti za žensko delovno silo. Strinjam se z ukrepi, ki jih predlagate in jih podpiram, kajti glede na to, kako pomembna je trgovina v trenutni gospodarski krizi, se moramo zavedati, kako pomembni so ukrepi, ki jih moramo sprejeti za zaščito delovnih mest.

Ob upoštevanju, da je skupni sistem nadzora uvoza tekstila iz Kitajske prenehal delovati konec lanskega leta, in vem, da je bil to pomemben instrument za spremljanje dogajanj na trgu, bi Komisiji želela predlagati, da posveti večjo pozornost ne le sektorju tekstila, ampak tudi drugim občutljivim industrijskim sektorjem kot so industrija jekla, kemična in strojna industrija. Prav tako bi Evropski komisiji rada predlagala, da redno predstavlja študije o vplivih, statistične podatke ali druge elemente in ustrezne instrumente za te sektorje. Rada bi vam še enkrat čestitala za ukrepe, ki ste jih predlagali za dostop do trgov, prosto trgovino, pridobivanje sredstev in okolje.

PREDSEDSTVO: GOSPA ROURE

podpredsednica

Gianluca Susta, v imenu skupine ALDE. – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, nedvomno se soočamo z izredno resno industijsko krizo in evropska tekstilna industrija ji prav tako ne more uteči, kar je prav tako posledica finančne krize.

Jasno je, da upočasnjena potrošnja prebivalstva slabo vpliva na evropske izdelke visoke kakovosti, vključno z izdelki iz moje države, Italije, v sektorju, ki izgubil, kot je že prej omenil predsednik Odbora za mednarodno trgovino, 350 000 delovnih mest in 5 % podjetij.

Ob tem pa verjamem, da bolj kot finančna sredstva ta sektor, tako kot drugi industrijski sektorji, potrebuje pravila in zahteva, kot je že bilo omenjeno, pristno vzajemnost. Medtem ko glede na razvijajoče se države obstajajo nagnjenja k resničnemu odpiranju trgov za pospeševanje razvoja teh držav in s tem novih trgov, je precej manj razumljivo pomanjkanje vzajemnosti v smislu zakonodajnih in tarifnih ovir glede na najrazvitejše države: Združene države, Kanado, Avstralijo in Japonsko.

Iz tega razloga morajo določena temeljna vprašanja – katerim smo se zavezali bolj na papirju kot v praksi – kot je vprašanje označevanja porekla, ponovno priti v središče pozornosti Komisije in Sveta. Evropa potrebuje nova pravila, prav tako pa potrebuje tudi vzajemnost in povečano prizadevanje v boju proti ponarejanju in piratstvu, odločne protidampinške ukrepe, predvsem pa odobritev uredbe o označevanju porekla.

Komisarka, vedeti morate, da sodelovanje v boksarski tekmi z eno roko zvezano za hrbet ne prinaša zmage. Prav tako bi rad ponovil, da je to problem, ki zadeva tako Združene države kot nas, in ne le Kitajsko ali Indijo. Oni imajo svoja pravila sledljivosti, ki prav tako veljajo za naše izdelke, mi pa teh nimamo. To je potem temeljno vprašanje, glede katerega menim, da je treba pobudo Komisije okrepiti veliko bolj kot v preteklosti, kajti videli smo, da ji, kadar hoče, uspe prepričati celo tiste drugačnega mnenja, kot je bilo to v primeru okoljskega vprašanja.

Na koncu naj povem, da se mi zdi, da obstajajo dragi in manj dragi ukrepi, vendar so dragi ukrepi del skorajšnjega paketa ukrepov za boj proti krizi. Ti vključujejo Sklad za prilagoditev globalizaciji, več kreditov, razpoložljivih za pospeševanje naložb in krepitev kapitalizacije malih in srednje velikih podjetij, več sredstev za raziskave na platformi tekstilne tehnologije in več podpore izvozu s strani malih in srednje velikih podjetij. Manj dragi ukrepi pa so predvsem uredba o označevanju porekla, zaščita intelektualne lastnine, protidampinški ukrepi in boj proti ponarejanju. Če izpostavimo vse te drage in nedrage ukrepe, verjamem, da bomo pomagali evropskemu gospodarstvu brez spreminjanja konkurenčnih pravil in ne da bi zašli v neoprotekcionizem.

Pedro Guerreiro, v imenu skupine GUE/NGL. - (PT) Po zgledu drugih pobud smo Odboru za mednarodno trgovino Evropskega parlamenta predlagali predložitev vprašanja za ustni odgovor z razpravo na plenarnem zasedanju o proizvodnji in zaposlovanju v sektorju tekstila in oblačil v različnih državah članicah Evropske unije, ker se nam zdi to nujno in neobhodno.

Prav tako smo predlagali, da bi se razprave moral udeležiti Svet in da bi morala biti zaključena z resolucijo tega Parlamenta; vendar pa tega predloga druge parlamentarne skupine niso podprle.

Več kot leto je minilo od razprave, ki je 12. decembra 2007 potekala v tem Parlamentu. Takrat smo zagnali preplah, da se bomo v primeru nesprejetja ukrepov za zaščito proizvodnje in zaposlovanja v sektorju tekstila in oblačil še naprej soočali z dolgotrajnimi mukami in uničenjem velikega dela tega strateškega sektorja. Od takrat in pred tem je na tisoče ljudi izgubilo službe in nešteto podjetij je prenehalo z delovanjem, pri čemer je samo v zadnjih dveh letih izgubilo službo 350 000 ljudi, 5 % podjetij pa je izginilo.

Sprašujemo, ali je to tisto, čemur Evropska komisija pravi konkuriranje z restrukturiranjem. Od takrat in pred tem so se delavci še naprej soočali z brezposelnostjo – vse prepogosto brez plačila nadomestila ali poračuna plač za nazaj, do katerega so bili upravičeni –, z večjim izkoriščanjem, večjo negotovostjo, zamudami pri izplačilu plač in z dereguliranim delovnim časom.

Za takšno stanje so odgovorni določeni razlogi in ljudje, kot so tisti, ki spodbujajo liberalizacijo trgovine tekstila in oblačil in selitev proizvodnje z namenom povečanja dobička, s čimer velik del tega sektorja izpostavljajo konkurenci, ki temelji na dvojnih standardih, ki so bili opredeljeni od samega začetka.

Soočena s temi razmerami Evropska unija ni imela posluha za to vprašanje ali pa je sprejela milejše ukrepe, ki še zdaleč ne rešujejo problemov in potreb tega sektorja. Evropska komisija meni, da industrija tekstila in oblačil v primerjavi z drugimi sektorji ni nič posebnega, čeprav zatrjuje nasprotno. Skupaj z nujnimi ukrepi, ki jih mora realizirati vsaka država članica, ima Evropska unija tudi nalogo, da odgovori na resne probleme, s katerimi se ta sektor bojuje.

Komisarka, kdaj se bodo začela uporabljati zavezujoča pravila o nameščanju oznak o poreklu, na primer s sprejetjem uredbe o oznaki "izdelano v"? Kdaj se bodo začele uporabljati enake zahteve za varstvo in zaščito potrošnikov za uvožene proizvode kot so zahtevane za proizvode, izdelane v Evropski uniji? Kako bo Evropska unija še naprej spremljala sprotne uvozne trende in carinski pregled ter nadzor, z izčrpnim

obveščanjem sektorja in uveljavljanjem zaščitnih kalvzul povsod tam, kjer bo to potrebno? Kako bo uporabljala finančni okvir 2007-2013, ki vključuje tako imenovani Sklad za prilagoditev globalizaciji, za podporo proizvodnje in zaposlovanja v sektorju tekstila in oblačil, zlasti pri malih in srednje velikih podjetjih, ki jih je prizadela liberalizacija? Kdaj bo oblikovana monetarna in devizna politika, ki ne bo kaznovala izvoza nekaterih držav članic? Kdaj bo oblikovan program Skupnosti, ki ga je predlagal ta Parlament, in kdaj bo odpravljena blokada finančnih sredstev za posodobitev in spodbujanje sektorja ter za povečanje raznolikosti industrijske dejavnosti, zlasti tistih sredstev, ki so namenjena regijam v najslabših pogojih, ki so odvisne od njih?

Tokia Saïfi (PPE-DE). – (FR) Gospa predsednica, evropski sektor tekstila in oblačil je sektor, ki so ga v zadnjih nekaj letih škodljivi učinki globalizacije močno prizadeli.

Kljub nekaterim še vedno perečim problemom v nekaterih evropskih regijah je temu sektorju danes uspelo spremeniti smer, predvsem zaradi razvoja tehničnih in inovativnih proizvodov iz tekstila.

Vendar pa s površnostjo in brezbrižjem ne smemo omajati oživitvene zmožnosti te industrije. Evropska unija mora seveda po potrebi pazljivo in s praktičnimi in učinkovitimi dejanji ohranjati politično voljo za ustvarjanje trdnega konkurenčnega okvira za svoja podjetja.

Da bi Uniji to uspelo, morate, komisarka, nadaljevati s spremljanjem carinske evidence uvoženih proizvodov, ki prihajajo iz Kitajske, in obveščati ta sektor o najnovejših spremembah. Pri spremljanju teh zadev moramo biti budni in odzivni. Evropska unija ima sredstva za to: instrumenti za zaščito trgovine so odličen primer takšnih sredstev. Zato bom še naprej dopovedovala, da Evropa, ki ščiti, ni protekcionistična Evropa.

Moja današnja zaskrbljenost, komisarka, pa temelji na nezaslišanem porastu zasega ponarejenih izdelkov iz tekstila in usnjenih izdelkov, izdelkov, ki so prepojeni z azo barvili ali nikljem, ki vedno bolj ogrožajo varnost in zdravje evropskih potrošnikov. Lahko si predstavljate, da ta pojav ne bo izginil kar z gospodarsko krizo, s katero se soočamo.

Zaradi tega vas pozivam, da sodelujete z državami članicami pri kar najhitrejšem uresničevanju štiriletnega akcijskega načrta za boj proti ponarejanju in piratstvu z ustanovitvijo evropskega centra za spremljanje ponarejenega blaga in krepitvijo evropskega carinskega sistema.

Z obveznim izkazovanjem porekla blaga, ki izvira iz tretjih držav, uskladitvijo postopkov carinskega nadzora in kaznovanjem kršitev pravic intelektualne lastnine s kazenskim pregonom se bomo lahko borili v imenu naših podjetij, naših delovnih mest in državljanov Evrope.

Francisco Assis (PSE). – (*PT*) Gospa predsednica, komisarka, to je zelo konkreten primer, v katerem je razlikovanje med zaščito in protekcionizmom, ki smo ga omenili pred kratkim, v predhodni razpravi, zelo umestno.

Protekcionizmu, ki spravlja na beraško palico, moramo reči "ne", zaščita za varovanje temeljnih pravic Evropejcev pa je vsekakor potrebna. To je zelo pomemben sektor v številnih evropskih regijah in državah, kot je na primer regija, iz katere prihajam, regija severne Portugalske. Ta sektor je ključnega pomena za regionalno gospodarstvo. To je sektor, ki je bil procesu globalizacije še posebej izpostavljen. V resni finančni krizi kot je ta, s katero se soočamo, ta sektor doživlja zelo hude čase.

Evropska unija in države članice bi morale posvetiti več pozornosti industriji tekstila in se odločiti za zaščitne in ofenzivne ukrepe. Zaščitni ukrepi nalagajo uporabo vseh razpoložljivih mehanizmov in instrumentov trgovinske zaščite. To vključuje tudi ohranjanje političnega dialoga z našimi glavnimi partnerji v boju s situacijami pravega monetarnega protekcionizma in situacijami, ki ogrožajo legitimne interese evropskih proizvajalcev. Zaščita evropskih proizvajalcev, zaposlovalcev in delavcev je zaščita evropskih državljanov in prav tako zaščita evropskih potrošnikov. To je tisto, kar si moramo enkrat za vselej zapomniti.

Istočasno moramo izvajati te zaščitne ukrepe v skladu z načeli, ki so tako preprosta, kot tisti, ki sta bili podrobno pojasnjeni tu: načelo vzajemnosti in načelo stalnega boja proti nelojalni konkurenci. Ne prosimo za kakršno koli posebno obravnavanje Evropske unije ali najbolj prizadetih regij Evropske unije. Zahtevamo le pravila, ki naj bi temeljila na temeljnih načelih vzajemnosti. Medtem ko se morajo Evropska unija in njene države članice odločno boriti za instrumente trgovinske zaščite, katerih uporaba je najprimernejša ob vsakem času, pa moramo prav tako razvijati ofenzivno politiko in ukrepe. To se pravzaprav že dogaja, in sicer v smislu posodabljanja sektorja in tudi na področju razvoja človeških virov, naložb v poklicno usposabljanje, tehnološkega posodabljanja in razvoja regij.

Obstajajo regije, in kot sem že omenil, eno od njih zelo dobro poznam, to je severna Portugalska, ki se soočajo z resnično tragičnimi razmerami in tem regijami se je treba posvetiti neposredno.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Morda bo letos v litvanskem sektorju tekstila in oblačil 50 % ljudi izgubilo svoja delovna mesta. Morda bo 20 000 delavcev izgubilo zaposlitev. To ne bo le posledica gospodarske in finančne krize. Industrija tekstila se mora zoperstaviti neenakim konkurenčnim pogojem in uporabiti višje proizvodne, delovne, higienske in okoljske standarde. Zaradi neuravnoteženega menjalnega tečaja, politike bančnih posojil, izostanka amortizacijskih odtegljajev in davčne politike je zelo težko konkurirati kitajski subvencionirani proizvodnji. Poleg tega Kitajska in druge države kar naprej povečujejo ovire za dostop na trg, kar je slabo za proizvode EU. Kaj Komisija meni o tem, da je cena kitajskega proizvoda nižja od surovin za njegovo izdelavo? Kaj namerava Komisija ukreniti za ponovno vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev? Poleg tega prosim za konkretna dejstva, ki bodo pokazala, kako Služba za pomoč uporabnikom, ki jo je ustanovila Komisija za pomoč malim in srednje velikim podjetjem, pomaga tekstilni industriji sprožiti preiskave uporabe ukrepov za zaščito trga v očitnih primerih nelojalne konkurence. Kot informacijo naj povem, da se proizvajalci lanenega tekstila že dve leti trudijo sprožiti protidampinški postopek zoper lanene izdelke kitajskega porekla, a jim doslej to ni uspelo, ker jim Komisija ni bila v pomoč. Kaj Komisija predlaga proizvajalcem tekstila, da naj ukrenejo?

Ivo Belet (PPE-DE). – (*NL*) Komisarka, malo prej ste omenili, da je bila situacija v zvezi z uvozom tekstila iz Kitajske v letu 2008 boljša, kot je bilo pričakovano. Čutim, da je moja dolžnost močno ugovarjati vaši izjavi, ker številke kažejo povsem drugačno sliko.

Pravzaprav je lanskoletni uvoz tekstila iz Kitajske presegel vse meje. Če pogledamo majice, hlače, obleke in puloverje, z drugimi besedami občutljive kategorije proizvodov, se je uvoz v obdobju enega leta nedvomno skoraj podvojil in to je gotovo razlog za veliko zaskrbljenost. To pomeni, da sistem nadzora, ki smo ga ves ta čas imeli, ne deluje. Kot vsi vemo, sistem dvojnega preverjanja ne deluje več. Te razmere, gospa Ashton, so nevzdržne, ker ni pravih kazni, ki bi jih lahko naložili; povsem smo nemočni.

Kot je povedal prejšnji govornik, tudi številke kažejo, da je nekaj zelo narobe s cenami tega masivnega uvoza kitajskih proizvodov iz tekstila. Cene so padle skoraj za tretjino in tega padca ne gre pripisati samo razlikam v menjalnem tečaju. Poleg tega, komisarka, so se proizvodni stroški na Kitajskem v zadnjih letih spet močno dvignili, kar pomeni, da gre tu v bistvu za dampinške cene. Računamo na to, da boste v zvezi s tem kaj ukrenili. Kot je prej izjavila gospa Wortmann-Kool, je v zadnjih dveh letih 350 000 ljudi izgubilo službo. V veliki meri je to rezultat nelojalne konkurence in na te razmere se moramo odzvati.

To pa ni edini razlog za zaskrbljenost, komisarka. Kot veste, je v trenutnem ozračju veliko težje pridobiti kreditno zavarovanje, to pa neposredno, škodljivo vpliva na izvoz. Francoska vlada je že razvila sistem dodatnega kreditnega zavarovanja za sektor oblačil in tekstila. Preudarka vredno bi bilo, ali bi ta sistem lahko priporočili in racionalizirali naprej na evropski ravni. Ne predlagam usklajevanja, ampak da postavimo pobude na pravo mesto na evropski ravni in s tem do določene mere spodbudimo francoski sistem. Ali ste pripravljeni sprejeti zavezo, da boste s pomočjo pooblastil, ki jih imate, uresničili pobude v tem pogledu? Te pobude so lahko zastonj. To je preprosto stvar politične volje in usklajevanja.

Martí Grau i Segú (PSE). – (ES) Gospa predsednica, komisarka, kot smo bili nedavno priča, tekstilni sektor doživlja težko krizo, ki je privedla do mnogih zaprtij, preselitev in odpuščanja, zlasti v regijah, ki so specializirane za to industrijo.

Glede na trenutno gospodarsko krizo bi se Evropska komisija v povezavi z državami članicami morala čim prej odzvati z namenom zmanjšanja družbenogospodarskih učinkov tega prestrukturiranja. Te spremembe so bile še posebej dramatične za prizadete regije in družine.

Menim, da bi bilo treba delavcem v sektorju tekstila in oblačil pomagati in da bi bilo treba oblikovati socialne ukrepe v obliki načrtov za pomoč podjetjem, ki podlegajo prestrukturiranju in so se trenutno znašla v zelo težkih razmerah. Zaželeno bi bilo, da bi se znatni delež evropskega Sklada za prilagoditev globalizaciji namenil prestrukturiranju in ponovnem usposabljanju v tekstilnem sektorju, zlasti za mala in srednje velika podjetja, ki predstavljajo večino tega sektorja v Evropski uniji. MSP so zelo prizadeli učinki liberizacije na trgu.

Poleg tega bi bilo treba ponovno vzpostaviti sistem nadzora uvoza, zlasti uvoza iz Kitajske in njegovega obsega. To nikakor ni stvar spodbujanja trgovinskih ovir. To je bolj stvar nadomestila za negativne učinke te pomembne spremembe. Ne smemo pozabiti, da je Evropska unija drugi največji izvoznik proizvodov iz

tekstila in oblačil na svetu in zato je treba nujno zagotoviti optimalen dostop na trge tretjih držav. To je bistvenega pomena za prihodnost tekstilne industrije in industrije oblačil v Evropski uniji ter zlasti za MSP.

Vse to je seveda treba izvajati istočasno z zagotavljanjem poštene konkurence na podlagi spodbujanja socialnih in okoljskih standardov v teh državah. V zvezi s tem bi bilo zagotavljanje točnih informacij potrošnikom, na primer uredba o uvedbi oznake "izdelano v", za katero vemo, da ni bila realizirana, zelo uporabno, glede na to, da bi to pomenilo, da bodo uvoženi proizvodi deležni enakega varstva potrošnikov in zaščitnih zahtev kot tisti, izdelani v okviru Evropske unije.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Gospa predsednica, komisarka, poskušala bom postaviti zelo jedrnata vprašanja. Moje prvo vprašanje se navezuje na mehanizem Evropske unije za posebno spremljanje proizvodov iz tekstila, katerega veljavnost je potekla, kot je bilo omenjeno, 31. decembra 2008. Kar manjka, komisarka, je natančna in redna objava evidence o uvozu, izvozu in cenah, kot se to dogaja v Združenih državah. Brez teh podatkov se Evropska unija ne more odzvati na kakršno koli nepošteno prakso in Komisija sama ne more opredeliti svoje strategije. Prosila bi vas, da poskrbite za to, kot so za to poskrbeli drugi poslanci.

Drugič, proizvodnja v okviru Evropske unije vedno bolj nalaga usklajenost z varnostnimi predpisi, socialnimi predpisi in okoljskimi standardi. REACH je na primer nedavna pobuda, ki nam postavlja celo še več zahtev.

Pomembno je, da ima Komisija jasno strategijo, ki jo lahko vidimo in spremljamo za uvožene proizvode, ki so deležni enakih zahtev. Na kakšen način se ti vidiki v trenutnih sporazumih o prosti trgovini pravilno ohranjajo? Kar zadeva oznako "izdelano v", ali ta res lahko pripomore k rešitvi tega problema?

Tretjič, Evropska unija je uvedla načrt za oživitev gospodarstva z namenom premagati trenutno krizo. Kakšno vlogo bo v tem kontekstu igrala trgovinska politika? Kaj namerava Komisija storiti sedaj, ko številne druge države, kot je Kitajska, začenjajo uvajati vedno večje število ovir, ki niso povezane s tarifami, da evropski izdelki ne bodo imeli dostopa na kitajske trge? Kakšen predlog ima za izboljšanje stanja evropske tekstilne industrije glede na posodabljanje ali prilagajanje Sklada za prilagoditev globalizaciji kot tudi v okviru Strukturnih skladov razpoložljive pomoči?

In končno, ali je mogoče, da bo zaradi krize, ki jo doživljamo, Komisija na koncu spoznala, kako poguben je vpliv precenjenega evra na evropsko gospodarstvo? Kako lahko komisarka – takoj bom končala – dvigne ozaveščenost med svojimi kolegi komisarji in organi, ki se ukvarjajo z evropsko monetarno politiko v smislu ponovnega uravnoteženja ...

(Predsednica je prekinila govornico)

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Gospa predsednica, komisarka, gospe in gospodje, kaj bi ukrenili vi, komisarka, za pospešitev odpiranja kitajskih in indijskih trgov? Seveda je najpomembnejše, da bi lahko naše proizvode izvažali v te države. Mnogo evropskih podjetij je vlagalo v Kitajsko z gradnjo in prevzemom tamkajšnjih tovarn. Zaradi tega je bolj odprt trg resnično glavna prednostna naloga. V kakšnem obsegu – po potrebi s sodelovanjem komisarja Kovácsa – boste za tekstilno industrijo uvedli davčne olajšave, kot so krajše amortizacijske dobe, z namenom povečati kreditno sposobnost podjetij? To bi seveda prispevalo tudi k ohranitvi delovnih mest. Ko bo v prihodnosti uresničen Sporazum Basel II, bo treba imeti strukture, ki bodo podjetjem omogočale večjo kreditno sposobnost.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (*PL*) Komisarka, seveda želim izraziti močno podporo stališčem naših kolegov poslancev, ki pravijo, da bi morali naša mala podjetja zaščititi pred trženjem blaga nizke kakovosti in ponarejenim ter ukradenim blagom. Spomnim se, da so nas predstavniki Združenja proizvajalcev Toskane med svojim obiskom prosili za priznanje dejstva, da ne potrebujejo zaščite, ampak jasno potrditev, da bo oznako "Izdelano v Italiji" najti samo na njihovih italijanskih proizvodih.

Sedaj bi rad še nekaj dodal in obvestil komisarko, da ima pravzaprav precej težko nalogo pri razreševanju določene dileme. Ena stvar je, da želijo potrošniki seveda kupovati cenejše proizvode, z drugimi besedami po nižji ceni, ne glede na to, ali blago prihaja iz Kitajske ali iz kakšne druge države, druga pa je, da morajo vedeti, da bo cena za to morda izguba delovnih mest njihovih lastnih sodržavljanov. Morda vam bo pri tem, kot nekomu, ki podpira rešitev te dileme, pomagala informacijska kampanja z vprašanji in predlogi, ki vam bodo prinesli podporo družbe. Kajti tu gre za potrošnika in ne le za Komisijo.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (*CS*) Hvala, gospa predsednica, imam samo eno kratko pripombo na vso zapleteno zadevo v zvezi s tekstilno industrijo in vplivom globalizacije nanjo. Menim, da verjetno ni prav, da se uporabijo zgolj zaščitni ukrepi. Najpomembnejši vidik je dvigniti raven tehnologije in kakovosti proizvodnje v Evropi ter spodbuditi evropsko tekstilno inudstrijo z usmeritvijo njene strukture na področje

posebnih proizvodov in na raven kakovosti, ki jo azijska konkurenca ne more doseči. Ta možnost je izvedljiva in v nekaterih podjetjih v Evropi že stopajo po tej poti in ustvarjajo nove udobne tržne segmente. Menim, da bi takšna prizadevanja morali zaslediti po vsej Evropi in da zahtevajo dobro premišljen koncept.

Predsednica. – Komisarka, dovolite, da najprej povem, da me veseli, da vas vidim spet tu v tej dvorani.

Catherine Ashton, članica Komisije. – Gospa predsednica, dovolite mi, da odgovorim na nekaj postavljenih vprašanj. Številni poslanci – gospod Papastamkos, gospod Susta, gospa Ferreira, gospod Grau i Segú in gospod Zaleski – so govorili o predlogu oznake "izdelano v". Menim, da je predlog, ki ga je predložila Komisija, pameten in bi ga morali sprejeti, ter da je v interesu gospodarstva. Kot pa poslanci vedo, še vedno nimam večine v Svetu in vsakršna podpora, ki bi mi jo poslanci lahko dali za dosego večine, bi bila več kot dobrodošla.

Mnogi poslanci – gospod Susta, gospa Saïfi, zlasti gospod Assis – in gospa Budreikaitė so govorili o instrumentih trgovinske zaščite in o pomembnosti zagotavljanja učinkovitega upravljanja z našimi mehanizmi. Pri odgovarjanju na vprašanja poslancev sem se zavezala, da bom to storila in to še vedno velja.

Kar zadeva intelektualno lastnino, je pomembno, da imamo akcijski načrt in tega se bom lotila. Prav tako bi rada obravnavala posebno vprašanje o službi za pomoč uporabnikom v povezavi z malimi podjetji. Ta služba je posebej oblikovana za pomoč malim podjetjem pri obravnavanju vprašanj obrambe. Zelo sem hvaležna. Če bi poslanci želeli več informacij ali so zaskrbljeni nad tem, jim bom z veseljem na razpolago.

"Zaščita in ne protekcionizem" je zelo obsežna tema razprav. Rada bi samo povedala – morda zlasti gospe Plumb in gospodu Ransdorfu –, da je tu pomembna razlika. Zelo pomembno je, boriti se proti protekcionizmu; pomembno je, prepričati se o podpori naši industriji pri konkuriranju in trgovanju v prihodnosti.

Slišali smo številne zanimive zamisli, kot so ocene vplivov za industrijo, in te bom posredovala mojemu kolegu Günterju Verheugnu. Čeprav on zelo dobro razume pomembnost zbiranja podatkov in statistike, bom poskrbela za to, da se bo seznanil z zaskrbljenostjo, ki ste jo izrazili. Vedeti moramo za vse obravnavane pobude in poznati način ukvarjanja z dostopom na trge, kot je bilo rečeno. Gospodu Guerreiru bi povedala, da povsem sprejemam strateški pomen proizvodov iz tekstila in oblačil ter njihovo pomembnost v razpravah, ki so potekale o pospeševanju odpiranja trgov.

Moja zadnja pripomba pa je namenjena gospodu Rübigu: povsem na kratko vam ne morem povedati, kako je treba pospešiti odpiranje trgov v Indiji in na Kitajskem, vendar sem z veseljem pripravljena z vami o tem razpravljati.

Predsednica. – Razprava se je zaključila.

Pisne izjave (člen 142)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (*PL*) Uvoz poceni proizvodov iz tekstila iz Kitajske v Evropo je problem, ki je nedavno nastal kot posledica postopne liberalizacije v svetovni trgovini. Kitajska tekstilna industrija, ki razpolaga z več milijoni poceni delovne sile, ima očitno prednost pred evropskimi proizvajalci, ki so specializirani v glavnem za proizvode z zaščitno znamko. V povezavi z napredujočim izrivanjem domače proizvodnje z uvažanjem cenovno bolj konkurenčnih izdelkov iz Kitajske, lahko opažamo negativne socialne učinke, ki še zlasti skrbijo tiste regije, ki so že stoletja specializirane za izdelavo oblačil. Ker se trenutno bojujemo z eno najresnejših gospodarskih kriz v zgodovini, je nevarnost obubožanja obsežnih področij Skupnosti še tem večja.

Nenadzorovan dotok poceni oblačil iz Azije predstavlja tudi problem proizvodov s ponarajeno blagovno znamko, kar še bolj slabi položaj evropskih proizvajalcev in izpostavlja potrošnike resnim nevarnostim, povezanim z nizko kakovostjo uvoženih proizvodov.

Kot posledica poteka veljavnosti sporazuma o dvostranskem spremljanju ob koncu leta 2008, je nedvomno potrebno takojšnje ukrepanje za podaljšanje delovanja tega sistema. Priporočljiva je tudi ustanovitev skupine na visoki ravni v okviru EU, katere naloga bi bila spremljanje dotoka kitajskih proizvodov iz tekstila in pregledovanje kakovosti le-teh. Ob upoštevanju, da bi morale biti vlade držav članic in Komisija spričo gospodarske recesije še posebej pozorne na ohranjanje delovnih mest, pozivam, da se zadeva o zaščiti evropskega trga tekstila obravnava prednostno.

16. Posledice nedavne krize na področju oskrbe s plinom - 2. strateški pregled energetske politike - Izziv doseganja energetske učinkovitosti z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je skupna razprava o:

- izjavi Komisije o posledicah nedavne plinske krize;
- poročilu (A6-0013/2009) gospe Laperrouze v imenu Odbora za industrijo, raziskave in energetiko o 2. strateškem pregledu energetske politike (2008/2239(INI));
- vprašanju za ustni odgovor, ki ga predložil gospod Remek (B6-0003/2009) v imenu Odbora za industrijo, raziskave in energetiko za Komisijo, o izzivih doseganja energetske učinkovitosti z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami (O-0115/2008).

Andris Piebalgs, član Komisije. – Gospa predsednica, najprej bi rad čestital Odboru za industrijo, raziskave in energetiko ter poročevalki gospe Laperrouze. Zelo trdo so delali, da so lahko že do te februarske plenarne seje v letu 2009 pripravili poročilo o zanesljivi preskrbi. Ko je začela z delom, nihče ni mogel pričakovati, da bomo imeli polno oskrbo s plinom iz Rusije preko Ukrajine in to vsekakor opozarja bolj na vprašanja zanesljive preskrbe.

Kakšno je trenutno stanje glede plinske krize? Vse navedene količine prihajajo na svoje cilje, torej ima večina potrošnikov polno oskrbo s plinom. Manjka samo še en tok na Poljskem; s tem se še ukvarjamo. Ta tok je izjema, ker je bil v rokah podjetja RosUkrEnergo, ki ne sodeluje več v tem poslu, prizadevamo pa si tudi za popolno obnovitev plinske oskrbe v vseh delih Evropske unije, ki jih je ta kriza prizadela.

Ker je sporazum o oskrbi s plinom sklenjen za 10 let, lahko pričakujemo, da bo dobra podlaga za to, da se v prihodnosti kaj takega ne bo več zgodilo. Vendar bi rad poudaril še to, da vsi nadzorniki EU še vedno spremljajo tokove plina in pričakujemo, da teh nadzornikov v prihodnosti ne bomo več potrebovali. Pisal sem kolegom v Rusiji in Ukrajini in jih vprašal, kako naj z nadzorovanjem nadaljujemo v prihodnosti, kajti menim, da če zaupamo v posel in je ta stabilen, potem sedaj ni potrebno nobeno nadzorovanje več; a nadzorniki so še vedno tam.

Menim, da se moramo še naprej ukvarjati s tem vprašanjem tranzita. Še naprej bi morali sodelovati z obema stranema – z dobaviteljico plina Rusijo in z Ukrajino kot trazitno državo – in resnično bi morali zagotoviti, da bi bili oskrba s plinom v Ukrajino in tranzitni tokovi, ki gredo v Evropsko unijo, ločeni in da bi bili finančno ugodni tudi za Ukrajino, kar bi tej državi prinašalo dobiček in zelo potrebne ekonomske koristi. Še naprej se bomo ukvarjali s tem vprašanjem, toda v glavnem lahko rečemo, da je plinska kriza mimo.

Kaj se lahko naučimo iz teh lekcij? Kot sem omenil že prejšnjič, smo se naučili, da je EU bolj trdna kot smo pričakovali. Res je, da so v teh težkih razmerah države EU delovale enotno prek predsedstva in s podporo Komisije. Večkrat je bila pokazana solidarnost, ko so države članice pomagale drugim državam članicam. Močno spoznavamo, da je notranji trg deloval tam, kjer je lahko. Prijetno sem bi presenečen tudi nad odločnim in usklajenim odgovorom evropske plinske industije, prvič zato, ker je pokazala skupno stališče do Gazproma, drugič pa tudi zato, ker je izoblikovala skupen predlog, ki bi lahko bil uporaben v primeru, da med Rusijo in Ukrajino ne bi bil sklenjen trajen sporazum.

Kakšne slabosti smo odkrili? Prva je bila pomanjkanje infrastrukture. To je bilo že kar očitno in delno krivo tudi za nedelovanje trga. Cena za plin in cene na trgu promptnih poslov se niso posebej zvišale, to pa samo zato, ker v nekaterih delih Evropske unije, kjer je bilo pomanjkanje plina največje, ni bilo dodatnih možnosti za dostavo plina.

V nekaterih primerih bi solidarnost lahko bila večja. Priča smo bili tudi drugim primerom, ki niso bili dovolj pregledni in vsekakor porebujemo močnejši mehanizem usklajevanja za obravnavanje te krize.

Strateški pregled energetske politike, ki ga je Komisija predlagala že novembra, je obravanaval pet področij, ki jih podrobneje obravnavata in racionalizirata gospa Laperrouze in Odbor ITRE. Ta so: energetska učinkovitost, uporaba lokalnih virov (in rad bi omenil, da je v letu 2008 43 % obstoječih zmogljivosti pokrivala energija vetra; to je največja obstoječa zmogljivost in veter je lokalni vir energije), zunanji odnosi, t.j. da sodelujemo z našimi kolegi, krizni mehanizem in infrastruktura.

Menim, da je ena od pomembnih stvari, v katere bo Komisija vlagala še veliko truda, poziv k utrditvi dejavnosti na različnih področjih, kajti resnično smo razvili mnoge aktivnosti v zvezi z uresničevanjem svežnja ukrepov na področju energije in podnebnih sprememb, tehnologijo, zunanjimi odnosi in notranjim trgom. Zelo pomembno je vedeti, kako le-te utrditi in kakšne dodatne ukrepe bi po potrebi morali sprejeti.

Končal bom s posebnim predlogom, ki ga je izdelala Komisija in je zelo povezan s tem vprašanjem, pa tudi s splošno gospodarsko krizo, s katero se soočamo. To je del svežnja ukrepov za oživitev gospodarstva, ki se navezuje na energetiko.

Predlagamo financiranje na treh področjih. 3,5 milijarde EUR je za infrastrukturo – ne za podporo prav vsakega projekta, temveč za povečanje raznolikosti pretoka plina z juga, zahoda in vzhoda in za doseganje uravnotežene in trajnostne mešanice pri oskrbi s plinom.

Za elektriko, če gledamo z vidika najšibkejše oskrbe, so tukaj osamljene baltske države in države Iberskega polotoka.

Potem sta tu še dve področji, ki ju včasih smatrajo za razkošje, vendar sta po mojem mnenju izredno pomembni: veter na morju – ključnega pomena je javna podpora projektom v izvajanju – in zajemanje in shranjevanje ogljika. Ti dve področji sta nujno potrebni za doseganje naših ciljev v zvezi s podnebnimi spremembami v svetovnem merilu, a bosta prav tako prispevali k dvigu evropske industrije za razvoj tehnologije, ki bi jo lahko uporabljali v prihodnosti.

Pred seboj imamo torej kombinirano zanesljivo preskrbo, tehnološke cilje in cilje za oživitev gospodarstva Evrope. Menim, da je to pravi predlog. Količina sredstev ni velika, a menim, da gredo v pravo smer, javnost pa bi se morala vključiti v krepitev zanesljivosti preskrbe v Evropski uniji.

Anne Laperrouze, poročevalka. – (*FR*) Gospa predsednica, komisarka, gospe in gospodje, naše razprave o tem drugem strateškem pregledu energetske politike so bile seveda zaznamovane s to novo krizo oskrbe s plinom med Rusijo in Ukrajino. Ta kriza je obelodanila pomanjkljivosti, šibkost medsebojnih povezav in težave Evropske unije pri odzivanju in složnem ravnanju.

Že tretjič se je pokazala potreba po skupni energetski politiki. Vendar pa moram reči – in naša komisarka je to pravkar poudarila –, da je zdaj opaziti napredek in večje sodelovanje ter solidarnost med državami članicami, s tem pa upanje na rešitev, s katero bomo uspeli obvladati te krize.

Rada bi se zahvalila poslancem, ki so veliko pripomogli k obogatitvi tega poročila, katerega osnutek smo hitro sestavili, ker smo bili o sporočilu obveščeni novembra. Ne bom podrobno razlagala vsega, kar je izpostavljeno v tej resoluciji, bom pa morda namesto tega opozorila na sporočila, ki jih je Odbor za industrijo, raziskave in energetiko z njo želel pojasniti.

Kontekst je sledeč: pritisk v zvezi s podnebjem bo vedno močnejši, zanesljiva preskrba Evropske unije je ogrožena celo s še resnejšimi in pogostejšimi krizami in morda bo prizadeta njena konkurenčnost. To namiguje na potrebo po različni obravnavi porabe in uporabe energije v okviru Evropske unije, po različni obravnavi naših energetskih virov in po izkoriščanju tega precejšnjega vira delovnih mest v energetskem sektorju, delovnih mest, ki so tako ključnega pomena v kontekstu gospodarske krize, s katero se soočamo.

Kaj predlagamo? Kratkoročno: pospeševati vizijo svežnja ukrepov o energetskih in podnebnih spremembah 3x20 do 2020, da bo postala evropska energetska politika. Tu gre za skupne ukrepe na različnih ravneh – na svetovni, evropski, nacionalni in lokalni –, kar pomeni, da so glavne prednostne naloge, ki smo jih navedli, seveda varčevanje z energijo, učinkovitost energije in razvoj obnovljivih energetskih virov, ker so možnosti Evropske unije na tem področju velike. Cilj za doseganje 20 % energetske učinkovitosti bo moral postati zavezujoč.

Drugič, zanesljivo preskrbo Evropske unije bo treba izboljšati z naložbami v omrežja in zlasti v medsebojno povezovanje. Solidarnost med državami članicami pomeni, da morajo omrežja oskrbovati regije, ki so izolirane in zelo odvisne od enega samega dobavitelja. Če želimo, da Direktiva o zanesljivosti oskrbe s plinom postane orodje za premagovanje evropske krize, jo bo treba spremeniti. Izboljšanje zanesljive preskrbe pomeni tudi krepitev in strukturiranje dialoga s tranzitnimi državami in državami proizvajalkami. Te odnose medsebojne energetske odvisnosti je treba razviti, zlasti tiste z Rusijo in sredozemskim področjem.

Tretjič, imeti notranji trg je ključni dejavnik v smislu zanesljive preskrbe. Namreč, le kako naj oskrba neke države članice poteka preko neke druge države članice, če so medsebojne povezave slabe ali jih ni?

Četrtič, ugotoviti moramo, katere so najbojše prakse na mednarodni ravni. Zato pa okrepimo našo izmenjavo informacij z Japonsko in Združenimi državami – zlasti s Kalifornijo – in se ne slepimo: naši odnosi s tema dvema državama potrošnicama energije temeljijo tako na sodelovanju kot tudi na konkuriranju, zlasti v smislu energetskih tehnologij.

Potem so tu še dolgoročni ukrepi, ki so zelo pomembni. Napovedati moramo prihodnost oskrbe Evropske unije z energijo. Do recimo 2010-2020 bi morali narediti časovni načrt predvidene oskrbe Evropske unije v letu 2050. V ta namen je treba postaviti ambiciozne cilje boja proti podnebnim spremembam. Naš odbor do leta 2050 predlaga znižanje emisij ${\rm CO_2}$ v višini 60-80 %, v prihodnosti pa morda vsaj 80 %, povečanje energetske učinkovitosti v višini 35 % in 60 % delež obnovljivih virov.

Naš Parlament poziva, da naj ta časovni načrt predvideva tudi razvoj deleža različnih energetskih virov tako, da se lahko načrtujejo naložbe v proizvodnjo, medsebojno povezovanje, raziskave in razvoj.

V mešanici energetskih virov za leto 2050 je Odbor za industrijo, raziskave in energetiko poleg ostalih energetskih virov, kot so obnovljivi energetski viri, potrdil delež jedrske energije in željo za razvoj sredstev za skladiščenje energije in za uporabo sončne energije kot neskončnega vira.

Vladimír Remek, *predlagatelj.* – (*CS*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, besedilo vprašanja, postavljenega Komisiji v zvezi z rešitvijo problemov energetske učinkovitosti z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) že imate, zato mi dovolite, da dodam nekaj pripomb. Rad bi se zahvalil vsem poročevalcem v senci in drugim poslancem za njihova prizadevanja, ki so prispevala številne zamisli h končni različici resolucije, ki vključuje vprašanje Komisiji. Končno so našli sporazumno rešitev za skoraj 90 predlaganih sprememb in dokument je Odbor za industrijo, raziskave in energijo enoglasno sprejel.

Smo na samem začetku naših prizadevanj za izboljšanje energetske učinkovitosti z uporabo IKT. Morda smo še lansko jesen menili, da pripravljamo pravzaprav pregled in strategijo za prihodnost. Dogodki zadnjih tednov pa so nas soočili s povsem novo realnostjo. Kot je že bilo omenjeno, sta tako finančna kriza kot tudi prekinitev oskrbe s plinom nekaterih držav članic EU pokazali, da je treba storiti vse razpoložljive korake za čimprejšnji spopad z energetskimi izzivi. Enako velja za potrebo po izrazitem izboljšanju energetske učinkovitosti (učinkovita uporaba energije) z najširšo možno uporabo IKT. Več kot očitno je, da brez razumne, in rad bi poudaril premišljene in obsežne uporabe teh tehnologij ne bomo uspešni niti pri zniževanju porabe energije niti pri omejevanju neugodnih učinkov podnebnih sprememb.

S pomočjo posebnih centrov, raziskovalnih inštitutov, predstavnikov pomembnih industrijskih sektorjev in državnih organov v državah članicah smo poskušali prikazati stanje v zvezi z uporabo IKT za boljšo energetsko oceno. Zmanjšano povpraševanje po energiji pa ne bi smelo ovirati EU pri ohranjanju konkurenčnosti in trajnostnega gospodarskega razvoja. Vsekakor ne smemo ubrati skrajne poti "varčevanja za vsako ceno".

Res je, da je zmanjšanje povpraševanja po energiji eno od najučinkovitejših sredstev za omejevanje emisij toplogrednih plinov. Zanimajo pa nas tudi koncepti kot so inteligentna omrežja, inteligentne stavbe in učinkovito merjenje porabe energije. Govorimo o uporabi IKT pri prevozu in gradnji, s čimer je omejen pretok blaga, učinkovitejšem sistemu razsvetljave in rešitvah kot so nanotehnologija itd. Skratka, težko je najti sektor, kjer se energetske učinkovitosti ne da izboljšati s pomočjo razvoja IKT. S pripravo dokumenta smo samo potrdili, da so vsi naši poskusi urejanja povpraševanja po energiji v EU medsebojno tesno povezani in medsebojno odvisni. Posledično se bo naša podpora, kot podpora poslancev Evropskega parlamenta, ki smo jo dali projektu Galileo, odražala pri učinkovitem prevozu, pretoku blaga in ljudi ter drugem.

Z zadovoljstvom lahko povem, da imamo v EU že več kot en primer uspešne uporabe IKT za učinkovitejšo uporabo energije. Pravijo, da bi bilo dobro te primere objaviti kot pozitivne motivatorje za celotno javnost. V glavnem vemo, kaj moramo storiti. Vse, kar je treba storiti, je spremeniti besede v dejanja. V nasprotnem primeru bodo državljani držav članic izgubili zaupanje. Žal smo za mnoge prej birokratski debatni krožek, kot pa institucija, ki jim lahko pomaga premostiti ovire in izboljšati življenje.

Brez izjeme veljajo te besede tudi za splošno energetsko politiko, kot jo je v svojem poročilu obravnavala naša kolegica poslanka gospa Laperrouze. Bil sem poročevalec v senci za dokument o drugem strateškem pregledu te politike in moram se zahvaliti gospel Laperrouze za njeno odlično delo pri doseganju sporazumne rešitve za svoje poročilo. Rezultat je bolj realističen in prepričljv kot originalno besedilo. Kot je bilo pričakovati, so se z bližajočimi se volitvami v EP začele pojavljati določene stopnje populizma do volivcev. Pojavile so se velike ambicije in ljudje jim radi prisluhnejo. Vendar pa je izpolnitev teh ambicij pogosto nerealna. Da, vsi bi morali izpolnjevati povpraševanje po energiji s pomočjo obnovljivih virov. To bi bilo idealno. Jaz

osebno pa bi spodbujal realizem. Enako velja za poskus, ko so hoteli v dokument na vsak način vključiti vrtoglavo 80 % znižanje emisij do leta 2050, namesto bolj realno znižanje v višini 50-80 %.

Nasprotniki jedrske energije spet poskušajo izključiti ta vir brez emisij, ki je bistvenega pomena za Evropo, iz splošne mešanice energetskih virov. Vsakomur, ki ne sledi le modnemu trendu in ne izkorišča strahu pred jedrsko energijo, mora biti povsem jasno, da brez te enostavno ne gre. Morali bomo vlagati v novo generacijo jedrskih elektrarn, varno skladiščenje in ponovno uporabo goriv in jedrsko fuzijo. Zdi se mi razumno, da poročilo v bistvu podpira vključitev jedrske energije v mešanico energetskih virov. In na koncu, po mojem mnenju se moramo lotiti boljšega povezovanja energetskih omrežij v celoto na primer v baltskih državah. Te države so bile dolga leta odrinjene in niso dobile drugega kot obljube. Cenim tudi ponovno zamisel o boljšem usklajevanju uporabe prenosnih omežij, na željo morda z uporabo nekakšnega centralnega sistema nadzora.

Viviane Reding, *članica Komisije.* – Gospa predsednica, naj se najprej zahvalim gospodu Remeku in Odboru ITRE za njihovo izjemno delo pri najpomembnejši temi, kajti res je, da z IKT lahko največ prispevamo k rešitvi podnebnih vprašanj in doseganju 20 % znižanja tako porabe kot emisij ogljika.

Vemo, da je to ogromen izziv, vendar ni nepremagljiv in ga lahko dosežemo le, če vemo, kako uporabiti IKT. Zaradi tega Komisija ne izgublja besed, temveč ukrepa na naslednji način.

Prvič, obravnavamo sporočilo o celoviti strategiji za uporabo IKT za obravnavanje naših energetskih in podnebnih problemov. Ta strategija bo opremljena s priporočilom, v katerem postavljamo naloge, cilje in časovne okvire za ukrepe v sektorju IKT, ukrepe, ki jih bodo izvajale zainteresirane strani in države članice. Ti ukrepi bodo služili pospešitvi sprejetja IKT, ki nam bodo omogočale obvladovati zahteve naših domov, podjetij in celotne družbe po energiji.

In na kakšni ravni? Najprej seveda na ravni samih izdelkov IKT. Njihov ogljikov odtis je ogromnega pomena in vem, da ga industrija ne zanemarja. Upamo, da bo ta naloga rešena z naložbami v raziskave.

Druga raven so IKT, ki to na splošno in v vseh sektorjih gospodarske dejavnosti omogočajo. Če želimo tu spremeniti obnašanje, potrebujemo pobude – kot je rekla poročevalka, "penser autrement" –, a to se bo zgodilo le v vladah, upravnih organih, v podjetjih in za državljane, če bodo uvideli, kakšne so možnosti varčevanja. To pomeni, da moramo oceniti, kaj trenutno imamo in kje smo boljši. Če ocene ne bomo napravili, ne bomo imeli rezultatov in zato potrebujemo izhodiščno osnovo za ocenitev izboljšav.

Naš predlog bo temeljil na spopadu z izzivom ocenjevanja in določanja količin.

Temeljil bo tudi na vprašanju napredovanja od raziskav k inovacijam in praktičnim dosežkom. Seveda smo začeli z raziskavami. Cilj programov Komisije za financiranje raziskav in tehnološkega razvoja je izkoristiti to možnost tudi v sistemih in infrastrukturah na področju storitev.

Najpomembnejše rezultate pričakujemo na področju distribucije elektrike, gradnje stavb, logistike prevoza in razsvetljave. Poročevalka ima prav: pri teh projektih moramo biti udeleženi na vseh sektorjih. Zato smo za zmanjšanje časa med raziskavo in razvojem ter inovacijo tudi vzpostavili medsektorske raziskovalne projekte in zelo tesno sodelovali z industrijo. Zato smo v svojih inovacijskih programih tudi podpirali prikazovanje in veljavnost novih rešitev in tehnologij v resničnem okolju za čim širšo uvedbo le-teh.

Del teh raziskav je tudi zmanjšanje odtisa izdelkov IKT. Kar zadeva financiranje, smo doslej v to pobudo vložili že več kot 4 000 milijone EUR. V oživitvenem načrtu, ki ga je predlagala Komisija, sta javno in zasebno partnerstvo pri raziskavah in razvoju na zelo visokem mestu, pri čemer so ena od treh predlaganih pobud energetsko učinkovite gradnje, domena, kjer bodo IKT seveda igrale prevladujočo vlogo.

Eden od pilotnih projektov v izvajanju je inteligentni sistem prevoza. Veliko smo že vložili v inteligentne sisteme znotraj vozil in sedaj prehajamo na naslednji korak, to je odnos med vozilom, cesto in prometnimi znaki. Tukaj se strinjam s poročevalko, da bo za doseganje večje učinkovitosti na tem področju zelo pomembno imeti lasten satelitski program.

Giorgios Dimitrakopolous, pripravljavec mnenja Odbora za zunanje zadeve. – (EL) Gospa predsednica, rad bi čestital gospe Laperrouze in se ji zahvalil za sodelovanje v tem celotnem obdobju. V imenu Odbora za zunanje zadeve vam bom predstavil najpomembnejše vsebine nekaterih temeljnih predlogov, ki smo jih predložili gospe Laperrouze.

Prvič, imeti bi morali skupno evropsko zunanjo energetsko politiko s poudarkom na energetskih virih in energetskih poteh. V času, ko se največ dogaja na področju energetskih virov, vsi razumemo pomembnost tega predloga.

Drugič, poglobiti moramo naše odnose z drugimi državami, predvsem z državami proizvajalkami energije, pa tudi z državami, skozi katere potekajo energetske poti, z drugimi besedami tranzitnimi državami.

Tretjič, potrebujemo novo generacijo zavezujočih določb o medsebojni energetski odvisnosti. Te določbe so izredno pomembne zlasti pri pogajanjih z drugimi državami in še posebej na primer, ker gre za aktualno vprašanje, pri pogajanjih z Rusijo v zvezi z zamenjavo sporazuma iz leta 1997 z novim sporazumom.

Omenili smo boj za energetske vire, pomembno vprašanje, ki nas je privedlo do tega, da razlikujemo med energetskimi viri in potmi, po katerih energija do nas prihaja. Trenutno se odvija mnogo pomembnih projektov. Rad bi omenil plinovod Južni tok, plinovod TGI (Turčija-Grčija-Italija), plinovod Nabucco, in omeniti moram seveda še kaspijsko področje, o katerem smo razpravljali ob številnih priložnostih. Tukaj imam zemljevid Kaspijskega morja in menim, da ga moramo obravnavati tudi s širšega zornega kota, vključno z azerbajdžansko in turkmenistansko stranjo, o tem vprašanju bomo razpravljali v Evropskem parlamentu jutri ali pojutrišnjem, vendar bi vas rad opozoril na pomembnost Turkmenistana in na koncu seveda Irana.

Romana Jordan Cizelj, *v imenu skupine PPE-DE.* – (*SL*) Energija je osnovna dobrina, potrebna za življenje. Ljudje pa že dolgo nismo zadovoljni le z zagotavljanjem osnovnih življenjskih pogojev, ampak stremimo k družbenemu razvoju, ki nam omogoča lažje življenje. Zato se je področje energetike razvijalo tako, kot je to zahteval gospodarski razvoj neke družbe.

Šele pred nedavnim pa smo na blaginjo posameznika začeli gledati bolj celovito in je ne ocenjujemo le z njegovo kupno močjo. Tako tudi na področju energetike zahtevamo ravnovesje med varno in zanesljivo dobavo, zaščito okolja in ukrepanjem na področju podnebnih sprememb ter konkurenčnostjo. V naši politični skupini zagovarjamo vse tri cilje kot osnovo skupni evropski energetski politiki in v tem pogledu pozitivno ocenjujemo Laperouzzino poročilo.

Podnebne spremembe in že kar redni problemi v januarju pri prenosu ruskega plina v Evropo utrjujejo pomen raznolikosti v skupni energetski politiki. V Uniji moramo kar najhitreje uresničiti projekte, s katerimi bomo okrepili energetsko infrastrukturo, ki bo omogočala uvoz energentov po različnih poteh. Pri tem si moramo zagotoviti različne tranzitne države kot tudi različne države izvoznice energentov. Izvedba projekta Nabucco je v tem pogledu izjemnega pomena.

Poleg tega moramo obogatiti našo mešanico energetskih virov. V njej mora biti bistveno višji delež energentov, ki ne povzročajo izpustov toplogrednih plinov, tako obnovljivih virov energije kot tudi jedrske energije. Tudi premogu se ne moremo odreči, a moramo zagotoviti uporabo najboljših možnih tehnologij, ki omogočajo zajemanje in shranjevanje ogljika.

Naj poudarim, da je učinkovita raba energije naša prednostna naloga. Številne študije pa kažejo, da moramo naše finančne, intelektualne in ustvarjalne zmogljivosti usmeriti tudi v proizvodne in prenosne zmogljivosti. Kljub vsem omenjenim ukrepom uvozne odvisnosti še kar nekaj časa ne bomo zmanjšali na nič. Da bomo čim bolj zmanjšali probleme pri uvozu energentov, moramo oblikovati učinkovito zunanjo energetsko politiko. Zato si želim, da bi bila lizbonska pogodba sprejeta in ne bi bilo več institucionalnih ovir pri oblikovanju zunanjih politik.

V tem primeru kažemo na Irsko in pričakujemo rešitev problema s strani Ircev in Irk. Naša pričakovanja o skupni zunanji energetski politiki pa bodo bolj stvarna tudi, če bomo naredili konkretne korake na področjih, ki smo jih že definirali kot del skupne energetske politike. Menim, da bi morali že v tem mandatu sprejeti tretji liberalizacijski paket za plin in elektriko z enotnimi pravili trga v vsej Uniji.

Naj na koncu predstavim še stališče do vloženih amandmajev. Menim, da je poročilo Laperrouze tako dobro, da ne zahteva bistvenih popravkov. Dolgoročni cilji, ki jih uresničujemo s paketom 20-20-20 in sta jih potrdila tako Evropski svet kot Evropski parlament, naj ostanejo nespremenjeni. Naša politična skupina ne bo potrdila amandmajev, ki zmanjšujejo raznolikost energetskih virov. Potrdili pa bomo amandmaje, ki povečujejo dobavne poti in izboljšujejo energetsko varnost v Uniji.

Na koncu poročevalki še čestitam za dobro poročilo in se ji zahvaljujem za sodelovanje.

Mechtild Rothe, *v imenu skupine PSE*. – (*DE*) Gospa predsednica, komisarja, gospe in gospodje, dovolite mi, da se zahvalim poročevalki, Anne Laperrouze, za vodenje naših razprav, ki so temeljile na resničnem sodelovanju. Zahvaljujem se tudi osebju sekretariatov za njihov neprecenljiv prispevek.

V razmerah nedavne plinske krize poteka drugi strateški pregled energetske politike v izredno dobro izbranem času. Zanesljiva preskrba in solidarnost med državami članicami morata biti osrednji točki evropske energetske politike. Močno verjamem, da bi odzivi na poziv poročila k večji raznolikosti plinskih koridorjev privedli do izrazitih izboljšav. Poleg tega mora Komisija pred iztekom tega leta predstaviti predlog spremembe direktive o zanesljivosti oskrbe s plinom iz leta 2004 za vključitev zahteve po zavezujočih in učinkovitih nacionalnih načrtih in načrtih EU za oskrbo s plinom v nujnih primerih.

Kot člani Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu pa pripisujemo temeljni pomen nalogi držav članic EU, da tudi v normalnih razmerah še posebej spremljajo najbolj občutljive potrošnike v družbi, torej tiste, ki so žrtve pomanjkanja goriv. Še vedno ni nacionalnih strategij za spopad s tem problemom. Iz tega razloga je moja skupina predložila dodatno spremembo s pozivom državam članicam, da se resnično potrudijo pri obravnavanju tega problema.

Poročilo poudarja poseben pomen varčevanja z energijo in energetske učinkovitosti. Povsem jasno je, da sta splošno in stroškovno najučinkovitejša načina za izboljšanje zanesljive preskrbe povečanje energetske učinkovitosti in prihranek energije. Istočasno pa moramo imeti za prihodnost ambiciozne in realne cilje za oskrbo Evrope z energijo. Z veseljem opažam, da se pomikamo v to smer na primer s postavitvijo cilja, da bo do leta 2050 delež obnovljivih virov v mešanici energetskih virov znašal 60 %. Poročilo poudarja tudi poseben pomen lokalnih pobud pri iskanju uspešne podnebne in energetske politike. V tem pogledu mora igrati ključno vlogo dogovor županov, vendar pa je prav tako pomembna tudi podpora drugim, podobnim pristopom kot je zamisel o združenju otokov. Bistvo pa je, da bo brez naložb v infrastrukturo energetskih omrežij in nadaljnje liberalizacije notranjih trgov težko doseči naše cilje. Potrebujemo en sam delujoč energetski trg s pošteno konkurenco in z zagotovljenim prostim omrežnim dostopom ter enakimi distribucijskimi pravicami za vse proizvajalce. Prihajajoči tedni bodo v tem pogledu odločilni. Kar potrebujemo, sta vzpostavitev in razvoj inteligentnega električnega omrežja s kombiniranimi elektrarnami, ki temeljijo na IKT, in decentralizirano proizvodnjo energije. To je edini način za učinkovit prenos energetskih virov na področja, ki jih resnično potrebujejo. Potrebujemo evropsko "nadomrežje", ki bi izkoristilo in se povezalo z ogromnimi možnostimi severnomorskega, sredozemskega in baltskega prostora.

Vendar pa poročilo ne vzdrži pri svojem pozivu Komisiji, da naj sestavi poseben časovni načrt za naložbe v jedrsko energijo. Iz tega razloga je moja skupina predložila spremembo, ki jasno poudarja naš skupni interes za jedrsko varnost, medtem ko poudarja, da mora biti odločitev o naložbah v jedrsko energijo suverena stvar vsake države članice same. Moje osebno mnenje je, da jedrske energije ne potrebujemo.

PREDSEDSTVO: GOSPOD SIWIEC

podpredsednik

Graham Watson, *v imenu skupine ALDE*. – Gospod predsednik, lanski pregled energetske politike je bil pravočasna posodobitev in čestitam Anni Laperrouze za dosledno poročilo o njem.

Sprožena vprašanja so zelo zapletena, a ne pomenijo nič drugega kot naslednje: Evropa potrebuje energetsko politiko, ki nam bo dala trajne, sprejemljive in varne energetske vire. Trajne v smislu prekinitve naše popkovne odvisnosti od fosilnih goriv, ki dušijo naš planet; sprejemljive v smislu zagotavljanja stabilne in realne cene za potrošnike; in varne v smislu osvobajanja odvisnosti evropskih državljanov od nezanesljivih ali monopolističnih dobaviteljev.

V petek se bo skupina komisarjev sestala s predsednikom vlade Putinom in njegovo ekipo ministrov. Na dnevnem redu je energija in naša stran bi morala razjasniti, da ne moremo dopuščati spora med Rusijo in Gruzijo, ki se je razvil v evropsko plinsko krizo sredi hude zime. Pridobiti bi morali zagotovila, a tudi opozorila ne bi bila odveč. To se je dogajalo že prej in se ne sme ponoviti.

Prišel je čas, ko je treba temeljito ponovno oceniti evropsko oskrbo z energijo. To stališče delim s poslanci vseh skupin v tem Parlamentu, ki bi se morale združiti in poskrbeti, da bo ta ocena res opravljena. Iz tega razloga bo ta teden majhna skupina, v kateri sem tudi sam, vključno z gospodom Hammersteinom, ki bo govoril kasneje, vsem strankam razdelila pamflet *Vklop zelene energije v času krize*.

Hvaležen sem vsem poslancem, ki so prispevali svoje zamisli in presenečen sem nad obstoječo stopnjo soglasja. V tej dvorani je čutiti željo po hitrem delu, po skupnem delu pri iskanju trajnih rešitev evropske energetske krize, in to moramo izkoristiti.

Od vseh možnih načrtov za odprtje nove energetske dobe eden izstopa: imenuje se nadomrežje ali DESERTEC. Francosko predsedstvo ga navaja kot možen projekt delovanja naše nove evropske Unije za Sredozemlje. Številni poslanci, vključno z gospo Harms, so nedavno obiskali Španijo, da so si ogledali, kako deluje naslednja tehnologija: sončna toplotna energija iz Severne Afrike in sončnih dežel južne Evrope sprejema energijo od sonca in proizvaja energijo, enakovredno milijonu in pol sodčkov nafte na kvadratni kilometer letno. Ta energija, ki se prenaša po energetsko učinkovitih, visokonapetostnih kablih za enosmerni tok, bi se lahko dovajala v evropsko nadomrežje, ki črpa obnovljivo energijo iz vse EU – energijo plimovanja obmorskih regij, energijo vetra in valov iz vetrovom izpostavljene severozahodne Evrope in biomaso ter geotermalno energijo od vsepovsod, kjer je je dovolj.

Če smo odkriti, pa to prinaša stroške. V Nemškem centru za zračno in vesoljsko plovbo ocenjujejo, da bi stroški za izgradnjo znašali 45 milijard EUR, a pravijo tudi, da bi potrošniki privarčevali še večkrat toliko z znižanimi računi za elektriko v naslednjih 35 letih in naložba bi ustvarila na tisoče delovnih mest.

To je drzen projekt za energetsko prihodnost, ki je trajna, sprejemljiva in zanesljiva. To je energetska prihodnost, za katero se mora Evropa zavzemati.

Antonio Mussa, v imenu skupine UEN. – (Π) Gospod predsednik, gospe in gospodje, gospe Laperrouze bi se rad iskreno zahvalil za njeno delo, s katerim se v veliki meri strinjam. Vendar pa sem v določenih pogledih zmeden, morda zaradi pretiranega zaupanja v ocene Komisije.

Prvič, menim, da je napovedan trend v zvezi s povpraševanjem po plinu omejevalen. V tem primeru se bojim, da bo negativno vplival na finančna sredstva, namenjena projektom. Kar zadeva infrastrukturo, so zadevni projekti na različnih razvojnih stopnjah. Medtem ko se resno ubadamo s Sredozemljem, bi bilo namesto ponovnega določanja prednostnega vrstnega reda teh projektov na abstrakten način morda bolj priporočljivo, da jih ponovno ocenimo v smislu razvojnega časa, finančne strukture, razpoložljive oskrbe in povezave med javno podporo in zasebno zavezanostjo.

Gospa Laperrouze je nato priporočila vzpostavljanje raznolikosti virov in oskrbovalnih poti. En primer je južni koridor. V zvezi s temi vprašanji menim, da je potreben programiran fazni pristop. Seveda bo v primeru Kaspijskega morja v prvi fazi na voljo samo plin iz Azerbajdžana. Dostop do drugih držav bo mogoč v drugi fazi, kar bo botrovalo večji zapletenosti trga v političnem, regulativnem in infrastrukturnem smislu. S predlogom Komisije za sodelovanje pri razvoju kaspijske regije lahko premagamo te probleme, če bo med drugim vključeval tudi pospešitev razvoja manjkajoče infrastrukture.

Predzadnji vidik je, da so solidarnostni mehanizmi nedvomno temelji za energetsko politiko Unije, tudi v povezavi z Lizbonsko pogodbo. Za izvedljivost teh ukrepov pa bi bilo priporočljivo, da se izogibamo ne le možnemu izkrivljanju, ampak tudi preveč nerodnim postopkom.

Na koncu bi se rad dotaknil še zunanjih odnosov. Poleg vloge Energetske listine, ki razširja Odbor za energetiko, je pomemben cilj zlasti vključitev tako tranzitnih držav kot tudi področja obnovljivih virov..

Rebecca Harms, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, kljub dobremu vzdušju, v katerem smo obravnavali drugi strateški pregled energetske politike, moram žal povedati, da nam ni uspelo doseči popravkov predloga Komisije, ki so se mi zdeli potrebni.

Po mojem mnenju nosi naslov "Strateški pregled energetske politike" v sebi tudi močan pomen gradnje za prihodnost. Če pogledamo ta pregled, pa pridemo do zaključka, da je vse skupaj zelo močno zakoreninjeno v preteklosti. Osrednja točka tega strateškega energetskega načrta – in bojim se, da poročilo gospe Laperrouze tudi te zmote ne popravlja – je stara mešanica energetskih virov premoga in jedrske energije in seveda je tu še enkrat izredno močan poudarek na jedrskem energetskem stebru.

Komisar Piebalgs, sprašujem se, kaj se je zgodilo s predlogi, ki ste nam jih predstavili na začetku tega parlamentarnega obdobja, ko ste nam povedali, da je treba uvesti nadzorovanje velikih nevarnosti, povezanih z jedrsko energijo, da je treba problem jedrskih odpadkov, financiranje razgradnje in vsa ta vprašanja rešiti, preden je Komisija naredila kakršen koli pozitiven premik v smer razvoja jedrske energije. Niti eno od teh vprašanj ni bilo rešeno, Komisija pa sedaj kljub temu začenja to jedrski energiji naklonjeno ofenzivo. Dejstvo, da se eden od največjih prelomov v zgodovini zahodnoevropske jedrske industrije dogaja prav zdaj na Finskem, da je sporni znesek med Finsko družbo za električno energijo in Arevo zaradi ogromnih dodatnih

stroškov na gradbišču Olkiluoto trenutno dosegel 2,4 milijarde EUR, vas očitno niti najmanj ne skrbi. Sprašujem se, kakšen smisel ima ta nova akcija za naložbe v sektor, ki kljub temu, da se že več desetletij vanj zlivajo javne naložbe – ki močno presegajo količino naložb v vse druge sektorje –, ponovno sproža tovrstno zmešnjavo. Zelo rada bi vedela, ali ste dejansko vse to mislili resno ali pa ima vse niti v rokah nekdo drug.

Po mojem mnenju je mešanica premoga in jedrske energije prav tista strategija, ki je energetsko politiko Evropske unije potisnila v slepo ulico. O jedrski energiji sem povedala dovolj, vendar pa je potratna raba fosilnih goriv – še nekaj, česar pregled sploh ne obravnava – prav tako botrovala sedanjim podnebnim nesrečam in v tem pregledu bistvenih prilagoditev tej zastareli strategiji preteklega leta ni.

Ob razpravah o poročilu gospe Laperrouze je moja skupina postavila jasne prednostne naloge. Ni treba poudarjati, da jedrska energija ni bila ena od njih, vendar smo poskušali vnesti prave spremembe tudi na druga področja. Hoteli smo, da postane cilj o 20-odstotnem znižanju porabe primarne energije končno zavezujoč. To se ni zgodilo. Pričakujemo realen predlog za razvoj "nadomrežja", z drugimi besedami omrežja, ki mora vključevati resnično velike zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ob Severnem morju, na drugih obalnih in v južnih puščavskih območjih. Tako v poročilu kot tudi v predlogu Komisije o teh zadevah ni bilo nobenega pravega sledu.

Menimo tudi, da je bila velika napaka izpustiti celotno področje prevoza iz tega postopka strateškega načrtovanja energetske politike, kajti mi se – tako kot vi – želimo znebiti odvisnosti od nafte. Odločili ste se, da je treba o prevozu razpravljati ločeno, naše mnenje pa je, da bi moralo biti to vprašanje eno od ključnih osrednjih točk strateškega načrtovanja energetske politike.

Povečanje raznolikosti oskrbe s plinom je dobro in vsekakor je to nekaj, kar bi morali storiti, istočasno pa bi se morali močno potruditi, da enkrat za vselej zagotovimo učinkovito uporabo plina, sicer nam povečanje raznolikosti na koncu tudi ne bo pomagalo.

Prejšnji teden sem bila zgrožena, ko sem izvedela, da oživitveni načrt Evropske komisije ponovno preučuje vsa ta strateška izkrivljanja in sprejema enak v preteklost zazrt pristop kot strateški načrt energetske politike. V imenu svoje skupine naznanjam, da ne bomo podprli niti poročila gospe Laperrouze niti strateškega pregleda energetske politike, da pa se bomo v smislu oživitvenega načrta zavzemali za trajnost in zdravo pamet.

Esko Seppänen, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (FI) Gospod predsednik, komisarja, solidarnost je lepa beseda. Običajno jo najdemo v besedišču levice. K solidarnosti se ne bi smelo pozivati samo v imenu politike, usmerjene proti Gazpromu in Rusiji, ampak tudi za preprečitev splošne energetske revščine. Energija je potrebna tudi v obliki elektrike in toplote za revne ljudi.

Glavni problem evropske energetske strategije je, da ni bila oblikovana iz nič, temveč je zakoreninjena v geografiji, zgodovini in energetski ekonomiji vsake posamezne države. Če obstaja skupna strategija in so njene strukture usklajene, bomo imeli zmagovalce in poražence. So države, ki so prisiljene odstopiti od svojih zanesljivih in preizkušenih struktur v imenu solidarnosti. To ne more biti solidarnost.

Uskladitev električnih omrežij pomeni tudi usklajevanje cene elektrike. V praksi to ne pomeni najnižje, ampak povprečne cene. V tem primeru bodo poraženci: države s poceni elektriko. Enako bodo denar iz proračuna EU za financiranje plinovodov morale zbrati države, ki teh plinovodov ne bodo uporabljale.

Gospa Lapperrouze ima prav, ko pravi, da morajo naložbe v omrežja prevzeti države članice ali njihova podjetja, ne pa EU. EU ne more biti upravljalka naftnega, plinskega ali električnega omrežja in velike vsote proračunskih sredstev EU ne bi smele podpirati naložbe v omrežja.

Poleg tega želi naša skupina, tako kot je to storila gospa Harms, opozoriti vsakogar na probleme, za katere vemo, da so povezani z uporabo jedrske energije. Medtem ko se na eni strani zmanjšujejo emisije ogljikovega dioksida, pa se na drugi povečuje količina plutonija.

Bastiaan Belder, v imenu skupine IND/DEM. – (NL) Poročilo gospe Laperrouze je obravnavalo pomembna vprašanja oskrbe z energijo, s katerimi se trenutno sooča Evropska unija. Nedavni plinski spor med Rusijo in Ukrajino še zdaleč ni pustil Evropske unije nedotaknjene. Poročilo podrobno navaja številne politične smernice za evropski energetski trg, ki bi lahko omejile občutljivost Evropske unije v primeru kakšnega drugega spora. Podpiram iskanje večje raznolikosti v energetskih virih in državah partnericah, iz katerih EU uvaža energijo, z drugimi besedami podpiram raznolikost oskrbe z energijo. Plinski spor med Rusijo in Ukrajino je še enkrat poudaril nujnost tega vprašanja in iskreno upam, da bo projekt Nabucco – če navedem en primer – v bližnji prihodnosti izpolnil upanja.

V specifičnem smislu je to želja po osredotočenju Evropske unije in držav članic na širši obseg regionalnega vključevanja. Trenutno so omrežja številnih držav članic še vedno preveč izolirana in posledično preveč odvisna od uvoza iz tretjih držav. Vzpostavitev novih povezav med energetskimi omrežji držav članic bo omogočala tudi učinkovitejše delovanje notranjega trga.

Za nadaljnje izboljšanje delovanja notranjega trga mora biti vzpostavljena tudi popolna ločitev lastništva družb proizvajalk in družb lastnic omrežij. To je najboljši način preprečevanja nesomernega odpiranja trgov.

Medtem pa nekatere države članice ocenjujejo možnost ponovnega zagona jedrskih elektrarn, ki so jih zaprle v skladu s sporazumi z Evropsko unijo. To se ne bi izkazalo kot najboljša pot v prihodnost. Dolgoročno gledano bi prej naložbe v večje število čezmejnih povezav učinkoviteje zmanjšale odvisnost od ene ali številnih tretjih držav.

Drugi pomembni politični smernici v poročilu, s katerima se v celoti strinjam, sta povečanje energetske učinkovitosti in povečanje deleža trajnostne energije. Vendar pa imajo države članice različno mnenje glede vprašanja, ali jedrska energija mora igrati vlogo pri zniževanju emisij CO₂. To je prej in predvsem stvar odločitve držav članic kot pa EU. Poročilo bi moralo biti glede tega jasnejše. Upajmo, da bo to popravljeno v postopku obravnavanja sprememb.

Desislav Chukulov (NI). -(BG) Gospe in gospodje, doslej sem opažal, kako zelo na splošno in abstraktno se je v tej dvorani obravnavalo vprašanje o tem, kaj je najboljše za Evropo, ampak sem so me poslali bolgarski volivci in zaradi tega me bolj zanima, kaj je najboljše za mojo domovino Bolgarijo.

Za nas, domoljube koalicije "Ataka", je energetska neodvisnost Bolgarije najpomembnejša prednostna naloga. Med "razgovori", ki jim pravimo "zapovedi EU", so od nas zahtevali zaprtje jedrskih blokov 1, 2, 3 in 4 v jedrski elektrarni Kozloduj.

Rad bi vas spomnil – in če ne veste, potem si to kar zapomnite –, da so bile te enote v celoti pregledane in so bile proglašene za povsem varne. V začetku leta 2007 je moj kolega Dimitar Stojanov Evropski komisiji postavil vprašanje, ali je bila takšna zahteva za zaprtje vseh teh enot postavljena zaradi sprejema Bolgarije v EU. Kot se je izkazalo, takšne zahteve Evropska komisija ni postavila. Kakor koli že, gospod Günter Verheugen je lagal bolgarskemu parlamentu in rekel, da takšna zahteva obstaja.

Pred nekaj dnevi se je Bolgarija soočala z izredno resno energetsko krizo. V skladu s členom 36 naše pristopne pogodbe imamo pravico začeti s ponovnim zagonom te jedrske elektrarne. To je naša pravica in zaradi tega so moji kolegi v bolgarskem parlamentu predložili osnutek zakona o ponovnem zagonu enot 1 do 4 v jedrski elektrarni Kozloduj, ki so trenutno zaprte.

S svojima kolegoma v Evropskem parlamentu Dimitrom Stojanovim in Slavijem Binevom sem predložil pisno izjavo 0005/2009 s prošnjo za ponovni zagon teh jedrskih blokov z namenom pridobiti bolgarsko energetsko neodvisnost.

Na koncu bi rad še dodal, da bo Evropa močna takrat, ko bo močna vsaka posamezna država članica in bo imela svojo lastno energetsko neodvisnost. To je edini način, če želimo delati v prid našim volivcem in našim državljanom.

Gunnar Hökmark (PPE-DE).

 Gospod predsednik, ko razpravljamo o strateškem pregledu energetske politike, menim, da je pomembno poudariti nekatere nevarnosti, katerim se izpostavljamo – ne zgolj nevarnosti negotove oskrbe z energijo z vsemi problemi, ki jih prinaša, ampak tudi dejstvu, da smo izpostavljeni političnim pritiskom režimov, ki oskrbo z energijo uporabljajo kot vzvod za vpliv na druge vlade.

Posledično je tu še nevarnost razdrobljenosti Evropske unije, pri čemer bi bile države članice razdeljene v skladu z svojimi različnimi interesi, s čimer bi se spodkopavala skupna zunanja in varnostna politika.

Menim, da je dobro uvideti, da so politike, ki jih potrebujemo za spopad s podnebnimi spremembami, enake politikam, ki jih potrebujemo za krepitev naše energetske varnosti. Zmanjševanje uporabe fosilnih goriv pomeni manjšo odvisnost od nezanesljivih dobaviteljev. Povečana oskrba iz drugih energetskih virov pomeni zmanjšano povpraševanje po fosilnih gorivih, nižje cene za evropske državljane in – nenazadnje – zmanjšan denarni tok v naftne režime sveta.

To prinaša ogromne varnostne posledice, ki jih moramo upoštevati, ko razpravljamo o energetski strategiji Evropske unije v prihodnosti. Menim, da se bodo nekatere stvari z lahkoto uredile, ko bomo na to gledali iz

tega zornega kota. V Evropski uniji bolj potrebujemo notranji trg, kajti v resnici je to edino zagotovilo za solidarnost med državami članicami. To pomeni, da moramo storiti več glede čezmejnih povezav in imeti boljše omrežje, ki bo povezovalo države članice in s tem trg.

Razviti moramo več bioloških goriv. Ne strinjam se s tistimi, ki opozarjajo na nevarnost, imamo možnost – tako v Evropi kot tudi v drugih delih sveta – povečati naše uporabno področje. Celo majhen prispevek bioloških goriv privede do manjše odvisnosti od fosilnih goriv in do spremembe cen.

Poudariti moram tudi vprašanje jedrske energije. Včasih se mi zdi, da je to težko vprašanje, za katerega se nihče ne meni, kajti je eno od najpomembnejših dejavnikov, s pomočjo katerega bi Evropska unija lahko znižala emisije ogljikovega dioksida danes in v prihodnosti. S tem bi rad zaključil. Če bomo poskušali združiti vse te elemente, bomo imeli priložnost ne le za oblikovanje močnejše energetske politike, temveč tudi močnejše varnostne politike.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (*RO*) Energetska politika je in bo še naprej prednostna naloga EU. Plinska kriza to zimo, v kateri so bile zabeležene zelo nizke temperature, je spet poudarila odvisnost Evropske unije in njenih držav članic od njihovih tradicionalnih dobaviteljev plina. Združeni v raznolikosti je geslo Evropske unije. Upam, da nas bo ta plinska kriza združila pri ustvarjanju skupne energetske politike.

Razvoj projekta Nabucco in izgradnja terminala za utekočinjeni naftni plin (UNP) v Konstanti, pomembnem pristanišču ob Črnem morju, skupaj z medsebojno povezavo nacionalnih infrastruktur za električno energijo so ukrepi, ki lahko pripomorejo k povečanju zanesljivosti oskrbe z energijo in sposobnosti EU, da ponudi solidarnost državam članicam, ki jih je energetska kriza prizadela.

Komisijo in države članice pozivam k naložbam v posodobitev evropskega energetskega omrežja, povečanju energetske učinkovitosti in proizvajanju energije iz obnovljivih virov. Komisijo in države članice pozivam tudi, da priskrbijo financiranje ukrepov, potrebnih za preprečitev onesnaževanja, ki ga povzročajo objekti in naprave na premog. Zaradi trenutnih kriznih razmer posvečajo države članice večjo pozornost določanju svojih prednostnih nalog in strateških smernic za razvoj.

Kar zadeva energetsko učinkovitost lahko EU doseže hitre rezultate za sprejemljivo ceno v boju s podnebnimi spremembami. Povečanje energetske učinkovitosti stavb, spodbujanje gradnje pasivnih stavb kot tudi uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij za znižanje porabe energije ter povečanje energetske učinkovitosti z obsežnim dopolnjevanjem inteligentnih merilnih priprav in avtomatiziranih sistemov so strateške smernice za razvoj, v katerega mora Evropa vlagati.

Pozivam tudi Komisijo in države članice, da poskrbijo za financiranje ukrepov, potrebnih za preprečitev onesnaževanja, ki ga povzročajo objekti in naprave na premog. Zaradi trenutne gospodarske krize posvečajo države članice večjo pozornost določanju svojih prednostnih nalog in strateških smernic za razvoj. Do leta 2020 mora EU povečati svojo energetsko učinkovitost za 35 % in znižati svojo porabo primarne energije za 20 %. Komisijo in države članice pozivam k spodbujanju in financiranju raziskovalnih projektov za izboljšanje energetske učinkovitosti.

Komisar, pozivam Evropsko komisijo, Evropsko investicijsko banko in države članice, da ustanovijo evropski sklad za energetsko učinkovitost in obnovljive vire, ki bi zagotovil potreben javni in zasebni kapital za uresničitev projektov energetske učinkovitosti, ki se trenutno obravnavajo širom Evropske unije. Nenazadnje želim omeniti prevozni sektor, kot glavni sektor, ki uporablja nafto. Menim, da bi sedaj morali do leta 2020 na evropski ravni sprejeti nekatere zelo ambiciozne srednjeročne in daljnoročne cilje o energetski učinkovitosti vozil. Države članice spodbujam tudi k temu, da na inteligenten način oblikujejo politike prevoza za blago in gibanje oseb, zlasti v naseljenih področjih. Nenazadnje je inteligentni prevoz ena od strateških smernic za razvoj prevoza.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, vsi vemo, da ima evropski energetski trg probleme. Trenutno znaša uvoz skoraj 50 % in če v 10 letih ne bomo ukrenili ničesar, bo dotlej znašal 70 %. Energija, ki jo proizvajamo, se pogosto proizvaja na način, ki škoduje našemu okolju in ustvarja učinek tople grede, ki bo škodoval našemu zdravju, gospodarstvu in stabilnosti, in sicer ne le v našem delu sveta, temveč tudi v mnogih drugih delih.

Energija, ki jo imamo v Evropi, se mora distribuirati po distribucijskem omrežju, ki je zastarelo in ni bilo obnavljano ali dobro vzdrževano. Potem so tu še sosedje, s katerimi smo v sporu o energetskih vprašanjih, ki so zelo zaskrbljujoča. V zadnjih letih smo v tem Parlamentu ob številnih priložnostih govorili o odnosih z Rusijo in povsem nesprejemljivo je energetsko krizo obravnavati kot nekaj običajnega, kar je s seboj prineslo

novo leto, in spravljati navadne ljudi v položaj, ko starejši ljudje zmrzujejo do smrti, ko je treba zapreti bolnišnice in ko se zapirajo industrijski obrati. To je povsem nesprejemljivo.

Še nekaj, kar je povsem nesprejemljivo pa je to, kar Rusija in Gazprom poskušata storiti s Severnim tokom, in sicer brezobzirno poteptati švedsko okoljsko zakonodajo in evropsko zakonodajo v zvezi z varnostjo Baltskega morja, kljub dejstvu, da ima to celinsko morje že zdaj neverjetno velika območja mrtvega dna. To je povsem nesprejemljivo.

Za spopad z vsemi temi različnimi problemi bomo potrebovali vse razpoložljive energetske vire, vse nove tehnologije, vse inovacije, vse raziskave in vse računalniške zmogljivosti. Predpisi, ki jih je predložila Komisija, vključno s svežnjem o financiranju, so zelo dobri, ampak naši državljani še vedno čakajo, da si bodo vlade upale sprejeti sklep o energetski solidarnosti in o končanju monopolov velikih držav. Ti monopoli se ne ukvarjajo le s proizvodnjo energije, ampak tudi z distribucijo le-te, in državljani ter podjetja, tako mala podjetja kot velike industrije, so se zaradi tega znašli v nesprejemljivem položaju.

Menim, da je poročevalka, gospa Laperrouze, izdelala izjemno dobro poročilo. Prav tako menim, da je predlog Komisije na teh področjih zelo dober in upam, da bomo o tej zadevi lahko čim hitreje sprejeli sklep. Hvala.

Eugenijus Maldeikis (UEN). – (*LT*) Glavna lekcija plinske krize je velika občutljivost evropskega energetskega sistema in zelo pomembna nevarnost za oskrbo z energijo. Ta nevarnost ostaja, ker je sporazum med Ukrajino in Rusijo enkratni sporazum in situacija se bo nedvomno ponovila. Dvostranska energetska vprašanja ostajajo v osnovi nerešena, ne le med Rusijo in Ukrajino, ampak med Ukrajino in Evropsko unijo ter med Evropsko unijo in Rusijo, še toliko bolj, ker EU, Ukrajina in Rusija nimajo skupnega energetskega sistema. Doslej ni bilo še nobenih zaščitnih ukrepov in zagotovil in te je treba še sprejeti. Rad bi poudaril, da se odvisnost od oskrbe s plinom in od uporabe plina dramatično povečuje in se bo po zaprtju elektrarn v Litvi, Bolgariji in na Slovaškem še bolj povečevala. To kaže, da nevarnost ostaja in se morda povečuje.

Imamo zelo jasno dolgoročno energetsko strategijo za celotno Evropsko unijo. O tem smo že zelo burno razpravljali. Govori se o dolgoročnih ukrepih. Po mojem mnenju je najšibkejši člen naša kratkoročna do srednjeročna energetska politika. Ta namreč ni opravila resničnostnega preizkusa in to se je pokazalo s plinsko krizo. Komisijo bi povabil, da izdela takšen scenarij, kot ga žal iz številnih drugih pravnih in političnih razlogov ni še nihče izdelal. Kakšni bi bili stroški, koristi in posledice začasnega podaljšanja obratovanja z jedrsko energijo v Bolgariji, na Slovaškem in v Litvi, s čimer bi se v teh razmerah bistveno okrepila energetska varnost tako teh držav kot celotne Evrope? Poleg tega bi se spričo pogojev dolgoročne in neopredeljene gospodarske krize viri lahko uporabljali učinkoviteje in bi občutno zmanjšali breme krize, ki leži na naših prebivalcih in poslovnem sektorju.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (*DE*) Gospod predsednik, glede strategije energetske varnosti in poročila gospe Laperrouze menim, da je tisto, kar imata predlog Komisije in poročilo gospe Laperrouze skupnega, to, da ne določata prednostnih nalog. Te so mešanica vsega, za kar so vse vpletene skupine lobirale pri Komisiji ali Parlamentu. Če ne bomo določili prednostnih nalog, ne bomo znali nikoli pametno ravnati z denarjem.

Pravzaprav je prednostna naloga vsem na dlani. Začeti moramo pri učinkovitosti stavb, vozil, hladilnikov in tako naprej. Nič ni cenejše od tega in nič, kar bi ustvarilo več delovnih mest. Na drugem mestu je obnovljiva energija. Ko pravimo, da bi moralo do leta 2050 60 % vse mešanice energetskih virov izhajati iz obnovljivih virov, to pomeni, da bi bilo najmanj 90 % naše elektrike proizvedenih iz obnovljivih virov. Ta številka 90 % elektrike, proizvedene iz obnovljivih energetskih virov, bo zagotovo dosežena že veliko pred letom 2050, ker smo že sprejeli direktivo, ki postavlja cilj 35 % za 2020. Če lahko dosežemo 35 % zelene elektrike do 2020 z današnjega izhodišča, ki je 15 %, bomo lahko 60 % ali več dosegli že leta 2030.

Tretjič, težave lahko premagamo s plinom. Kako se to lahko zgodi? Če sedaj vložimo milijarde v plinovode, bi se torej poraba plina v Evropi morala zmanjšati. To je tisto, kar navajate v vašem dokumentu, gospod Piebalgs, in kar lahko preberemo tudi med vrsticami poročila gospe Laperrouze.

Torej imamo učinkovitost, obnovljive vire in plin, vi pa želite vložiti 1,3 milijarde EUR v zajemanje in shranjevanje ogljika (CCS). Kje je pri vsem tem slepa zvestoba jedrski energiji?

Moram reči, komisar, da še pravilnega izračuna ne znate narediti. Če se odločimo za učinkovitost in obnovljive vire ter vodimo celo napol spodobno plinsko politiko, in če že res moramo, malo več vlagamo v zajemanje

in skladiščenje ogljika, jedrske energije ne bomo potrebovali in se nam ne bo treba izpostavljati tej nevarnosti. Samo poglejmo dejstva!

Kar zadeva gospodarski oživitveni načrt, moram reči, da sem zares jezen na Komisijo. Niti centa za energetsko učinkovitost! Niti centa za pobratenje mest! Komisar, 10. februarja se bodo na vaše povabilo v Bruslju zbrali predstavniki 300 lokalnih oblasti v Evropi. Kaj jim bomo povedali: da je kabinet gospoda Barrosa med ponedeljkom in sredo za 500 milijonov EUR zmanjšal proračun za pobratenje mest? To se mi zdi tako protislovno in tako zelo narobe. Dejstvo je, da potrebujemo mesta in velemesta kot partnerje pri novi energetski politiki. Niti centa za sončno energijo in niti centa za biomaso! Z drugimi besedami, oblikujemo gospodarski oživitveni načrt, v katerem dajemo tri milijarde in pol oligarhiji energetskih velikanov in niti centa partnerjem, katerih pomoč potrebujemo pri uveljavljanju sprememb za prehod na zeleno energijo.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (CS) Hvala, bom kratek. Rad bi osvetlil dva vidika, o katerih menim, da še nismo razpravljali, in sicer dejstvo, da v Evropi potrebujemo celovit energetski sistem, ki bo medsebojno povezoval različne vrste energije in ki bo medsebojno povezoval različna omrežja tako, da bi bilo mogoče nadoknaditi vsakršen primanjkljaj. Nedavna plinska kriza je pokazala, da je to izredno pomembna naloga. Druga stvar je, da moramo povezati ta energetska omrežja s podobnimi omrežji na drugih področjih, kot sta prevozno in komunikacijsko omrežje, da bomo med njimi lahko dosegli določeno stopnjo simetrije. Zaenkrat se to še ni zgodilo in menim, da bo podrobna preučitev pokazala, da je povezovanje tukaj mogoče. Rad bi povedal, da je stanje omrežij v prihodnjih strukturah Evrope zelo pomembno in da so ta omrežja veliko bolj pomembna za povezano Evropo kot vedno večja birokracija tako v Bruslju kot tudi v državah članicah. Verjamem, da bo Evropska unija v prihodnosti postala nekakšna ogrlica, spletena iz teh omrežiji.

Sergej Kozlík (NI). – (*SK*) Trenutna finančna kriza se odraža v gospodarski krizi. Poleg tega grozita glede na pomanjkanje razpoložljivih posojil energetska in prehrambena kriza. Za ohranitev vsaj trenutne ravni proizvodnje energije bodo v svetovnem merilu do leta 2030 potrebne naložbe v višini 26 milijard USD v prenovo in razvoj novih naftnih in plinskih polj ter prav tako v proizvodnjo in distribucijo vseh vrst energije.

Za vzpostavitev učinkovitega in zelo raznolikega sistema bo istočasno treba vključiti pretoke nafte, plina in elektrike. Ta sistem mora biti v pomoč pri premagovanju posledic lokalnih političnih sporov in posledic kakršne koli naravne nesreče ter pri zagotavljanju delujoče oskrbe z energijo v vseevropskem pogledu. Slovaška republike je imela sama priložnost v zadnjih tednih izkusiti zapletenost takšnih razmer, ko na Slovaško več dni zaradi spora med Ukrajino in Rusijo ni dospel niti kubični meter plina. Izkušnja Slovaške in tudi drugih evropskih držav je pokazala, da je za medsebojno povezovanje in vključevanje posameznih energetskih trgov v Evropi, kar je prednostna naloga Evropske unije, potrebna učinkovita podpora.

Vendar pa moram omeniti, da se je v trenutnih razmerah izkazalo, da je bila vsiljena in preuranjena razgraditev dveh jedrskih blokov v jedrski elektrarni Jaslovské Bohunice nepremišljena napaka. Jedrska bloka sta izpolnjevala vse kriterije varnega obratovanja. Razgradnjo slednjih je zahtevala Evropska komisija v pristopni pogodbi kot ceno za pristop Slovaške k Evropski uniji. Ta sklep je nedvomno oslabil energetsko samozadostnost ne le Slovaške, temveč tudi Evropske unije.

Nikolaos Vakalis (PPE-DE). – (*EL*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, boj proti podnebnim spremembam in potreba po varnosti energije in krepitvi konkurenčnosti našega gospodarstva nas vodita po poti tretje industrijske revolucije proti obdobju, v katerem se bomo morali odvaditi uporabljati mineralna goriva.

To je prava revolucija, ki bo prinesla ogromne strukturne spremembe modelu proizvodnje in potrošnje ter na koncu še našemu samemu načinu življenja. Prepričan sem, da moramo kot Evrospka unija v tej revoluciji ohranjati vodstvo v svetovnem merilu. Če si tega želimo, bomo morali kar največ truda vložiti v omejevanje energetske intenzivnosti gospodarstva v vseh sektorjih. Eno od orodij za izboljšanje energetske učinkovitosti je uporaba možnosti informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT). Za uporabo te tehnologije z namenom povečanja energetske učinkovitosti Evropske unije za 20 % do leta 2020, v okviru cilja 20-20-20, bodo potrebne precejšnje spodbude.

Predlog, ki naj bi ga v nekaj dneh sprejeli in ki zadeva krepitev energetske učinkovitosti z IKT, posebej poudarja raziskave in razvoj pionirskih tehnologij kot sta nanotehnologija in fotonska tehnologija, ki ponujajo velike možnosti za izboljšanje energetske učinkovitosti ter oblikovanje politik za okrepitev sprejemanja teh tehnologij.

Podobno vliva z vrsto ukrepov in dejanj tudi precejšnjo spodbudo bolj okoljskim inovacijam in podjetništvu. Dotakniti se želim zlasti okoljskih javnih naročil, ki bodo agencijam javnega sektorja omogočala igrati vodilno vlogo pri varčevanju z energijo z uporabo novih tehnoloških aplikacij IKT.

Na koncu naj povem, da predlog predvideva spodbude za inteligentne in celovite sisteme upravljanja energije v naših mestih in za inteligentne sisteme upravljanja prevoza z bolj racionalno udeležbo v prometu in prevoznimi sistemi.

Iz povedanega je jasno, da čeprav predlog, o katerem bomo čez nekaj dni glasovali, ni zakonodajen, je pa zelo pomemben, ker v bistvu predstavlja IKT kot enega od glavnih kazalnikov trajnostnega razvoja v Evropski uniji. Zato vas pozivam, da ga čez nekaj dni pri glasovanju podprete.

Hannes Swoboda (PSE). – (*DE*) Gospod predsednik, upam, da nam je vsem jasno, kaj so tu prednostne naloge: energetska učinkovitost, varčevanje z energijo in obnovljiva energija. Vendar pa ne moremo zaobiti dejstva, da nas bo moralo skrbeti za našo oskrbo s plinom še mnogo let. Torej, kaj se lahko naučimo iz spora med Ukrajino in Rusijo in iz krize, ki je zaradi tega spora nastala? Menim – in žal mi je, da moram to povedati, komisar –, da naslednjič, ko se bo to spet zgodilo, ne bomo nič bolj ali pa bomo le malo bolje pripravljeni. Niti tega ne moremo reči, da je kriza mimo, in opazil sem le malo znamenj, da se ta strategija resnično razvija ali da so bili iz spora med Ukrajino in Rusijo sprejeti kakršni koli zaključki.

Nekateri poslanci tega Parlamenta menijo, da bi morali skleniti dvostranske pogodbe z Ukrajino, vendar je treba poudariti, da mora Ukrajina prevzeti vsaj nekaj krivde za nedavne razmere in sam zase lahko rečem, da si ne želim biti odvisen od prerekanj med gospodom Juščenkom in gospo Timošenko ali gospodom Janukovičem ali komer koli drugim. Ukrajina bi, kar je seveda povsem razumljivo, veliko raje kupila plin od Rusije in ga potem prodala nam, seveda proti dodatnemu plačilu, tako kot bi to storila Turčija v povezavi z Nabuccom, a k temu se bom vrnil kasneje. Če potem želimo ravno tako nezanesljivo, a dražjo oskrbo s plinom, bi morali oblikovati dvostranki sporazum, če pa želimo najti pravo rešitev, bi morali oblikovati tristranski sporazum z Rusijo kot dobaviteljico in Ukrajino kot tranzitno državo ter v povezavi s tem skleniti sporazum, zlasti glede tranzita in infrastrukture. Nisem slišal, da bi Komisija o tem kaj povedala ali predložila kakšne druge predloge.

Kar zadeva naložbe v infrastrukturo na vzhodu, bi bilo treba v bistvu razpravljati o treh plinovodih: o Severnem toku, Južnem toku in Nabuccu. Severni tok je oskrbovalni plinovod na severu; rešuje problem tranzita, ne bo pa zmanjšal naše odvisnosti od Rusije. Južni tok lahko prav tako reši problem tranzita, a tudi ta ne bo zmanjšal odvisnosti od Rusije. Poleg tega, če primerjamo s tem povezane stroške, je Južni tok dejansko nekoliko dražji od Nabucca, tako vsaj kažejo številne študije, kar bi pomenilo, da bi morali v Nabucco masivno vlagati. Če pomislim – in to sem omenil tudi že ob nekaterih prejšnjih priložnostih, komisar –, kako hitro so Združene države zgradile naftovod PTC in kako dolgo mi prevzemamo plinovod Nabucco, potem res menim, da je škandalozno, kako malo je Evropa dosegla: to je znak naše slabosti.

Ukrepati moramo hitro, ne le glede Azerbajdžana ali Turkmenistana – o katerih bomo v kratkem razpravljali – , temveč tudi v zvezi z Irakom. Dejstvo, da se plin tam enostavno spušča v zrak kot izpušni plin, brez premisleka o tem, kako bi se lahko prenesel do plinovoda Nabucco, je resnično velika napaka. Prosil bi vas, komisar, da hitro in jasno pristopite k pogajanjem s Turčijo in tako zagotovite, da bomo dobili tudi njihovo soglasje k temu. Seveda bomo morali tudi Ciper prepričati, da bo ustavil blokado poglavja o energiji: njihovo vztrajanje, da se ne moremo niti pogajati o tem poglavju, kaže na pomanjkanje solidarnosti, ker to povsem razumljivo povzroča težave s Turčijo. Kimate, komisar, vidim, da se tu popolnoma strinjava.

Če se končno dotaknem jedrske energije, je v tem Parlamentu na to temo nekaj zelo različnih mnenj. Žal tudi jaz ne bom glasoval za poročilo gospe Laperrouze, na primer zato, ker je v tem pogledu preveč enostransko.

Stvar, ki me pri tej celi razpravi najbolj moti, je, da so v Franciji iznašli novost za zmanjševanje količine jedrskih odpadkov, a če pogledamo pobližje, ugotovimo, da so ti jedrski odpadki bolj radioaktivni. Na ta način tega problema ne bomo rešili, zlasti ne v zvezi z odpadki. Uporabiti bomo morali mnogo več energije in inteligence za rešitev problema odpadkov in njihovega odlaganja.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Gospod predsednik, energetska kriza je odkrila slabost v Evropski uniji. Še vedno imamo težave s pravilnim razumevanjem političnih izzivov, ki so se pojavili zaradi teh razmer. Ta napaka se lepo odraža v predlogu Angele Merkel, ki nam danes, po tretji energetski krizi, predlaga še močnejše vezi z ruskimi energetskimi viri z izgradnjo severnega in južnega plinovoda. V resnici pa je drugače. Ta kriza kaže, da bi morali narediti vse za izgradnjo neodvisne infrastrukture, ki nas bo pripeljala do neodvisnih virov energetskih surovin v Azerbajdžanu in Turkmenistanu. Ta kriza kaže, da bi morali severni plinovod črtati s seznama prednostnih nalog Evropske komisije, da bi se izognili ruskemu monopolu v Evropi. Rešitev energetskega problema bo odločilen trenutek v celotnem procesu združevanja. EU ima priložnost, da pokaže svojo učinkovitost in da pridobi novo moč. Lahko pa pokaže tudi svojo pasivnost in tvega odrinjenost.

David Hammerstein (Verts/ALE). – (ES) Gospod predsednik, rad bi govoril o potrebi po zlitju revolucije informacijske tehnologije informacijske družbe z energetsko revolucijo, ki je bila predmet odlične resolucije Parlamenta.

Potrebujemo inteligentna električna omrežja; trenutno so ta potratna in anahronistična. Potrebujemo porabo, ki bo vodena v skladu s proizvodnjo.

Imeti moramo inteligentna omrežja in inteligentne hiše. Ta inteligentna poraba se lahko zagotovi samo preko interneta in samo z zlitjem vseh električnih omrežij z informacijami, ki prihajajo iz hiš, tovarn, stavb in tako dalje.

Na ta način smo lahko mnogo bolj avtonomni, mnogo bolj neodvisni in Evropa lahko prevzame vodilno vlogo pri tem globalnem vprašanju, tako da ne bomo potrebovali več na ducate nepotrebnih elektrarn, kot jih imamo danes. Večina držav proizvaja trikrat več energije kot jo porabi, kajti proizvodnja se ravna po največji porabi. To se pri inteligentnih omrežjih ne bi dogajalo. Inteligentna omrežja nam bodo omogočala uskladitev porabe s trajnostno proizvodnjo in z obstoječimi proizvodnimi ravnmi.

Na ta način bi lahko sodelovali s sosednimi državami v Sredozemlju. Za povezavo z našimi sosedi na jugu, kjer imajo možnost proizvajanja sončne energije z uporabo visoke tehnologije in obsežnih obratov, potrebujemo obsežna, čista, inteligentna omrežja. To bi ponudilo odlično priložnost za sodelovanje pri obravnavanju preglednosti tehnologij. Lahko bi spodbujali čisto prihodnost za vse nas.

Jerzy Buzek (PPE-DE). - Gospod predsednik, rad bi se zahvalil poročevalki za njeno delo.

Naj se dotaknem nekaterih točk strateškega pregleda energetske politike in problema zadnje energetske krize, ki sta tesno povezana.

Moja prva točka: v našem poročilu, ki poziva države članice k složnemu evropskemu ravnanju pri energetskih vprašanjih, smo izrecno navedli tisto, kar so v zadnjih tednih spoznali vsi Evropejci, in sicer, da pomanjkljiva oskrba držav članic z energijo prizadene Evropsko unijo v celoti. To je zelo pomembno. To je osnova evropske solidarnosti in osnova za razvoj ukrepov za odziv v kriznih razmerah.

Moja druga točka je, da poročilo omenja tehnologijo zajemanja in skladiščenja ogljika kot tehnologijo, ki lahko izpolnjuje naše okoljske cilje, medtem ko izkorišča energetski vir – premog –, ki je v Evropi razpoložljiv v velikih količinah. Z razvojem tehnologije zajemanja in shranjevanja ogljika lahko Evropa v svetovnem merilu postane vodilna sila v razvoju naprednih tehnologij, kar bo prispevalo k naši globalni konkurenčnosti in okrepilo naše gospodarstvo. Enako velja za tehnologijo uplinjanja premoga, ki je zelo pomembna kot dodatni vir oskrbe s plinom – pomeni pa raznolikost oskrbe s plinom.

Moja tretja točka je, da ta strateški dokument še posebej poudarja potrebo po naložbi v infrastrukturo oskrbe z energijo. Infrastrukturni projekti, ki prejemajo podporo na ravni EU, bi morali v prvi vrsti prispevati k pravi raznolikosti virov in poti oskrbe držav članic in EU kot celote.

Naložba v Ukrajino se nam zdi še posebej pomembna. Skupaj z našimi ukrajinskimi partnerji bi v prihodnosti lahko prevzeli skupno odgovornost za dobave plina na rusko-ukrajinski meji. Razlog za takšen korak na naši strani je zelo preprost. Z vidika energetskih odnosov Ukrajina izpolnjuje mednarodne standarde. Ratificirala je Pogodbo o energetski listini in zato igra po preglednih pravilih.

Moja četrta točka je, da naš strateški dokument znatno dopolnjuje naša prizadevanja za uresničitev tretjega energetskega paketa. Kaj to pomeni? To za Evropsko unijo pomeni delujoč notranji trg na področju energetike; pomeni solidarnost in podporo z mnogih strani. Zaključimo zakonodajni postopek v naslednjih treh mesecih. To je za nas zelo pomembno.

Reino Paasilinna (PSE). – (FI) Gospod predsednik, komisarja, gospe in gospodje, za nami je zgodovina. Konec koncev so bila naša energetska omrežja zgrajena za izpolnitev potreb hladne vojne in zaradi takratnih političnih okoliščin. Sedaj so se izboljšala in so bila tu in tam površno popravljena, kar je problem, h kateremu se bomo morali spet vrniti kasneje.

Ker je potreba po energiji dramatično rastla, gospodarstvo pa se močno razvijalo, so se spremenile tudi cene, oskrba in okoljski problemi. Ti so postali naši največji izzivi. Ker so problemi globalni, so očitno potrebne tudi globalne rešitve. Zaradi tega je pomembno, da v skupni energetski proces vključimo tudi Združene države in države v razvoju. Mi bomo kazali pot, Združene države pa morajo slediti zgledu Evrope in delati z nami.

Ker so energetske rešitve globalne, potrebujemo evropsko energetsko diplomacijo in razumem, da je komisar za energetiko opravil veliko dela na tem področju in v povezavi s to zadnjo energetsko krizo. Energetsko diplomacijo potrebujemo iz preprostega razloga, ker so to tako obsežna vprašanja, da so se nekoč zaradi takšnih vprašanj bile vojne in se bodo v prihodnosti še. To je potemtakem zelo resno vprašanje.

Že kar očitno je tudi, da potrebujemo mešanico energetskih virov na čim širši osnovi, ki vključuje številne energetske vire, kar bo prispevalo k stabilizaciji energetskih razmer in uveljavilo povečanje raznolikosti vsakega naroda in prav tako narodov Evrope.

Seveda je pomembna rešitev tega problema tudi varčevanje z energijo: to je najcenejša in najučinkovitejša metoda. Za to potrebujemo nekaj, kar menim, da je danes najpomembnejša in edina stvar, ki bi jo bilo treba realizirati: inteligentnost energetike. Če ne bomo občutno povečali uporabe inteligentne tehnologije, ne bomo dosegli naših ciljev. K sreči se je inteligentna tehnologija razvila prav ob istem času. Ljudje in družbe se ne spoznajo na energijo, ki jo uporabljajo, brez inteligentne tehnologije. Posledično je rešitev v informacijskih in komunikacijskih tehnologijah (ITK), ki nam bodo pomagale doseči cilje in ki nam bodo vzdrževale red. Spominjajo nas na našo potratnost. Zato so kot dober učitelj, a tudi kot dobra dodatna pomoč, kajti inteligentne naprave niso potrebne samo za omrežje, temveč tudi za opremo, domove in avtomobile. Povsod tam, kjer je človekova dejavnost, je potrebna inteligenca za nadzorovanje porabe energije. V povezavi s tem bi zlasti poudaril pomembnost sektorja malih in srednje velikih podjetij ter zares številne inovacije, ki iz tega sektorja izhajajo. Potem je tu še socialni vidik: energetska revščina in istočasno zaposlovanje sta povezana s pravkar povedanim.

Čudno se nam zdi, da je Ukrajina tranzitna država. Kot je povedal gospod Swoboda, bi moral biti plinovod očitno pod alternativnim upravljanjem, na primer pod tripartitnim upravljanjem, ki bi vključeval EU in tako problema ne bi bilo več.

PREDSEDSTVO: GOSPA MORGANTINI

podpredsednica

Fiona Hall (ALDE). - Gospa predsednica, v vseh razpravah o energetski krizi je vidik, ki ga sicer omenja moja kolegica, Anne Laperrouze, a je na splošno deležen nezadostne pozornosti. Govorimo o energetski učinkovitosti v kontekstu podnebnih sprememb in pomanjkanja goriv, a energetska učinkovitost ima tudi ogromen strateški pomen. Nadzorovanje povpraševanja razbremenjuje dobavitelje in je odločilno pri doseganju energetske neodvisnosti v Evropi. Rada bi opozorila na dve posebni točki v kontekstu vprašanja za ustni odgovor o uporabi informacijskih in komunikacijskih tehnologij.

Prvič, skrbi me, da priprava inteligentnih merilnikov ne gre v korak s stopnjo zavezanosti, ki jo zahtevata učinkovitost rabe končne energije in direktiva o energetskih storitvah ter h kateri poziva poročilo gospe Morgan. V nekaterih državah so na razpolago digitalni prikazovalniki, ki potrošnikom prikazujejo, koliko energije uporabljajo – kar je v pomoč –, a pravi inteligentni merilnik zmore še mnogo več. Omogoča dvosmerno komunikacijo, podrobno analizo povpraševanja potrošnikov in ustrezno meritev ter plačilo elektrike, proizvedene iz mikro obnovljivih virov. Zdaj je čas za inteligentne merilnike. Ti so odločilnega pomena pri spreminjanju stavb iz potrošnikov v proizvajalce čiste energije.

Drugič, kar zadeva razsvetljavo, sem prepričana, da bomo nadaljevali z odstranjevanjem najbolj neučinkovitih izdelkov za domačo razsvetljavo s tržišča in enako je treba storiti tudi z razsvetljavo pisarn in ulic. Vendar pa bi se že morali veseliti naslednjih tehnoloških korakov kot je širša uporaba inteligentnih sistemov razsvetljave z uporabo senzorjev, ki merijo gibanje in stopnjo naravne svetlobe, tako da se jakost razsvetljave lahko zmanjša – in seveda po potrebi izklopi. V smislu energetsko učinkovite razsvetljave obstaja še mnogo več stvari kot so zgolj kompaktne fluorescentne sijalke in čas je, da javni sektor – in to vključuje tudi evropske institucije – prevzame vodilno vlogo pri uporabi IKT za energetsko učinkovitost.

Roberts Zīle (UEN). – (*LV*) Gospa predsednica, komisarji, najprej bi se želel zahvaliti gospe Laperrouze za njeno izredno izčrpno poročilo. Krize so vedno priložnost za sprejemanje pomembnih odločitev, ki lahko odločilno spremenijo naše vrednote in našo politiko. Prepričan sem, da je nedavna plinska kriza odprla oči politikom glede občutljivosti mnogih delov Evrope kar zadeva oskrbo z energijo. Ne le oživitveni načrt in drugi strateški pregled energetske politike, ki ga je pripravila Komisija, ampak tudi to poročilo nam daje upanje za vzpostavitev enotne evropske energetske politike in to vključuje upanje, da izoliranih energetskih otokov v Evropi, tudi tistih v baltskih državah, končno ne bo več. Drugi vidik se navezuje na razvoj terminalov utekočinjenega zemeljskega plina. Ti bi seveda lahko v mnogih krajih postali alternativa za dobavo ruskega

plina, a le pod pogojem, da nacionalne vlade vzdržijo pritisk in jih ne zgradijo le kot dodatne zmogljivosti za izvoz ruskega plina, ampak izključno kot uvozne terminale. Hvala.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Gospa predsednica, gospod Piebalgs, gospa Reding, dame in gospodje, naložbe potrebujemo zdaj. Smo tik pred energetsko krizo in finančno krizo. Prizadevati si moramo za čimprejšnjo in čimboljšo izvedbo naložb in zato nimamo druge izbire, kot da smo "za" izgradnjo ne le plinovodov, ampak tudi ladij za ponovno uplinjanje utekočinjenega zemeljskega plina. Zgraditi bi jih morali čim prej, kajti to bi ustvarilo delovna mesta in tako prispevalo k polni zaposlenosti v Evropi.

Plinovodi ne bi smeli biti konkurenčni drug drugemu, prej bi izgradnja vsakega novega plinovoda morala biti koristna za vse strani, tako kot je to pri izgradnji terminalov za utekočinjeni zemeljski plin. To je pomembno vprašanje za prihodnost.

Predvsem pa moramo vlagati v energetsko učinkovitost brez državnega financiranja, ampak prej s pomočjo davčnih oljašav. Če bi lahko vsakemu državljanu letno odobrili davčno olajšavo v višini 10 000 EUR, s katero bi lahko pokrili davke, bi lahko nemudoma začeli vlagati v energetsko učinkovitost in obnovljive energetske vire; kar zadeva slednje, bi bila progresivna amortizacija, z drugimi besedami takojšnja vključitev stroškov v bilanco, še posebej dragoceno orodje. Če bi si lahko za to postavili triletni rok, bi bil to za nas velik uspeh. Bolje bi lahko obvladovali področje zaposlovanja in energije. V zvezi s tem je začetek izvajanja pobude stvar odločitve komisarja Kovácsa.

Povsem razumljivo je, da je ena od točk, ki nas v tem programu posebej skrbi, jedrska industrija: pomembno je zagotoviti varnost in zaščito jedrskih elektrarn ter to storiti po najboljših močeh. Tu si previsokih ciljev ne moremo zastaviti: povsem preprosto, potrebujemo ljudi, ki zaupajo Evropski uniji in verjamejo, da bodo sprejeti takšni ukrepi, ki bodo nadaljevali raziskavo varnosti in da bodo postavljene pravno zavezujoče zahteve, ki bodo takoj po odločbi sodišča ali regulatorja omogočale odstranitev nevarnih jedrskih elekrarn iz omrežja. Evropejci so upravičeni do varnosti na tem področju, tako da se lahko zazremo v prihodnost, v kateri nas proizvodnja energije ne bo ogrožala in bomo pomirjeni. Komisija lahko k temu pomembno prispeva.

Vendar pa bo Svet v skupini, ki je odgovorna za jedrsko varnost, prav tako moral izpolniti svoje obveznosti in ne bo smel ubrati poti blokiranja predlogov Evropskega Parlamenta in Komisije, ki državljanom ne bo pogodu.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (*ES*) Gospa predsednica, komisarji, nedavne razmere, ki zadevajo Rusijo in Ukrajino ter oskrbo s plinom, so jasno pokazale, da moramo bolj kot kdaj koli prej povečati raznolikost naše oskrbe in izboljšati povezave med državami članicami in državami proizvajalkami.

Predlogi Komisije sicer gredo v to smer, ampak zaradi večje učinkovitosti bi ti predlogi morali vključevati tudi možnosti na jugu naše celine in zlasti v moji državi Španiji in vesela sem, da je komisar to danes tudi omenil.

Španija je država članica z največjo raznolikostjo oskrbe tako v smislu števila držav – naš plin uvažamo iz 10 različnih držav – kot tudi v smislu oblik le-te. Iz tega razloga je moja država odlična platforma za oskrbo Evropske unije. Oskrba je vzpostavljena tako s plinovodom iz Alžirije kot tudi z utekočinjenim zemeljskim plinom v količinah, podobnim količinam iz Nabucca, vendar po nižjih cenah in z ugodnejšimi dobavnimi roki. Te platforme pa trenutno Evropska unija ne more uporabljati, ker ni povezave s Francijo. Prednostna naloga Evropske unije, gospod Piebalgs, mora biti plinovod Medgas kot tudi specifični problemi naših otoških ozemeli.

Če Iberski polotok trpi zaradi osamljenosti v energetskem smislu, potem so otoki kot so Balearski otoki, kjer je moj dom, dvakrat bolj osamljeni. To je do prebivalcev teh otokov zelo nepošteno, kajti kot Evropejci imamo enake pravice.

Iskreno prosim, gospod Piebalgs, da med sprejemanjem odločitev in določanjem prednostnih nalog preučite posebne razmere otoških ozemelj.

Na koncu bi se želela zahvaliti poročevalki za njeno delo.

Olle Schmidt (ALDE). – (*SV*) Gospa predsednica, komisar, EU mora spoznati tudi temno stran tega, kaj pomeni biti preveč odvisen od enega samega dobavitelja energije. Državljane številnih držav članic je prizadela popolnoma nesprejemljiva ruska muhavost. Vemo, da je Rusija neusmiljena pri ravnanju s svojimi sosedi,

toda dejstvo, da so vlogo talcev v sporu med Rusijo in Ukrajino morali prevzeti zmrzujoči Slovaki in Bolgari, je bila, upam, budnica za vse nas, tudi tu v tem Parlamentu.

Ukrajina potrebuje pomoč EU in med drugim mora sedaj steči tudi izgradnja plinovoda Nabucco s plinom iz Azerbajdžana. EU mora zdaj pokazati, da zna ukrepati, natanko tako kot je k temu pozval gospod Swoboda.

Vemo, da Rusija teži k izgradnji Severnega toka, plinovoda v Baltskem morju. Te predloge bi morali zavrniti. Baltsko morje je eno najobčutljivejših celinskih morij. Iz spoštovanja do okolja in gospodarstva se ta plinovod ne bi smel položiti v Baltsko morje, tudi z vidika varnostne politike ne. Namesto tega je treba temeljito raziskati možnosti na kopnem. Tudi Evropski parlament je ob eni od prejšnjih priložnosti izrazil svoje pomisleke glede tega.

Z veseljem ugotavljam, da bi v skladu s poročilom jedrska energija morala biti pomemben del evropske mešanice energetskih virov v prihodnosti. Če moramo izpolniti zahteve energetskega paketa po zmanjšanju emisij, potrebujemo moderno evropsko jedrsko energijo. Dobro je, da bomo o tem lahko razpravljali v Evropskem parlamentu v naslednjih nekaj dneh.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (*PL*) Gospa predsednica, komisarji, čas je, da spregovorimo odkrito. Prvič, Evropska unija nima energetske strategije. To opogumlja na primer Rusijo, ki energetske vire uporablja kot politično orožje za izvajanje pritiskov in izsiljevanja, kar še slabi položaj EU.

Drugič, EU je podlegla kolektivni manipualciji v obliki zastraševanja z globalnim segrevanjem podnebja zaradi emisij CO₂. Vedno večje število strokovnjakov in dejstev potrjuje, da to ni res. Kar zadeva tiste, ki širijo to teorijo in nas zastrašujejo z globalnim segrevanjem, bi bilo smiselno sprožiti preiskavo o tem, v čigavem interesu to počnejo.

Tretjič, EU potrebuje energetsko strategijo, ki bo temeljila na načelu najšibkejšega člena, z drugimi besedami podporo v obliki finančne pomoči in naložb za tiste države, ki so najbolj odvisne od enega dobavitelja, kot so baltske države in Poljska.

Četrtič, EU se mora opravičiti in ponovno vzpostaviti naklonjenost antracitu in rjavemu premogu, ker razpolaga z obilnimi zalogami le-teh in te so poceni. Petič, EU potrebuje davčno in kreditno politiko za podpiranje novih tehnologij in prihrankov pri energetskih emisijah, teh pa nima.

Herbert Reul (PPE-DE). – (*DE*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, najprej bi se rad lepo zahvalil gospe Laperrouze in gospodu Piebalgsu za vse dokumente, ki sta jih predstavila.

Ne strinjam se z vsemi podrobnostmi, a predlogi gredo v pravo strateško smer: prav in potrebno je še enkrat osredotočiti se na dejstvo, da je eno od glavnih vprašanj zanesljiva preskrba. Morda smo v zadnjem letu preveč pozornosti posvečali drugim vprašanjem energetske politike in veseli me, da je zanesljiva preskrba sedaj spet bolj v ospredju.

Drugič, hvaležen sem tudi, da je predlagano stališče tako večplastno. Kot sem že rekel, četudi se kdo ne strinja s prav vsako točko, je poročilo vendarle na splošno pravilno, v nasprotju s tistim, kar je pravkar predočil gospod Turmes. Gospod Turmes, napak je verjeti, da ima to tako obsežno in zapleteno vprašanje samo en preprost odgovor.

Politiki vedno poskušajo dati hiter, preprost odgovor, ki zadovolji vsakogar, ampak to enostavno ni mogoče. Žal je to prekleto težko in ravno zato je odgovor tako raznolik. Ljudem ne moremo samo obljubljati in se pretvarjati, da imamo rešitve in da se bo vse izšlo kot v pravljici; ne glede na vse drugo pa bi bili ljudje nekega dne bridko razočarani, ko bi spoznali, da ne gre vse tako gladko.

Ta večplastnost pomeni, da ne gre le za en sam vir energije, temveč prej, da bomo še dolgo nadaljevali naše delo z več viri. Neetično je nek vir energije kar zavreči: po mojem mnenju je neodgovorno preprosto kar opustiti jedrsko energijo. Ta je del rešitve: ne sicer cele rešitve, a treba je uvideti, da potrebujemo tudi njen prispevek. Opozoril bi tudi, da ne stavite preveč na plin: veliko smo že slišali o tem, kakšno odvisnost lahko povzroči.

Menim tudi, da bi morali uvideti, da se ne moremo kar tako odreči premogu – energetskemu viru, ki ga imamo v naši državi in v mnogih drugih krajih Evrope – in enostavno reči "premog proizvaja CO₂, torej ne pride v poštev". To bi bilo neodgovorno. Potrebujemo tudi večplasten odgovor na vprašanje o številnih poteh oskrbe. Kot je pravkar povedal gospod Rübig, za plinovod ni enega samega odgovora: napak bi bilo odločiti

se samo za enega; namesto tega moramo odpreti najrazličnejše poti in možnosti. Danes nihče ne more zagotovo napovedati, kaj se bo zgodilo čez 10, 20 ali 30 let.

V tem pogledu je pot, ki jo moramo ubrati, pritrditev inteligentnim rešitvam. Z inteligentnimi rešitvami označujem raznolike rešitve, ki so odprte za nove stvari in ne mirujejo. Odgovor je tehnologija. Odgovor je vlaganje v raziskave in dovzetnost za rešitve, ki jih trenutno sploh ne moremo videti, in ne občasno izključevanje zdaj te, zdaj druge možnosti. Odgovor je tudi privolitev v naložbe.

Usodna napaka bi bila – in takšna napaka je bila storjena tudi v nekaterih odločitvah v energetski politiki – ponuditi dejanskim vlagateljem, namreč podjetjem, premalo manevrirnega prostora in premalo podpore. Ali kdo res verjame, da bomo mi, države članice, država ali Skupnost lahko rešili problem vlaganja? Ne, zasebni sektor je tisti, ki bo moral to storiti.

Atanas Paparizov (PSE). – (*BG*) Gospa predsednica, komisarji, najprej bi želel osvetliti konstruktivno razpravo v Odboru za industrijo, raziskave in energetiko o poročilu gospe Laperrouze in posebej poudariti njeno vlogo pri pripravi nepristranskega in vseobsegajočega poročila.

Posebej bi se rad osredotočil na tiste predloge v tem poročilu, ki odražajo probleme, s katerimi se soočajo zaradi zunanje oskrbe z energetskimi viri, zlasti s plinom, najbolj prizadete države.

V prvi vrsti je bila upoštevana pomembnost aktivne udeležbe Evropskega parlamenta pri dodeljevanju projektov za nove energetske povezave, zlasti med plinskimi in energetskimi omrežji držav članic. Vendar pa moram z obžalovanjem povedati, da je bilo za Republiko Bolgarijo in njene povezave z Grčijo v okviru projektov Komisije dodeljenih le 20 milijonov EUR, kljub temu, da je Bolgarija ena od najresneje prizadetih držav. Plinsko polje v Čirenu na primer, ki bo rešilo probleme krize z minimalno oskrbo, sploh ni bilo omenjeno.

Drugič, vključene so bile vse možnosti za izgradnjo južnega plinskega koridorja, z drugimi besedami, poleg projekta Nabucco sta upoštevana tudi projekta Južni tok in TGI. Prav tako je upoštevan dolgoročni načrt za možnost oskrbe s plinom s strani drugih držav iz regij kot sta Uzbekistan in Iran.

Tretjič, poudarjen je pomen terminalov za utekočinjen plin, ki se gradijo v Evropski uniji, in tudi dostopnost le-teh za vse države članice na osnovi načela solidarnosti. To je še enkrat zlasti pomembno za skupno uporabo takšnih terminalov s strani Bolgarije in Grčije.

Četrtič, pozivam Komisijo, da preuči širitev energetske skupnosti v jugovzhodni Evropi in v drugih sosednjih državah z namenom oblikovanja enotnega trga za celotno regijo. Kot poročevalec o predpisih in pogojih za dostop do omrežij za oskrbo s plinom, bi rad še enkrat poudaril pomen tretjega energetskega paketa za oblikovanje enotnega evropskega energetskega trga, da bi s tem pospešil najhitrejšo možno realizacijo le-tega.

Na koncu bi rad poudaril, da poročilo nepristransko izraža tudi vlogo jedrske energije. Menim, da bo trenutna okvirna direktiva o jedrski varnosti postala dobra osnova za analiziranje stanja vseh jedrskih blokov v Evropski uniji in ne le novo zgrajenih ter da bo objektivna osnova za ocenitev njihove varnosti.

Jasno je, da odločitve na politični osnovi kot tiste, ki so bile sprejete v zvezi s Kozlodujem, ob trenutnem razvoju energetske raznolikosti v Evropski uniji ne morejo biti dolgoročne. Upam, da bodo države članice na podlagi objektivnih meril lahko ponovno preučile vprašanje zaprtih jedrskih blokov.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (*FR*) Gospa predsednica, poročilo gospe Laperrouze o energetski politiki zadeva predmet izrednega pomena za vse države Unije.

Zaradi dela, ki ga je opravila, jo zelo spoštujem, a situacija ostaja zelo resna. Mučne in katastrofalne januarske izkušnje naših držav na jugu, kot tudi napovedi, ki nam grozijo z občutnim pomanjkanjem energije v naslednjih dveh desetletjih, kažejo na potrebo po energetski politiki kot ključnemu delu naše zunanje politike.

Prihodnost pa ni tako svetla, komisar, ker nam manjka složnosti, solidarnosti in virov. V smislu solidarnosti to morda ne velja za Komisijo, ampak prej za nekatere velike evropske države. Naše ravnanje ni složno.

V celoti se strinjam z gospodom Swobodo, da je Evropska unija s plinovodom Nabucco v veliki zadregi. Obstaja na primer nevarnost, da bo ruski plinovod Južni tok, ki ga podpira država in nekatere države EU, izrinil Nabucco, ki je dvakrat cenejši in ki izpolnjuje tržna pravila. Obstaja tudi nevarnost, da njegove vire oskrbe v Azerbajdžanu zapleni njegov tekmec, zaradi česar so naložbe vanj negotove in nejasne. Na ta način bo Unija verjetno izgubila enkratno priložnost za povečanje raznolikosti in za večjo zanesljivost ...

(Predsednica je prekinila govornika)

Péter Olajos (PPE-DE). – (*HU*) Gospa predsednica, drugi strateški pregled energetske politike ne bi mogel priti bolj pravočasno. Dogodki v začetku leta so bili za zanesljivo preskrbo na vzhodnem delu Evropske unije vsekakor izziv. Po tritedenski krizi je zemeljski plin 20. januarja spet pritekel v Evropo, a vprašanje je, za koliko časa? Da bomo lahko zares zagotovili zanesljivo oskrbo, moramo iz plinskega spora potegniti nauk. S tem mislim najprej na raznolikost uporabljenih vrst energije, virov oskrbe in dobavnih poti. Glede na izračune uporablja Evropa 500 milijard m³ plina letno in to povpraševanje se lahko glede na nekatere analize poveča za 30 % v naslednjih 20 letih.

Pojavljajo se že zamisli o morebitnih alternativah. Plinovod Severni tok, ki prenaša ruski plin v Evropo, je že v izgradnji in Modri tok v Turčiji je pripravljen; zainteresirane strani so dosegle sporazum o gradnji Južnega toka, Ukrajina je prevzela izvedbo Belega toka in potem je tu še Nabucco, o katerem se veliko govori, četudi z nezanesljivimi viri ali finančno pomočjo. Kakor koli že, odvisnost od Rusije bo v glavnem ostala. Čeprav bi Nabucco prenašal azijski plin, doslej – v nasprotju z Gazpromom – Evropa niti še ni predložila ponudbe Bakuju. Kaj lahko zdaj storimo? Mnogi porečejo, da lahko trenutno upamo, da bodo pogajanja evropskih komisarjev in ruske delegacije na vrhu v Moskvi prinesla bistvene rezultate in privedla do pomembnega napredka v zvezi s plinovodi in da v prihodnosti ne bo samo ruski plinski monopol narekoval cene.

To je mogoče, poleg vsega tega – in seveda prej kot vse drugo – pa menim, da je prihodnost v uporabi manjših količin in čistejše energije. Prav to je razlog, da vztrajam pri potrebi po evropski okoljski "novi politiki", z drugimi besedami takšni politiki, ki se zavzema za trajnostno rast, medtem ko spodbuja in uporablja inovacije v okoljski industriji. Kot rezultat trenutne globalne finančne krize se vedno več ljudi zaveda dejstva, da je potrebna nova logika gospodarske organizacije. Vedno več ljudi spoznava, da je za dvig iz globalne krize potrebna sveža gonilna sila z motorjem, ki teče po novih organizacijskih načelih. Vedno več ljudi se zaveda potrebe po preusmeritvi. Okoljska "nova politika", z drugimi besedami nova logika gospodarskih organizacij, ki temelji na inovacijah in okoljski tehnologiji in jo podpirajo mednarodni kapitalski trgi, bo postala temelj številnih programov za reševanje in spodbujanje gospodarstva, tudi v državah članicah Evropske unije. To spodbudo potrebujemo, kajti lansko leto se je število brezposelnih v Evropi povečalo za 1,7 milijona. Evropska okoljska "nova politika" bo v primeru, da dobi zeleno luč, odločilno vplivala na evropsko energetsko politiko prihodnosti. Hvala lepa.

Libor Rouček (PSE). – (*CS*) Gospe in gospodje, Evropska unija trenutno uvaža 50 % energije, ki jo porabi, in ta delež stalno narašča. Odvisnost Unije od uvoza konvencionalnih energetskih virov in od omejenega števila dobaviteljev predstavlja resno grožnjo naši varnosti oskrbe, stabilnosti in blaginji. Ta strateški pregled energetske politike Evropske unije je zato, po mojem mnenju, prišel ob pravem času. Moje mnenje je, da je cilj "trikrat 20" za leto 2020 z varnostnega, gospodarskega in ekološkega vidika pravi. Vendar pa je za dosego tega cilja potreben skupni pristop po vsej Evropski uniji, ki mora biti enoten tako znotraj Unije kot tudi navzven. Oblikovanje skupne energetske politike zahteva končanje ratifikacije Lizbonske pogodbe in predložitev predloga za takšno skupno energetsko politiko. Na notranjem trgu je potreben jasen in stabilen pravni okvir in predvsem končanje integracije naših energetskih sistemov po vsem ozemlju Evropske unije.

Če ne bomo povezali teh energetskih sistemov, bo klavzula o medsebojni solidarnosti ostala le gola fraza. Okrepiti je treba tudi uporabo vseh domačih energetskih virov, od ohranjanja energije s povečanjem deleža obnovljivih virov do večje uporabe varne jedrske energije. Ni treba poudarjati, da se nam bodo finančne naložbe v našo domačo energetsko industrijo povrnile v obliki obnovitve gospodarske rasti. Kar zadeva zunanje odnose na področju energetike, ta vidik prav tako zahteva mnogo večjo raznolikost kot prej. Potreben je intenzivnejši dialog z državami proizvajalkami, tranzitnimi državami in drugimi državami potrošnicami. Okrepiti je treba sodelovanje z državami Srednjega vzhoda, s sredozemsko regijo in Severno Afriko. To bi se moralo zgoditi v okviru barcelonskega procesa: Unije za Sredozemlje. Dialog bi moral prav tako vključevati državo kandidatko Turčijo in po mojem mnenju je pomembno tudi iskanje učinkovitejšega pristopa k državam kot je Iran. Na koncu bi rad čestital naši poročevalki, gospe Laperrouze za poročilo, ki je po mojem mnenju odlično in uravnoteženo.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Čeprav smo začeli govoriti o potrebi po skupni energetski politiki že davnega leta 2006, je vsaka posamezna država EU odgovorna za zagotavljanje zanesljive oskrbe z energijo. Vendar pa je za obstoj EU same pomembna solidarnost med državami članicami. Za pomoč pri premagovanju krize oskrbe z energijo ali v izogib le-tej mora EU nemudoma sprejeti učinkovito zakonodajo. Komisija predlaga Akcijski načrt EU za varnost preskrbe in solidarnost pri preskrbi z energijo, katerega najpomembnejša vidika sta ustvarjanje infrastrukture in raznolikost energetskih virov. Vesel sem, da je med infrastrukturnimi

projekti, ki bodo postali prednostne naloge za varnost preskrbe EU, načrt povezovanja držav okrog Baltskega morja, ki bi odstranil še obstoječe otoke nezanesljive oskrbe z energijo v EU.

Komisijo bi rad zaprosil za vsakršno podporo pri vzpostavitvi energetske povezave med Litvo in Švedsko ter litvansko-poljskim energetskim mostom. Žal tu potrebujemo tudi politično voljo. Medtem pa, če se vrnem k temeljnemu načelu Evropske unije – k solidarnosti – in uporabi le-tega na področju energetike, se porajajo mnogi dvomi v prihodnost tega načela. Razpravljamo o tretjem energetskem paketu, ki vključuje oblikovanje notranjega trga EU za elektriko in plin z Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev. Istočasno ustanavljata Nemčija in Rusija rusko-nemško agencijo za energetiko. Kako je to lahko v skladu s solidarnostjo držav članic EU, s skupno energetsko politiko in varnostjo preskrbe?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (*PL*) Gospa predsednica, komisarji, v tej razpravi bi želel pritegniti vašo pozornost k trem vprašanjem.

Prvič, Rusija čedalje bolj očitno uporablja oskrbo z energetskimi viri, v glavnem s plinom, za izvajanje močnega političnega vpliva. Zadnji plinski spor med Rusijo in Ukrajino ni povzročil le ogromne gospodarske izgube v mnogih državah EU, ampak je z nekakšnim dovoljenjem EU še enkrat potisnil Ukrajino v popolno gospodarsko odvisnost od Rusije. Težko si je namreč predstavljati, da bo ukrajinsko gospodarstvo lahko delovalo, če bo cena plina presegla 400 USD na 1 000 kubičnih metrov.

Drugič, izpogajati je treba nov partnerski sporazum med EU in Rusijo, ki bo vključeval podrobnosti energetskega vprašanja, a tudi jasno določbo, da Rusija ne bo uporabljala oskrbe z energetskimi viri za izvajanje političnega vpliva in da bodo ruski dobavitelji odgovorni za škode, ki bi nastale zaradi prekinitve oskrbe.

Tretjič in za konec, tako Evropska unija z uporabo lastnih finančnih sredstev kot tudi Evropska investicijska banka bi morali v prvi vrsti podpirati plinske naložbe, ki resnično povečujejo raznolikost oskrbe EU s plinom in ki tako ustvarjajo možnost uvoza plina iz drugih držav, ne le iz Rusije, in ena takšna možnost je plinovod Nabucco.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospa predsednica, če bomo nadaljevali z učinkovitim ignoriranjem tako vprašanja varnosti preskrbe kot tudi odločilnega pomena vseevropske medsebojne povezanosti visokonapetostnega enosmernega prenosnega sistema (HVDC), ne bomo do leta 2050 nikoli dosegli ne varnosti preskrbe, ne 80 % znižanja naših emisij ogljikovega dioksida. To vključuje vod HVDC v Severno Afriko: inteligentna električna omrežja nad Evropo in Severno Afriko.

Potem ko sem prejšnji teden imela priložnost iz prve roke seznaniti se z razburljivimi postopki z uporabo sončne toplotne energije v Grenadi in Sevilli, ko sem čez vikend prebrala mnenja Michaela McElroya, profesorja s Harvarda, o možnostih, da se Združene države rešijo stroška v višini 750 milijard USD, ki ga letno plačujejo za uvoz nafte, o zmagi Združenih držav v bitki za varnost preskrbe in istočasno o reševanju planeta, se sprašujem: o čem še razpravljamo? Odgovore poznamo.

Z inteligentnim omrežjem bo elektrika, proizvedena iz sončne, vetrne in vodne energije lahko izravnala diagram varnosti.

Če ne bo vetra z irske zahodne obale, bo sonce sijalo v Španiji ali pa bo veter pihal z zahodne obale Severne Afrike, pa tudi sonce bo tam sijalo.

Skratka, kar sonce pomeni Španiji, pomeni veter zahodni obali Irske. Naši nacionalni regulatorji bodo lažje zadihali, kajti njihova edina naloga poslej bo le skrb, da bomo imeli še naprej prižgane luči in naše domove ter pisarne ogrevane pri največji obremenitvi.

Nikoli več ne smemo dovoliti, da bi bili naši državljani talci tako energetske politike kot tudi nihajočih cen nafte. Energija vetra je konkurenčna premogu, nafti in plinu in to gorivo je brezplačno. Da, naš izziv je vzpostaviti novo energetsko gospodarstvo – energetsko gospodarstvo, ki temelji na elektriki, proizvedeni iz obnovljivih virov.

Moj zaključek je: zgovoren izraz "stati zemljo", ki ga mi – govorci angleškega jezika sploh – neprisiljeno uporabljamo v prenesenem pomenu, je treba zdaj vzeti dobesedno. Če ne bomo hitro spremenili naše skoraj popolne odvisnosti od fosilnih goriv, se bo, kot vedno znova in vedno bolj vztrajno poudarjajo naši znanstveniki za podajo izvedenskega mnenja glede podnebja, zgodilo prav to: zaradi globalnega segrevanja bo kratko potegnila zemlja.

Evgeni Kirilov (PSE). – (*BG*) Gospa predsednica, kot poročevalec v senci za Odbor za zunanje zadeve bi želel čestitati gospe Laperrouze za poročilo, ki ponuja širok vpogled v probleme Evropske unije na področju energetike, vključno s potrebo po skupni energetski politiki.

Poročilo tudi zelo jasno navaja potrebne ukrepe za soočenje z izzivi varnosti preskrbe z energijo. Pozdravljam tudi dejstvo, da je v takšnem poročilu našla svoje mesto tudi jedrska energija kot potreben vir energije.

Zlasti zdaj, po plinski krizi, je tudi jasno in dobro izpostavljeno dejstvo, da bomo morali povečati raznolikost virov energije. Po drugi strani pa si bomo za prihodnost morali še naprej prizadevati za vzpostavitev alternativnih koridorjev, energetskih koridorjev in ne le enega koridorja na račun drugega. V tem primeru bi od konkurence imeli koristi mi vsi.

Opozoril bi rad na dve vprašanji. Oktobra lani sem tu, v tem Parlamentu, opazil, da je energetski projekt Nabucco še vedno "dim brez ognja". Takrat sem Evropsko komisijo pozval k odločnemu ukrepanju. Sedaj lahko rečemo, da so ukrepi, ki jih Komisija izvaja v tej smeri, opazni. Razumevanje pomena teh ukrepov je očitno, zlasti sedaj po plinski krizi.

Vendar pa mora biti jasno, da je kljub dejanjem in ukrepom za doseganje celo večje varnosti preskrbe potrebno več truda in resne politične aktivnosti, da bomo lahko ugledali luč na koncu predora.

Drugo vprašanje je zmogljivost skladiščenja energije. Rad bi povedal, da bi bila Bolgarija izgubljena, če ne bi imela zmogljivosti za skladiščenje rezervnih zalog za najmanj 20 dni v obratu za skladiščenje plina v Čirenu, ki je bil lansko leto, kot da bi vlada vedela, kaj se obeta, razširjen za eno tretjino svojih zmogljivosti.

Zato bi danes rad še v drugo poudaril popolno nerazumevanje, zakaj je Komisija v celoti prezrla projekt, ki ga je Bolgarija predlagala za nadaljnjo razšititev tega obrata za skladiščenje. To skladišče je bilo naša edina rešitev in menim, da bi morali podobne projekte podpirati v vseh drugih državah.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (*PL*) Gospa predsednica, plinska kriza in finančna kriza nas silita v hitre in pragmatične ukrepe, ki presegajo individualne interese in zamisli, ki so v gospodarskem pogledu neupravičeni, kot je plinovod Severni tok.

Drugi strateški pregled energetske politike ne ponuja želene dodatne vrednosti. Vrsto vprašanj, omenjenih v pregledu, bo zelo težko realizirati. Državljani in gospodarstvo EU zahtevajo hitre in konkretne odločitve ter ukrepe, ki bodo zagotavljali relativno nizke in stabilne energetske stroške v naslednjih 15 letih: odločitve, ki bodo privedle do najpomembnejših prihrankov v industriji, pri prevozu in doma, odločitve, ki bodo v veliki meri zmanjšale odvisnost gospodarstva EU od uvoza ogljikovodikov in zagotovile pravilno oskrbo z le-temi, odločitve, ki nas bodo čim hitreje privedle do razvoja programa in načrta za posebne ukrepe, ki bodo temeljili na raziskavah, ter načina, kako le-te financirati in izvesti. Kot rezultat teh gospodarskih ukrepov bodo znižane emisije ${\rm CO}_2$, birokratsko trgovanje z emisijami – tako ugodno za trgovce, ne pa za gospodarstvo – ne bo potrebno.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gospa predsednica, užaljena sem zaradi besede "inteligentno", ki se zelo pogosto uporablja v tej razpravi, kajti rešitve, ki jih preizkušamo in uporabljamo v našem Parlamentu, za zmanjševanje porabe energije zagotovo niso učinkovite in vsekakor niso inteligentne. Opozarjanje otrok, da naj izklapljajo stvari, že ni rešitev. Želim si, da bi bila, ker bi to pomenilo, da stvari obvladujem. Tako vsekakor potrebujemo stvari, o katerih je bilo govora: senzorje in drugo tehnološko napredno opremo, ki nam bo olajšala življenje v smislu doseganja naših ciljev glede energetske učinkovitosti.

Razprava današnjega večera je težka: gre za načrt v zvezi s podnebnimi spremembami, za zanesljivo preskrbo, solidarnost med državami članicami in tudi gospodarsko rast – in to je trenutno vprašanje za nas – in za vprašanje, kako lahko dosežemo boljšo uporabo naših energetskih virov.

Država, iz katere prihajam, Irska, je odvisna od nafte, ki pokriva skoraj 60 % naših energetskih potreb in jo v celoti uvažamo. Tako je jasno, da gre tu za poseben problem. To odvisnost moramo zmanjšati, razviti moramo svoje domače vire in, kot sem že omenila, izboljšati moramo svojo učinkovitost. Razumljivo je, da je vprašanje medsebojne povezanosti držav članic odločilno, zlasti za države z obrobja.

Odvisnost Irske je izjemno velika. 91 % naših potreb pokriva uvoz. To je vrtoglav odstotek in če že nismo izkusili problemov v zvezi s plinom, o katerih so govorili drugi kolegi, ali mrazu in grozot, ki so jih ti povzročili drugim državam članicam, smo pa s tem, ko smo opazovali te kritične razmere, uvideli, da moramo nekaj ukreniti z našo mešanico energetskih virov in našo energetsko nezanesljivostjo.

Tako so vsa vprašanja, ki so del tega poročila, in vprašanje za ustni odgovor za nas zelo pomembna.

Zlasti je treba obravnavati vprašanje rabe zemljišč. Z vidika Irske, kjer nismo razvili gozdarskega sektorja, so zanimive švedske izkušnje s področja gozdarstva.

Ključno vprašanje pa je: spraviti v red ravnovesje med proizvodnjo hrane in proizvodnjo goriva.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). – (*PT*) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, razvijanje dosledne in vseobsegajoče politike Skupnosti na področju energetike je logičen korak in potrebno posredovanje. Predlog Komisije in poročilo gospe Laperrouze kažeta v to smer.

Evropska unija bo ponudila dodano vrednost pobudam, ki jih bodo razvile države članice. Količine nafte so omejene in proizvodnja Evropske unije in Norveške v letu 2007 je prispevala zgolj 30 % za notranje potrebe. Odvisnost Evropske unije od uvoza nafte posredno povečuje tudi našo odvisnost od politično nestabilnih držav ali tistih, ki kot morebitni energetski partnerji ustvarjajo glavne geostrateške napetosti, kot smo nedavno videli pri Rusiji.

Iz teh razlogov je strateško pomembno preusmeriti povpraševanje po alternativnih energetskih virih na nafto, z geografskega vidika pa je pomembna tudi povečana pazljivost pri oziranju na trge Južne Amerike in Afrike, ki se trenutno širijo in ki bi jim razvoj partnerstev Evropske unije in Brazilije ter Evropske unije in Afrike lahko zelo koristil. To bi bilo treba doseči z vključitvijo iberske regije – Španije in Portugalske, od koder prihajam – kot temeljne platforme v smislu logistike in distribucije na območju Evrope.

Kar zadeva osnovno potrebo po povečanju energetske učinkovitosti, je pomembno zagotoviti ustrezne sinergije med tistimi sektorji, ki lahko prispevajo k večji energetski učinkovitosti. Samo s sprejetjem globalnega in usklajenega pristopa med politikami Skupnosti in nacionalnimi politikami, in sicer na področju kohezije, kmetijstva in prevoza, bomo lahko oblikovali strategijo z dolgoročno vizijo.

Povezava med energetiko in ozemeljsko kohezijo je nesporna, ker vpliva na mogoče dolgoročne rešitve za vse regije Evropske unije, vključno z najbolj izoliranimi in oddaljenimi regijami.

Iliana Malinova Iotova (PSE). – (*BG*) Gospa Laperrouze, rada bi vam čestitala zlasti za dobro delo, ki ste ga opravili z vašim aktualnim in pravočasnim poročilom.

Ne moremo še povedati, koliko evropskih držav in državljanov je utrpelo izgubo zaradi plinske krize. Samo v bolgarskem gospodarstvu, ki ga je spor med Ukrajino in Rusijo najbolj prizadel, izgube znašajo več kot 230 milijonov EUR, brez kakršnega koli nadomestila.

Posledične izredne razmere so porodile mnogo vprašanj. Na žalost se veliko vprašanje energetske odvisnosti zaostri vedno takrat, ko pride do politične krize in političnega antagonizma med Rusijo in Ukrajino. Mnogi se spominjajo situacije pred tremi leti, ko sta se ti dve državi spet prerekali glede cen. Potem so nam obljubili skupno evropsko energetsko politiko, ampak po treh letih je videti, da se ni še nič spremenilo.

Sedaj se sprašujemo: ali smo pripravljeni na enoten energetski trg ali pa bodo prevladali individualni interesi v dvostranskih sporazumih? Smo storili dovolj za medsebojno povezavo evropskih omrežij oskrbe s plinom med državami članicami ali pa se vedno manj nagibamo k shranjevanju rezervnih zalog za primer krize? Kako potekajo naše aktivnosti v zvezi s Severnim in Južnim tokom ter Nabuccom?

Veseli me, da se jedrska energija obravnava na isti ravni z drugimi energetskimi viri. Ne da bi bila pri tem ogrožena varnost, je čas za ponovno preučitev našega stališča do jedrskih objektov v Evropi, in sicer brez kakršnih koli nadaljnjih politično motiviranih odločitev.

Jedrsko energijo potrebujemo, za druge krize, ki bi se pojavile, pa bi le-ta predstavljala resno oviro. Ni naključje, da je sredi največje krize bolgarski parlament zaprosil svoje evropske partnerje, naj obudijo razpravo o ponovnem zagonu zaprtih jedrskih blokov v Kozloduju, katerih varnost so potrdile pristojne oblasti. Upamo na vaše razumevanje.

Čeprav so odločitve težke, pa jih ne prejudicirajmo in jih ne odpišimo prekmalu. Naslednje besede namenjam vam, gospod komisar. Le nekaj dni nazaj, ko je Evropska komisija dodelila sredstva iz Evropskega razvojnega načrta, je država, ki je bila najbolj prizadeta, prejela najmanjšo vsoto teh sredstev. Drevi nisem zasledila, da bi omenili, da je Bolgarija na seznamu 100-odstotno odvisnih držav, ki potrebujejo posebno pomoč.

Kakšna so merila in mehanizmi za dodeljevanje teh sredstev? Menim, da bi jih bilo težko razložiti Bolgarom in evropskim državljanom. Očitno moramo vložiti več truda v tretji energetski paket in ga pospešiti. Kot

članica Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov sem se veliko ukvarjala z zaščito energetske oskrbe za potrošnike, a prosim, da razumete, da je predvsem pomembneje zagotoviti energijo.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Rad bi poudaril potrebo Evropske unije po zunanji energetski politiki, na podlagi katere bi 27 držav članic med pogajanji z glavnimi proizvajalci lahko ravnalo složno. To je edini način, da Evropska unija lahko pridobi sprejemljive cene za uvoz plina in nafte ter zagotovi varnost preskrbe. Raznolikost virov energetske oskrbe mora biti eden od glavnih ciljev Evropske unije. Opozoril pa bi vas rad na dejstvo, da projekt ruskega plinovoda Južni tok k tej raznolikosti ne prispeva prav nič, saj ostaja vir oskrbe isti, to je Rusija. Poleg tega bi ogromni stroški, ki so povezani z izgradnjo tega plinovoda, povzročili zvišanje cen plina, kar bi bila cena, ki bi jo morali plačati evropski potrošniki.

Menim, da mora Evropska unija zaradi tega nujno ukrepati in v prihodnje sporazume z Rusijo in Ukrajino vključiti nekatere celovite klavzule o energetski neodvisnosti, ki bodo izpostavile jasne obveznosti in učinkovite mehanizme za hitro reševanje kakršnih koli problemov. Strateško partnerstvo med Evropsko unijo in Rusijo ter novo vzhodno partnerstvo bi morali stremeti k uresničitvi ...

Colm Burke (PPE-DE). - Gospa predsednica, zdaj sta energetska politika in zunanja politika neločjivo medsebojno povezani bolj kot kdaj koli prej. Potrebo po skupni energetski politiki EU vidimo v luči nedavnih dogodkov v zvezi z dobavo plina v srednjo in vzhodno Evropo, a čeprav je to ena od ključnih novosti Lizbonske pogodbe, moram žal izpostaviti, da ta točka v razpravah glede ratifikacije te Pogodbe ni bila dovolj poudarjena.

Na Irskem traja oskrba s plinom 12 dni ob katerem koli času. Šestdeset odstotkov naše elektrike proizvedemo iz uvoženega plina, medtem ko je evropsko povprečje okoli 40 %. 28. januarja je Komisija končno objavila predlog za pospešitev dela pri obravnavanju primanjkljajev v energetski infrastrukturi EU, ki istočasno prispeva k oživitvi gospodarstva v okviru paketa 5 milijard EUR.

Komisija je kot prednostno področje za financiranje iz evropskega paketa za oživitev gospodarstva vključila električno medsebojno povezavo med Irsko in Združenim kraljestvom, kar je v tem oziru zelo dobrodošlo dejanje. Predlog tudi poudarja, da sodelovanje vseh 27 držav članic lahko prinese spremembo, potrebno za zagotovitev zanesljivosti energetske oskrbe.

(Predsednik je prekinil govornika.)

Ioan Mircea Paşcu (PSE). - Gospa predsednica, dva pomembna dokumenta, o katerih danes razpravljamo – načrt ukrepov Komisije in poročilo o tem načrtu – sta časovno ločena z nedavno prekinitvijo oskrbe s plinom zaradi običajnih zimskih sporov med Rusijo in Ukrajino. Zaradi tega je poročilo bolj realno, saj poskuša povečati notranjo solidarnost in pospešiti uresničitev pričujočega načrta ter tako obrniti lekcijo zadnje krize v svoj prid.

Osebno menim, da sta poleg podpore raznolikosti prevoznih poti za uvoz plina poziv k pospešitvi dosežkov notranjega energetskega trga v trenutnem zakonodajnem telesu in potreba po ponovni obravnavi celotnega problema skladiščenja plina glavna prispevka tega poročila. Vendar pa je priporočilo za popolno odprtje projekta Nabucco Rusiji vprašljivo, kajti vsakdo ve, da je bil Nabucco zasnovan kot alternativa ruskemu plinu in da Rusija zaradi tega že poskuša storiti vse, da bi ga uničila.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Gospe in gospodje, nedavna plinska kriza je pokazala pomembnost skupne energetske politike EU. Poleg tega je Slovaška izkusila, kaj pomeni 100-odstotna odvisnost od ruskega plina. Na stotine podjetij je moralo ustaviti proizvodnjo in svojim zaposlenim plačati le 60 % njihovih plač.

Cenim, da vodilno vlogo v odnosih med državami članicami igra solidarnost. Če Slovaška ne bi dobila nujne pošiljke plina iz Nemčije preko Češke republike, bi bila ogrožena tudi gospodinjstva. Prepričana sem, da je potreba po zagotovitvi stalne energetske oskrbe temeljna univerzalna prednostna naloga. Izpolnjevanje te potrebe predvsem iz neobnovljivih energetskih virov postaja v ekološkem pogledu vedno bolj nesprejemljivo.

Graditi moramo varne jedrske elektrarne, istočasno pa ob uporabi strukturnih skladov spodbujati kmetijske skupnosti k strateškemu osredotočanju na povezavo med energijo, vodo in biotehnologijo; tako bi okrepili raznolikost energetske osnove.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (*PL*) Gospa predsednica, zadnja, a seveda ne edina kriza oskrbe s plinom pomeni, da se kar naprej vračamo k zanesljivi preskrbi tega zelo pomembnega vira.

Kar zadeva lokacijo, smo v Evropi v dobrem položaju. Skoraj obkroženi smo z viri plina: Severna Afrika, Bližnji vzhod, Srednja Azija in Rusija. Problem je, da Evropa nima enotnega trga za plin. Glede na to Evropa tudi nima bolj ali manj enotne cene. Rad bi poudaril, da pa v Združenih državah imajo enoten trg in cena za 1 000 kubičnih metrov plina tam znaša manj kot 200 USD. V Evropi znaša ta cena okrog 400 USD. To izhaja iz dejstva, da nimamo infrastrukture, ki bi omogočala prenos plina iz ene države v drugo.

Na koncu se bom dotaknil še plinovoda Nabucco. Skrajni čas je, da mu podelimo pravo prednost in da uporabimo naša finančna sredstva tako, da bo končno zgrajen.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). - Gospa predsednica, imam tri vprašanja za komisarja Piebalgsa.

Prvič, kot smo izvedeli od predsednika vlade Erdoğana, lahko Nabucco postane talec pri pristopnih pogajanjih Turčije. Ali znotraj južnega koridorja razmišljamo tudi kaj o projektu Belega toka (Kaspijsko morje-Gruzija-Črno morje-Ukrajina-Romunija)?

Drugič, ali bi bilo v spremenjeni direktivi o zanesljivosti oskrbe s plinom zagotavljanje 90-dnevnih rezerv za skladiščenje plina obvezno za vse države članice?

Tretjič, predstavili ste prepričljiv paket v višini 3,5 milijarde EUR za energetsko infrastrukturo. Ali s strani Sveta predvidevate kakšne ovire v zvezi s tem? Kajti ta paket mora biti s strani Sveta še sprejet. Slišim, da se štiri države članice z njim ne strinjajo. In kako lahko Evropski parlament, ki mora ta paket tudi še sprejeti, pripomore k čimprejšnjemu sprejetju le-tega?

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (RO) Plinski spor, s katerim smo se nedavno soočili, je potekal med Ukrajino in Rusijo, a žal je prizadel tudi nekatere države članice Evropske unije. Ta kriza je še enkrat poudarila, da je Evropska unija v veliki meri odvisna od enega samega vira oskrbe s plinom. Zaradi tega menim, da je razvijajoč se odnos z Rusijo koristen za vso Evropsko unijo, istočasno pa menim, da mora Evropska unija nemudoma sprožiti projekte, s katerimi bomo lahko našli alternativne rešitve z jasnim ciljem preprečevanja posledic krize, ki se lahko pojavi tako v bližnji, kot tudi v bolj oddaljeni prihodnosti.

V istem smislu menim, da je treba skupaj z drugimi rešitvami upoštevati tudi projekta Nabucco in Južni tok. V tem primeru imam v mislih polja v Severnem morju in tista, ki naj bi se nahajala na kontinentalni polici Črnega morja. Glede na to, da bo sčasoma zmanjkalo vseh vrst zalog, menim, da moramo vlagati v znanstvene projekte, ki bodo lahko odkrili alternativne energetske vire in s tem zagotovaljali razvoj prihodnjih generacij.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Nedavna plinska kriza se še bolj ostro ponovno osredotoča na pomembnost razvoja alternativnih poti in energetskih virov z razvijanjem infrastrukture prevoza in vzpostavljanjem medsebojnih povezav. V trenutnem ozračju je treba projekt Nabucco pospešiti, saj lahko z njegovo pomočjo dosežemo cilje Evropske unije za povečanje raznolikosti ne le poti, temveč tudi virov oskrbe iz tretjih držav. Tranzitne poti skozi sosednje države je treba spodbujati z izvedbo projektov, ki vključujejo povezovanje omrežij v Romuniji z omrežji na Madžarskem in v Bolgariji.

Istočasno menim, da za projekt Južni tok ne moremo reči, da je Evropi v korist, predvsem zaradi dejstva, da ne uporablja alternativnega vira, kot je zahtevano v strateškem pregledu poročila. Imamo pa tudi svoje lastne energetske vire. Ena mikrohidroelektrarna ne more preživeti ali biti učinkovita, na stotisoče hidroelektrarno od Alp pa vse do Karpatov ali od Balkana pa vse do Tater ali Pirenejev pa bi pomenilo energetsko neodvisnost.

Andris Piebalgs, *član Komisije.* – Gospa predsednica, to je bila res fascinantna razprava in je odražala vso različnost mnenj o energiji in pomembnost, ki jo to vprašanje zasluži. Menim pa, da ta razprava jasno kaže, da je poročevalka vzpostavila pravo ravnotežje. Res je, da vsak od nas vidi podrobnosti drugače. Ni ne preprostih rešitev, ne čudeža, ki bi to rešil.

Še enkrat bi rad čestital poročevalki, ker je zares zagotovila, da poročilo odraža vsa mnenja, istočasno pa jasno podpira drugi strateški pregled energetske politike s strani Komisije.

Mnogi od vas so govorili o nadomrežju. Nadomrežje je orodje, ki je bilo smatrano za čarobno rešitev. Je že res, da daje veliko možnosti, a omrežje je za nas tudi izziv. Nekdo bo zanj moral plačati in kot veste, iščemo ravnotežje med tistim, kar si lahko privoščimo, zanesljivo preskrbo in trajnostjo. Torej, če res želimo napraviti korak naprej k temu nadomrežju, je oživitveni načrt prvi majhen korak v pravo smer.

Oživitveni načrt lahko privede do začaranega kroga, kjer porečemo: "Torej, potrebujemo to, potrebujemo ono, za oboje pa naj poskrbi industrija". Da, z različnimi spodbudami pomagamo tudi industriji, toda če

javnih sredstev in evropskih sredstev v skladu z našimi političnimi prednostnimi nalogami ne bo, potem načrt ne bo uspel.

Potem so tu še druga vprašanja, ki bi jih rad poudaril in ponovil tisto, kar je povedal že gospod Paparizov. O tretjem paketu za notranji energetski trg bi povedal le, kaj ta pomeni za Evropo. V prvi vrsti obstaja agencija za sodelovanje evropskih regulatorjev. Ta bo rešila mnoga vprašanja. Drugič, evropsko telo za upravljavce prenosnih sistemov. Ti dve vprašanji sta odločilno povezani z zanesljivo preskrbo in istočasno ohranjata nacionalno suverenost nad energijo.

Torej, če bo ta paket sedaj sprejet, bo to za nas močan elan. Če pa bo odložen, bomo precej elana pri zagotavljanju zanesljive preskrbe izgubili. Po mojem mnenju je torej treba oživitveni načrt in tretji energetski paket realizirati.

Zadnja vprašanja so ponavadi tista, ki si jih najbolj zapomnim, zato bom na kratko odgovoril na njih, ker se zelo jasno navezujejo na vprašanja, o katerih smo razpravljali. O čem razpravlja Svet? Zdi se mi, da v glavnem o dveh vprašanjih.

Eno je, ali naj sploh dodelimo javna sredstva energetiki. Manjšina držav še vedno verjame, da je dobro, če bi financiranje prevzela industrija, a za industrijo je to zelo velik problem, saj se težko odloča za zelo drage projekte z negotovim donosom.

Drugo vprašanje se nanaša na "primeren donos za mojo državo". Lahko bi izpostavil, da mojo državo ta oživitveni načrt posebej ne pokriva, zato so bilo mnoga vprašanja na to temo dobrodošla. Razložil sem, da kakršna koli medsebojna povezava z Baltskim morjem kot celoto pomaga tudi moji državi. Zato se na to vprašanje še vedno gleda bolj z nacionalnega stališča kot na: "primeren donos zame".

Menim, da tukaj delamo prvi korak k evropskim javnim skladom, ki bi podpirali takšen razvoj. To bi lahko bila največja težava, ampak verjamem, da bo Svet zares vložil veliko truda za odobritev našega predloga, in menim, da je ta predlog uravnotežen, če ne že kar idealen za vsako državo članico.

Kar zadeva Nabucco, je naša prednostna možnost zagotovo tranzit preko Turčije. Na tem delamo, začeli smo medvladno konferenco, ki jo nameravamo končati marca z medvladnim sporazumom in sporazumom o podpori projekta. Tako bi naložbe v plinovod morale postati dovolj jasne s pravnega in regulativnega vidika. Če nam ne uspe, bomo poiskali alternative. Alternative obstajajo, ampak Turčija je naša prednostna pot in menim, da bi koristila tudi Turčiji.

Kar zadeva skladiščenje plina, to še preučujemo, ampak 90 dni naj ne bi bilo obveznih za vsakogar, ker je to zelo odvisno od uvoza. Če neka država proizvaja plin, ne potrebuje enakih zmogljivosti za skladiščenje, zato bi morali imeti bolj natančno prilagojeno razmerje, ki nam bo nudilo zadostno zanesljivo preskrbo in bo dovolj realno v primeru krize. Tako še vedno poskušamo ugotoviti, kakšen bi lahko bil predlog o natančni prilagoditvi razmerja skladiščenja plina.

Še enkrat bi se vam rad zahvalil za to razpravo. Čeprav je bila to zelo težka razprava, pa menim, da so vsi elementi tu in da moramo samo aktivno nadaljevati z delom za uresničitev tistih elementov, o katerih smo dosegli soglasje, in predlogov, za katere obstaja soglasje v tem Parlamentu. Še enkrat bi se rad zahvalil Parlamentu za njegovo močno podporo pri razvijanju evropske energetske politike.

PREDSEDSTVO: GOSPOD ONESTA

podpredsednik

Viviane Reding, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, imeli smo zelo fascinantno razpravo. Strinjam se, da velik, če ne že kar največji del odgovornosti pade na našega kolega, ki je odgovoren za energetiko.

Vendar pa so za delovanje vsega, k čemur pozivate – varnost preskrbe z energijo, večjo učinkovitost, inteligentna omrežja, decentralizirana omrežja, nadomrežje, mikroomrežje, virtualne elektrarne –, potrebne IKT. Zato je pomembno, da se kar najbolje potrudimo za pridobitev teh inteligentnih sredstev, da bomo lahko udejanili politiko, ki jo predlaga odbor za energetsko učinkovitost. V gospodarskem in tehnološkem pogledu smo na pravi poti in to je tudi – in to moram poudariti – enkratna poslovna priložnost. Če bomo z IKT omogočili energetski učinkovitosti razvoj v pravo smer, potem bomo ustvarili mnoga industrijska podjetja, veliko rast in mnogo delovnih mest. To je tudi razlog, zakaj moramo nadaljevati v smeri inteligentnih stavb, inteligentne razsvetljave in inteligentnega prevoza. Samo v primeru, da v praktičnem smislu uporabimo

možnosti, ki so nam jih pokazale raziskave, ne bomo le manj odvisni, ker bomo bolj učinkoviti, ampak bomo ustvarili tudi novo industrijsko zmogljivost.

Navedla vam bom le en primer, da boste videli, kako bi to lahko delovalo. Kot veste bomo sprejeli močno učinkovite svetleče diode – znane kot LED –, ki bodo že danes zmanjševale 30 % energetske porabe v razsvetljavi, do leta 2025 pa bo poraba zmanjšana do 50 %. Zaradi evropskih raziskav smo že naredili korak naprej. Leta 2007 smo na podlagi našega okvirnega evropskega raziskovalnega programa uvedli diode OLED – organske svetleče diode – z dodatno učinkovitostjo v višini 50 % v primerjavi z LED. Na podlagi rezultatov evropskih raziskav je sedaj naloga tako nacionalne kot tudi regionalne politike prenos teh podatkov v prakso.

Slišala sem nekaj kritik, da pri načrtu za oživitev gospodarstva na območju evra ne gre za učinkovitost. No, če pravilno razumem ta načrt, vidim, da je 1 milijarda EUR dodeljena energetski učinkovitosti stavb. V tem Parlamentu ste se vsi zavezali k nadaljevanju te prave poti. 5 milijard EUR je namenjenih čistim avtomobilom, tako da avtomobili ne bodo več odvisni od bencina, tako kot so danes, in potem je tu še 1 milijarda EUR za inteligentno proizvodnjo, ki bi zmanjšala porabo časa in energije v naši industriji.

Smo na pravi poti in menim, da nam bo s pomočjo Parlamenta in s spodbudami v nacionalnih državah članicah uspela ne le zagotovitev teh sredstev, temveč tudi uporaba le-teh v praksi. Potem energetska učinkovitost ne bodo le besede, ampak tudi dejstva.

Anne Laperrouze, poročevalka. – (FR) Gospod predsednik, gospa Reding, gospod Piebalgs, gospe in gospodje, hvala za vaše izjemno dragocene prispevke, ti kažejo, kako obsežno je energetsko področje in da je energija res glavna potreba.

V naši razpravi in v poročilu, ki odražata tudi medsebojne razprave, ki smo jih imeli v številnih političnih skupinah, sem upoštevala široko soglasje glede potrebe po spodbujanju omrežij in medsebojnih povezav, uporabi informacijskih in komunikacijskih tehnologij za vzpostavitev inteligence omrežij – kot je pravkar obrazložila gospa Reding –, krepitvi odnosov z državami proizvajalkami in tranzitnimi državami – to je bil zlasti cilj Odbora za zunanje zadeve z našim poročevalcem gospodom Dimitrakopoulosom – in sklenitvi sporazuma o energetski učinkovitosti, energetskih prihrankih in razvoju obnovljivih virov energije.

Na koncu naj povem, da je izboljšanje energetske učinkovitosti, razvoj obnovljivih virov energije, povečanje raznolikosti naših virov in poti oskrbe, utrditev dialoga z državami proizvajalkami, pa tudi zagotavljanje složnega ravnanja 27 držav članic in dejstvo, da spreminjamo način življenja, tisto, o čemer smo dosegli soglasje. Vse te razsežnosti so bistveni načini zagotavljanja skupne energetske varnosti, ki si jo vsi želimo.

Razlike se seveda nanašajo na sestavo mešanice energetskih virov. Kaj so viri energije? Rada bi odgovorila mojemu kolegu poslancu iz skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze in potem tudi drugim poslancem, ki so se izrekli proti jedrski energiji. Rada bi povedala, da res moramo biti previdni.

V povedanem je bilo veliko pretiravanja. Menim, da smo si do leta 2050 zastavili nekaj zelo ambicioznih ciljev. Omenjeno je bilo 80-odstotno znižanje emisij CO_2 in 60-odstotni delež obnovljivih virov. Povsem jasno je, da je bil velik delež odmerjen vsem obnovljivim virom energije. Kar zadeva jedrsko energijo, to potrdilo potrjuje, da je del mešanice energetskih virov.

Na koncu bi vas v tem smislu rada samo preprosto spomnila na cilje: koncentracija CO₂ v višini 450 delcev na milijon je bila določena za zagotovitev omejevanja globalnih podnebnih sprememb na 2 °C. Rada bi vas spomnila, da v teh objavljenih dosežkih govorimo o 9 % deležu jedrske energije, 54 % energetski učinkovitosti, 35 % obnovljivih virov in 14 % geološkega zajemanja in shranjevanja ogljika.

Vse to je predvideno do leta 2030. Tako je jedrska energija tudi del mešanice in premog prav tako. Sama nisem privrženka premoga, nisem privrženka jedrske energije, ampak ohranjati moramo najširšo možno paleto virov energije. Ne bi pa rada izbirala med premogom in jedrsko energijo leta 2050.

Predsednik. - Hvala, gospa Laperrouze. V vsakem primeru ste lahko prepričani, da Parlament zelo ceni vašo prizadevnost.

Skupna razprava je zaključena.

Glasovanje o poročilu gospe Laperrouze bo potekalo jutri.

V skladu s členom 108(5) Poslovnika sem na koncu razprave o vprašanju za ustni odgovor gospoda Remeka prejel en predlog resolucije⁽¹⁾. Glasovanje bo potekalo v sredo.

Pisne izjave (člen 142)

Alin Lucian Emanuel Antochi (PSE), *v pisni obliki.* – (*RO*) Solidarnost med državami članicami Evropske unije v energetskem sektorju mora postati najpomembnejši cilj na evropski, regionalni in dvostranski ravni. Seveda strategije, ki jih je vsaka država članica sprejela na nacionalni ravni, ne smejo vplivati na energetske interese drugih držav članic in morajo biti v splošnem interesu Evropske unije v smislu varnosti preskrbe z energijo.

V tem kontekstu mora naloga za izboljšanje zakonodajnega okvira Skupnosti, namenjena energetski medsebojni odvisnosti v okviru EU in za oblikovanje nove generacije regulativnih aktov, namenjenih urejanju odnosov Evropske unije tako z dobavitelji energije izven EU kot tudi s tranzitnimi državami, predstavljati učinkovit instrument v procesu priprave evropske varnostne politike. Novi zakoni bodo morali zagotavljati mehanizme pravnega omejevanja, katerih namen bo utrditev sodelovanja v energetskem sektorju in razvoj izvedljive konkurence na evropskih energetskih trgih.

Pomembno je pospeševanje prizadevanj za povečanje naložb EU v raznolikost čezmejnih struktur, podbud za proizvodnjo alternativnih, nekonvencionalnih oblik energije na lokalni ravni in izboljšav pri vzpostavljanju povezav infrastrukture z novimi viri energije. Evropske unija mora prav tako resno upoštevati potrebo po spodbujanju zasebnega energetskega sektorja v državah članicah, kjer se že čutijo posledice globalne gospodarske krize.

Adam Bielan (UEN), *v pisni obliki.* – (*PL*) Lahko bi rekli, da januarska energetska kriza počasi postaja vsakoletni obred. Bolj ko je zima huda, večja je verjetnost, da bo Ruska federacija prekinila oskrbo evropskih držav s plinom. Zato je glede na ponovni plinski spor, katerega žrtve so bili državljani držav Evropske unije, tem bolj presenetljivo, da kanclerka Angela Merkel še vedno spodbuja predlog za izgradnjo plinovoda Severni tok s sredstvi Skupnosti.

Evropska komisija bi trenutno morala pripravljati načrt za povečanje raznolikosti virov energije. Vlagati bi morali v vzpostavitev novih prenosnih omrežij, ki bi zaobšla nezanesljive izvoznike virov energije kot je Ruska federacija. V enem izmed predlogov sprememb, ki sem jih predložil poročilu gospe Laperrouze, smo poudarili pomembnost podpiranja "plinovoda Nabucco, ki je edini obstoječi projekt, ki bo povečal raznolikost virov energije in tranzitnih plinskih poti" brez vpletanja Rusije. Prednostna naloga bi morala biti tudi vzpostavitev plinskih povezav, ki bi omogočale povezave med sistemi in hiter prenos plinskih zalog v primeru novih kriz.

Naši trgovinski sporazumi pa bi morali temeljiti na posebni "klavzuli o energetski varnosti", ki bi predstavljala poslovno etiko sektorja.

Za Evropo in ostali svet, ki poslujeta na civiliziran način, je pomembno, da Ruska federacija ratificira Pogodbo o energetski listini. Menim, da bo združena Evropa samo s kohezivnim in brezkompromisnim stališčem lahko prepričala Kremelj v takšno odločitev.

Šarūnas Birutis (ALDE), *v pisni obliki.* – (*LT*) Energetske zadeve so največji izziv današnjega dne. Plinska kriza, s katero se je januarja soočila EU, ni prva v zgodovini EU. V Evropi so države, ki so 100-odstotno odvisne od plina iz Rusije, med njimi pa je tudi Litva, ki bo decembra 2009 zaprla svojo jedrsko elektrarno. EU mora izvesti dodatne ukrepe za preprečitev ponovne krize. Poiskati je treba manjkajoči energetski člen, prav tako pa moramo spodbuditi izvajanje Direktive o varnosti oskrbe s plinom in vzpostaviti usklajevalni mehanizem EU, ki bo oblikovan za odziv na podobne krize. Pomembne so zadostne zaloge za oskrbo z energijo v tistih državah članicah, ki so najbolj odvisne od oskrbe z energijo.

Kriza med Rusijo in Ukrajino ni le kriza medsebojnega zaupanja, temveč je tudi geopolitična kriza. Obe državi morata prevzeti odgovornost za dejstvo, da države članice niso prejemale plina. Evropa mora s svoje strani povečati raznolikost energetskih virov in izboljšati zanesljivost preskrbe. Evropa mora ukrepati odločno, kajti rešitev te energetske krize v zvezi z oskrbo s plinom iz Rusije je le začasna.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), *v pisni obliki.* – (RO) Rad bi se zahvalil gospe Laperrouze za to poročilo in povedal, da podpiram večino sklepov. EU mora biti ambiciozna v boju proti podnebnim spremembam, kar pomeni, da vloga jedrske energije in obnovljivih virov ne more biti zmanjšana.

Postopek za vzpostavitev enotnega trga elektrike in zemeljskega plina je treba pospešiti. Za to pa so potrebne medsebojne povezave. Zato pozdravljam predlog Evropske komisije o dodelitvi 1,5 milijarde EUR projektom medsebojnega povezovanja. Poleg tega morajo merila, ki so bila oblikovana za medsebojno povezovanje v Barceloni, izpolnjevati vse države članice.

Prav tako je pomembno izboljšati energetsko učinkovitost, zlasti v novih državah članicah. V Romuniji je na primer velika možnost prihrankov in želel bi, da se ta priložnost izkoristi.

Rusko-ukrajinska kriza je znova poudarila potrebo po skupnem pristopu EU. Podpiram sklep poročila, ki vključuje točko o podpisu sporazuma med EU, Rusijo in Ukrajino.

Vendar pa se ne strinjam z izjavo, da je projekt Južni tok ravno tako pomemben za varnost oskrbe EU z energijo kot projekt Nabucco. Projekt Južni tok je tekmec projektu Nabucco in ne izpolnjuje vseh potreb za povečanje raznolikosti virov energetske oskrbe z namenom zagotovitve varnosti oskrbe EU z energijo. Zato predlagam, da v bodoče namenimo več pozornosti stališču do tega projekta v številnih dokumentih Evropskega parlamenta.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (RO) Gospe in gospodje.

Danes v Evropskem parlamentu razpravljamo o enem od najpomembnejših poročil, o katerih so potekale razprave v času tega plenarnega zasedanja. V tem poročilu vidimo ključne elemente energetske politike, ki jo želimo izvajati po vsej Evropski uniji, kot so nacionalni akcijski načrti v primeru krize, klavzula o energetski varnosti, raznolikost virov oskrbe in ohranjanje jedrske energije v mešanici energetskih virov.

Vse to govori o prožnosti naših politik in ukrepov ter o tem, kako hitro jih lahko prilagodimo trenutnim razmeram. Menim, da je urejanje trgovinskih sporazumov, sporazumov o pridruženem članstvu, sporazumov o združitvi in sporazumov o sodelovanju, podpisanih z državami proizvajalkami in tranzitnimi državami za oblikovanje kodeksa ravnanja in posledic nasprotnega ravnanja ena od prednostnih nalog EU po plinski krizi v začetku leta.

Poleg tega morajo povečanje raznolikosti virov energetske oskrbe z vzpostavitvijo medsebojnih povezav med državami članicami, realizacija novih poti oskrbe kot je Nabucco in gradnja terminalov utekočinjenega zemeljskega plina postati projekti sedanjosti, ki jih financira Komisija. Na koncu bi rad čestital gospe Laperrouze za njeno poročilo in upam, da ga bo podprla velika večina naših kolegov poslancev. Hvala.

Alexandra Dobolyi (PSE), *v* pisni obliki. – (HU) V prvih nekaj tednih leta 2009 so bile države članice EU tako rekoč talke Ukrajine, katere voditelji so pri urejanju plinske oskrbe zanetili spor z Moskvo glede cene dobav plina. Kijev je svoje dejanje opravičeval z upanjem, da bo spričo tradicionalnega protiruskega sentimenta v zahodni in vzhodni Evropi lahko pridobil podporo večine držav članic EU. Kot kaže je bil to političen pljunek v lastno skledo.

EU se mora končno rešiti iz svojega lastnega začaranega kroga. Energetska fobija, zaradi katere moramo prenašati Ruse, sicer bodo zaprli plinsko pipo, je le delček tega kroga. To zmotno stališče lahko vodi le do zmotnih posledic! To vprašanje zadeva več kot le energijo!

Če je dolgoročen cilj Evropske unije partnerstvo z Rusijo, zgrajeno na demokraciji, ki nudi ogromen razvijajoč se trg z dobrimi izgledi tudi za nadaljnji razvoj, potem lahko tudi pričakuje, da se bodo gospodarska in politična središča upravičeno prestavila v Rusijo.

EU mora aktivno in verodostojno posredovati sporočilo, da je v njenem interesu nastanek sodobne Rusije. S svojimi sicer spodbudnimi besedami, a ovirajočimi, zadržanimi in obsojajočimi dejanji EU ne bo ničesar dosegla.

Zaradi dejstva, da nimamo skupne energetske in zunanje politike, ki potiska v ozadje raznolikost uporabe energije, in da dajemo prednost nekaterim zgodovinskim krivicam in trgovinskim koristim, postaja naša Unija občutljiva.

Združena EU bi dala Moskvi misliti, saj bi bilo to zanjo nekaj novega. Kljub vsem drugim državam, ki vodijo muhasto politiko, pa ogromna država kot je Rusija lahko z lahkoto uveljavi svojo voljo.

Tu gre za mnogo, mnogo več kot le za energijo!

András Gyürk (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*HU*) Strateški pregled energetske politike je dober povzetek vseh korakov, ki so za zmanjšanje odvisnosti Evropske unije od zunanjih energetskih virov nepogrešljivi. Zaradi prekinitev plinske oskrbe v zadnjih tednih so postale nekatere točke predloga še posebej aktualne.

S potrebo po postavitvi novih temeljev za predpise Skupnosti o plinskih zalogah se lahko samo strinjamo. Poleg nalaganja obveznih minimalnih zalog je po našem mnenju s predpisi Skupnosti in v skladu z Lizbonsko pogodbo pomembno okrepiti mehanizem solidarnosti.

Hvalevredno je, da pregled energetske politike s strani Komisije navaja infrastrukture, katerih vzpostavitev bi bila v skupnem interesu vseh džav članic. Dobrodošlo dejanje je tudi to, da predlog poleg južnega plinskega koridorja smatra za pomemben cilj tudi medsebojne povezave plinovodov v srednji in jugovzhodni Evropi. Pomen pobude, ki je prvotno prišla v povezavi z madžarsko naftno družbo MOL, je v dejstvu, da se bodo zainteresirane države lažje odločale za hitro pomoč ena drugi v primeru prekinitev v oskrbi. Povezovanje omrežij bo prav tako spodbujalo konkurenco v regiji.

Odločitev Evropske komisije o preusmeritvi dela neporabljenih sredstev EU v energetsko infrastrukturo se nam zdi dobra. Kar pa je manj pozitivno, je dejstvo, da naj bi najobčutljivejše države članice prejele manjši delež financiranja svoje infrastrukture kot so želele. Trdne zaveze Komisije bodo dobile večjo vrednost le z večjim finančnim prispevkom in solidarnostjo.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) "Po bitki je Poljak general!" Ta star pregovor, nič kaj laskav za moje rojake, lahko uporabimo za vso Evropsko unijo. Neprijetna izkušnja rusko-ukrajinskega plinskega spora januarja 2009 je postavila vprašanje energetske varnosti na prvo mesto zadev celotne Evropske skupnosti.

Neratifikacija Lizbonske pogodbe, ki ne vključuje izjav o energetski solidarnosti, ne more biti potuha. Za izdelavo prihodnjih scenarijev in rešitev Evropske unije pred problemi, podobnimi tistim, ki jih je povzročila blokada oskrbe s plinom preko Ukrajine, je potrebna le politična volja, podprta s trezno analizo zadnje krize. Tako sporočilo Komisije kot tudi poročilo gospe Laperrouze sta opozorila na načine spopadanja s kriznimi razmerami kot sta povečevanje obsega zalog in vzpostavljanje prenosnih omrežij, ki bosta zagotavljala tehnično uporabnost. To so stvari, s katerimi se vsi strinjamo. Težje pa bo uskladiti dolgoročno strategijo, ki bo morala vključevati realno stališče do Rusije, ker je ta – trenutno – glavni dobavitelj surove nafte in plina v Evropo.

Kot smo izvedeli, vzajemna odvisnost ne zagotavlja stalnosti oskrbe in odnosov, ki temeljijo na racionalnih ekonomskih predpostavkah. Prepletanje političnih motivov je preveč očitno, da bi prekosilo naivnost. Najtežja stvar pri odnosih z našimi vzhodnimi sosedi bo izkoreninjenje težnje po sklepanju dvostranskih sporazumov in to je pravo merilo za uspeh ali neuspeh Komisije pri uresničevanju varnosti oskrbe z energijo in politike energetske solidarnosti.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje.

Rada bi se zahvalila tistim, ki so oblikovali poročilo, za njihovo prizadevno delo in za postavitev pomembnih vprašanj v središče razprav. Tako kot poročevalka menim, da je zelo pomembno, da se Unija s svojo energetsko strategijo zaveže skupnim dolgoročnim ciljem. Ukrepi za varčevanje z energijo so pravi ključ do temeljitega zmanjšanja porabe energije.

Nacionalnih rešitev za vseevropske probleme ni. Za zagotovitev energetske varnosti v Evropi mora Unija vlagati v vzpostavitev skupnega glavnega omrežja in skupnega energetskega trga ter v boljše usklajevanje.

Poročilo preveč poudarja jedrsko energijo kot eno od največjih evropskih področij vlaganj v prihodnosti. Če pomislimo na tveganja in slabosti jedrske energije, gre tu za kratkovidno in negativno politiko. Kar zadeva obnovljive vire energije, poročilo ni dovolj ambiciozno. Konkurenčna Evropa, zgrajena na temelju trajnosti, si mora prizadevati za povečanje deleža obnovljive energije na 80 % do leta 2050. Mnoge študije, vključno s študijami Nemškega centra za zračno in vesoljsko plovbo in Evropske skupnosti za obnovljive vire energije (ERENE) v sklopu Fundacije Heinricha Bölla kažejo, da bi bilo učinkovito uvajanje novih in čistih oblik energije izvedljivo v tehničnem in ekonomskem pogledu. Zdaj manjka samo še politična volja.

Marian Zlotea (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Poročilo gospe Laperrouze se nanaša na vprašanje, ki je posebej pomembno za vsakega evropskega državljana, zlasti med plinsko krizo, s katero smo se nedavno soočili.

Vsi moramo prispevati k uspešnemu doseganju ambicioznih ciljev, ki jih predlaga drugi strateški pregled energetske politike, kot so trajnostni razvoj oskrbe z energijo, konkurenčnost in varnost.

Rad bi poudaril pomembnost izboljšanja zanesljivosti naših energetskih virov. Sprejeti moramo ukrepe za povečanje raznolikosti naših energetskih virov in poti oskrbe. Podpirati moramo naložbe v infrastrukturo in nove tehnologije z zmanjšano porabo energije, da bomo uspeli doseči cilj "20-20-20".

Bolj kot kdaj koli prej morajo države članice pokazati svojo solidarnost in sodelovanje, da bodo lahko zagotovile zanesljivost svojih zalog energije. Ta nova strategija mora istočasno položiti tudi temelje za gospodarsko rast v EU.

Želel bi vas spomniti na geopolitični pomen Romunije in črnomorske regije za zanesljivo preskrbo z energijo in raznolikost virov oskrbe z energijo.

17. Vplivi sporazumov o gospodarskem partnerstvu na razvoj (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je kratka predstavitev poročila (A6-0513/2008) gospoda Schröderja v imenu Odbora za razvoj o vplivih sporazumov o gospodarskem partnerstvu na razvoj (2008/2170(INI)).

Jürgen Schröder, *poročevalec*. – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, govorimo o vplivih sporazumov o gospodarskem partnerstvu na razvoj. "Sporazumi o gospodarskem partnerstvu" je kar težko izgovorljiv pojem, zlasti v nemškem jeziku. To je grozna fraza in nedvomno se bo le peščica ljudi v Nemčiji ukvarjala s to temo, kljub dejstvu, da bo to ena od najpomembnejših tem v naslednjih letih. In za kaj gre?

Sporazum iz Cotonouja navaja, da bi morali biti sporazumi o gospodarskem partnerstvu med Evropsko unijo in državami AKP (afriškimi, karibskimi in pacifiškimi) sklenjeni do konca leta 2007. Ozadje tega je bilo pritoževanje držav v razvoju, ki niso bile in niso v skupini držav AKP, Svetovni trgovinski organizaciji (STO), da Evropska unija državam AKP daje posebne prednosti.

Sedaj smo vsaj na delu Karibov uspeli vzpostaviti tovrstni sporazum in upamo, da bo uspešen. Moje poročilo navaja, da bo ta sporazum nova podlaga za razvojno sodelovanje: pomagamo jim, da si bodo lahko pomagali sami. Poskušamo povezati trgovino in razvoj in s tem mislim na trgovinsko politiko in razvojno politiko. Seveda je zlasti tu v Parlamentu prišlo tudi do nekaj nesoglasij med našim odborom, Odborom za regionalni razvoj in Odborom za mednarodno trgovino, ki so se v glavnem nanašala na združljivost tega sporazuma s pravili STO in predvsem na vprašanje parlamentarnega nadzora.

Moje poročilo je prvotno vsebovalo dva odstavka, ki sta se navezovala na parlamentarni nadzor – številki 5 in 17. Na zahtevo in po nasvetu predsednika Odbora za mednarodno trgovino sem oba odstavka v celoti črtal in predložil alternativni osnutek poročila s tema črtanima odstavkoma, o katerem bomo glasovali v četrtek. Če odmislimo ta dva črtana odstavka, je osnutek poročila enak prvemu osnutku. Izpostavlja tako priložnosti kot tudi nevarnosti sporazumov o gospodarskem partnerstvu, zlasti pa poudarja morebitne pozitivne vplive teh sporazumov na prebivalce teh držav.

Preden zaključim, gospod predsednik, pa bi želel povedati samo še eno stvar: nekaj naših kolegov poslancev je večkrat zatrdilo, da imajo ljudje v državah AKP premalo časa za sklepanje teh sporazumov. To ni res: imeli so ga od leta 2000 do 2007, potem so dobili še eno leto časa do 2008, in mi še vedno čakamo. Vseeno pa smo jim povedali, da k temu ne bodo mogli pristopiti kadar koli bodo želeli: čas se izteka. To je v interesu ljudi iz držav AKP in zato pozivam vse poslance v tem Parlamentu, tudi tiste, ki so prvotno nameravali glasovati proti, da v četrtek glasujejo za moje poročilo. Tu ne gre za spor med levico in desnico, gre za pomoč ljudem v državah AKP, da bi postali bolj samozavestni in v bližnji prihodnosti enakovredni partnerji v mednarodni trgovini.

Viviane Reding, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, komisija pozdravlja poročilo gospoda Schröderja, ki predstavlja uravnotežen pregled različnih mnenj o vplivih sporazumov o gospodarskem partnerstvu na razvoj.

Obseg dokumentacije se še vedno povečuje. S karibsko regijo smo podpisali celovit sporazum o gospodarskem partnerstvu, medtem ko smo se z afriškimi in pacifiškimi državami in regijami pogajali o začasnih sporazumih. Ti začasni sporazumi o gospodarskem partnerstvu zagotavljajo trgovinski režim, ki je združljiv s pravili STO, in ohranjajo pomembne trgovinske prednosti teh držav. Začasni sporazumi so le prehodnega značaja, ker jih bodo nadomestili celoviti sporazumi o gospodarskem partnerstvu. Tempo teh pogajanj bodo določile

zadevne regije za zagotovitev, da ti cilji in pokritost ustrezajo njihovim lastnim procesom povezovanja, zmožnostim, potrebam in političnim prednostim.

Vzporedno se je premaknil naprej program za 10. evropski razvojni sklad. Večina regionalnih in nacionalnih programov je podpisanih. V pričakovanju sklenitve sporazumov o gospodarskem partnerstvu ti programi vključujejo precejšnjo pomoč našim afriškim, karibskim in pacifiškim (AKP) partnerjem, da bodo kar najbolje izkoristili te sporazume: neposredno podporo za realizacijo sporazumov in posredno podporo za vzpostavitev infrastrukture in proizvodnih zmogljivosti.

Komisija priznava bistveno vlogo financiranju razvoja. Istočasno pozdravljamo dejstvo, da poročilo potrjuje, da gre pri razvojnih ciljih in izidih sporazumov za precej širše vprašanje kot je zgolj finančna podpora. Prav tako priznavamo ključno vlogo reformi v regijah AKP, ki poskuša doseči razvojne cilje, izpostavljene v odstavku 14 poročila. To vključuje davčno reformo in spremembe v sistemih prihodkov. Reforme zaradi liberalizacije kompenzirajo premike v davčno osnovo in so same po sebi dragoceni koraki k zagotavljanju trajnostnega javnega financiranja v državah AKP.

Drug pomemben cilj je podpora regionalnemu gospodarskemu povezovanju v državah AKP. Začasni sporazumi še ne vključujejo vseh držav AKP. Ravno zato so ti sporazumi do sklenitve celovitih sporazumov le začasni. Celoviti sporazumi bodo prožni in razumljivi.

Gospodarska vrednost trgovinskih sporazumov temelji na krepitvi zmožnosti na strani dobave za trgovanje in sodelovanje v blagovnih in storitvenih sektorjih. Stališče Komisije je, da protekcionizem ni nikoli tehtna politična izbira. Vendar pa potrjujemo, da je zaščita – zakonita uporaba ukrepov za zaščito občutljivih sektorjev in industrij v vzponu – učinkovito in pomembno politično orodje. Iz tega razloga sporazumi o gospodarskem partnerstvu vključujejo elemente prožnosti vseh vrst in zlasti izključitve ter razlike na strani držav AKP, k čemur poziva poročilo. Kar zadeva EU, so naši trgi popolnoma odprti za izdelke držav AKP in si prizadevamo vzpostaviti boljše sodelovanje za izpolnitev tehničnih in zdravstvenih standardov ter za omogočanje lažje trgovine. Države AKP bodo z morebitnimi izjemami svoje trge odpirale le postopoma.

Komisija meni, da se naša obveznost sklepanja sporazumov o gospodarskem partnerstvu ne bo končala s podpisom le-teh. To je začetek procesa okrepljenega dialoga, skrbne realizacije, spremljanja in ocenjevanja učinkovitosti, zlasti glede vplivov na razvoj. Za vse to bodo potrebne institucije, ki bodo ustanovljene za realizacijo sporazumov, s čimer bo zagotavljena preglednost in udeležba parlamentarcev in civilne družbe.

Komisija zato pozdravlja poročilo gospoda Schröderja in bo pravočasno pripravila podroben odgovor na podane točke.

Predsednik. – Točka je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Kader Arif (PSE), *v pisni obliki*. – (FR) V četrtek bo Parlament podal mnenje o poročilu gospoda Schröderja o sporazumih o gospodarskem partnerstvu. Zelo bi bil razočaran, če bi bil izid tega prvega glasovanja naše institucije o tej zelo tehnični in izredno politični temi (kajti vprašljiva je celotna prihodnost naših odnosov z državami AKP) sprejetje poročila gospoda Schröderja. Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu ne bo glasovala za to besedilo, ker na noben način ne odraža skrbi tako Evropejcev kot tudi naših partnerjev iz držav AKP glede sporazumov o gospodarskem partnerstvu in načina pogajanj.

V nasprotju s stališčem poročevalca je skupina PSE predložila in bo glasovala za predlog resolucije, ki postavlja razvoj nazaj v središče prednostnih nalog sporazumov o gospodarskem partnerstvu, ki zavrača liberizacijo javnih storitev in vsakršna pogajanja o singapurskih zadevah ali storitvah v nasprotju z željami držav AKP, ki spodbuja regionalno povezovanje, ki poziva k ogromni finančni podpori za oblikovanje gospodarstev držav AKP v skladu s standardi in ki upošteva posebne lastnosti in šibkosti teh držav, pa naj bodo to najmanj razvite države ali kakšne druge.

Pod takšnimi pogoji bodo sporazumi o gospodarskem partnerstvu sprejemljivi. Žal so ti še zelo daleč.

18. Divjina v Evropi (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je kratka predstavitev poročila (A6-0478/2008) gospoda Hegyija v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o divjini v Evropi (2008/2210(INI)).

Gyula Hegyi, *poročevalec.* – (*HU*) Okrog 46 % kopnega na svetu lahko smatramo za naravno okolje, divjino, ki se je človeška civilizacija še ni dotaknila. V Evropi pa divjina pokriva samo 1 % celotnega ozemlja. Narediti moramo vse, kar je v naši moči, da zavoljo prihodnjih generacij zagotovimo ohranitev vsaj tega 1 % ostanka divjine. To je cilj mojega poročila in upam, da bo v zakonodajo EU slej ko prej vključeno tudi povečano varstvo območij divjine. V evropski kulturi se divjina dojema na dva načina. Na eni strani je divjina prostor, ki se ga je treba bati in se mu izogibati, kjer obstajajo pošasti in prežijo neznane nevarnosti, kot to poskušajo prikazati mnoge ljudske povesti. Po drugi strani pa je to privlačen, prijeten prostor, ki nam nudi začasno pribežališče pred stresom urbane in industrializirane civilizacije.

Angleška literatura pa razlikuje med konceptom ohranjanja, to je ustrezno uporabljanje narave, in zaščite, z drugimi besedami varstvo narave pred uporabo s strani človeka. To so filozofske razprave, ki razkrivajo ozadje mojega poročila, za zapisnik pa naj poudarim, da je po mojem mnenju idealna rešitev trajnostni razvoj. Divjine ne moremo kar zapreti v bančni sef kot kakšno ogrlico ali paket delniških listin. Pravico imamo odkriti njene vrednosti. Naravo moramo varovati, vendar z uporabo za človeka.

Evropsko ozemlje je premajhno, da bi lahko imeli območja, prepovedana za državljane. Odkrivanje narave in soočanje z razmerami, ki jih je izkusilo človeštvo pred civilizacijo, nam vliva spoštovanje do narave in je lahko osnova za turizem visoke kakovosti. Istočasno pa so ta območja izjemno občutljiva na okoljske spremembe, ki jih povzroča človek – na primer kot rezultat motorizacije, kemikalij in podnebnih sprememb – in na pojav tujih vrst rastlin in živali. Paziti moramo, da obiskovalci divjine ne ogrozijo in zato bi bilo treba za vse oblike turizma vzpostaviti nadzor, ki bi ga izvajali strokovnjaki za ohranjanje narave. Razvoj trajnostnega turizma bi moral biti povezan z zaščito teh območij in vsi nadaljnji koraki bi morali biti posvečeni varstvu divjine.

Divjina je pribežališče za številne vrste kot so rjavi medved, volk in ris, ki sicer ne morejo preživeti že v rahlo spremenjenih razmerah. V Evropi je še vedno veliko neodkritih vrst, ki jih je še treba opisati. Večina med njimi živi v tleh ali trohnečem lesu in so zelo občutljive na spremembe. Ta nedotaknjena območja so zelo primerna za preučevanje evolucije, naravnih sprememb v naravi. Območja divjine so večinoma del omrežja Natura 2000, a zahtevajo strožje varstvo. Moje poročilo zato poziva Evropsko komisijo k sodelovanju z državami članicami pri kartiranju ostalih območji divjine in oblikovanju strategije za strožje varstvo le-teh. Določiti je treba naravne vrednote še nedotaknjenih območij in lastnosti habitatov ter zagotoviti njihovo nadaljnjo zaščito. Strokovnjaki so mi svetovali, naj ne razmišljamo v smislu nove zakonodaje, temveč naj raje uvedemo podrobnejšo in strožjo zaščito območij divjine v okviru predpisov Natura 2000. Ker je financiranje Nature 2000 vsekakor nedosledno in tarča precej upravičenih kritik, bomo v vsakem primeru v naslednjem parlamentarnem ciklu morali spremeniti ustrezne predpise, a najkasneje v novem proračunu. To bi lahko bila tudi lepa priložnost za pravno opredelitev in povečano zaščito divjine.

Eno od območij v moji državi, kapniška jama v nacionalnem parku Aggtelek, je prav tako razvrščena kot divjina. Del tega predela leži na ozemlju sosednje Slovaške. Zelo bi me veselilo, če bi madžarski in slovaški aktivisti za ohranjanje narave lahko uspešno sodelovali in oblikovali park v sklopu mreže evropskih parkov z območji divjine (PAN), ker je to omrežje razvilo uspešen vseevropski sistem varstva divjine.

Viviane Reding, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, ustavitev izginjanja biotske raznovrstnosti je prednostna naloga Unije in Komisije. Tu gre čisto resno za vprašanje življenja na Zemlji v prihodnosti. Toda kljub temeljnemu pomenu varovanja biotske raznovrstnosti, bistvenega napredka v tej smeri ni bilo.

Decembra 2008 je Komisija sprejela prvo celovito oceno napredka tako na ravni Evropske unije kot tudi držav članic. Kljub pozitivnemu razvoju dogodkov v zadnjih letih – na primer z omrežjem Natura 2000 – je biotska raznovrstnost EU še vedno pod stalnim pritiskom zaradi uničenja habitatov, onesnaženja, podnebnih sprememb in vpliva invazivnih vrst. Zaključek Komisije je bil, da bomo do leta 2010 zelo težko izpolnili cilj glede zaustavitve upada biotske raznovrstnosti – in da bo tako na ravni držav članic kot Evropske unije treba vložiti še veliko truda.

Glede na to Komisija pozdravlja dosledno podporo, ki jo je Parlament naklonil prizadevanjem za zaščito bogate in pisane naravne dediščine Evrope. Močno pozdravljamo pobudo gospoda Hegyija za oblikovanje te pomembne resolucije o divjini v Evropi.

Naj začnem s splošnim opažanjem, da mnogo vprašanj, poudarjenih v poročilu, Komisija že spremlja.

Decembra 2008 je Komisija na primer sprejela sporočilo "Strategiji EU o invazivnih vrstah naproti" Sprožili smo tudi splošno razmišljanje o prihodnosti politike EU o biotski raznovrstnosti in se veselimo prispevka

Evropskega parlamenta k tem vprašanjem. Jasno je treba upoštevati vprašanja kot so izboljšanje realizacije in odnos med biotsko raznovrstnostjo ter podnebnimi spremembami.

Poročilu je treba dodati tudi pomembno pojasnilo. Poteka ocena učinkovitosti naše zakonodaje o naravi – tako imenovana poročila po členu 17 –, a trenutno načrtov za spreminjanje naše zakonodaje ni in glavna pozornost je namenjena bolj učinkoviti realizaciji.

Če se vrnem na temo divjine, Evropa je gosto poseljena in samo na 1-2 % njenega ozemlja še ni posegla človeška roka. Medtem ko so ta območja divjine sicer majhna, pa so dragocena tako v znanstvenem kot tudi v kulturnem smislu. Ta lahko celo postanejo simbol evropskega sodelovanja in vključevanja, tako kot je skupni čezmejni narodni park nemškega Bavarskega gozda in češkega Češkega gozda.

Večina teh območij je že del omrežja Natura 2000. To poročilo pa daje tudi pobudo, da se še enkrat ozremo po divjini in skoraj divjini v EU ter da preverimo, ali še obstajajo primeri, kjer dodatna evropska dejanja lahko pripomorejo k zaščiti teh posebnih krajev. Komisija je naročila izdelavo številnih študij in sodeluje s češkim predsedstvom EU. Maja 2009 bo v Pragi konferenca. Ta konferenca bo ponudila platformo za preučitev vprašanj glede območij divjine v Evropi in opredelila ukrepe, potrebne za zagotovitev ohranjanja le-teh.

Naj zaključim s potrditvijo, da Komisija priznava, da je pokrajina Evrope rezultat dolgega procesa človekovega poseganja vanjo. Pojem žive pokrajine, ki vzpostavlja ravnovesje med potrebami narave in potrebami človeka, je osnova razmišljanja, na katerem temelji Natura 2000. Naš namen seveda ni sprememba obstoječe pokrajine v divjino, potrebna pa je javna zaveza ohranjanju zadnjih ostankov divjine v Evropi.

Iz tega razloga Komisija meni, da je resolucija Evropskega parlamenta prišla ob pravem času. Predstavlja zelo dobrodošel prispevek za konferenco v Pragi. Poročevalcu se najlepše zahvaljujem.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospod predsednik, glede vprašanja o pravilnosti postopka bi želela protestirati proti pretirani in vse preveč liberalni uporabi člena 45(2), v skladu s katerim potekajo te najpomembnejše razprave.

Oglašam se, ker sem želela govoriti o izjemnem delu poročila gospoda Hegyija in seveda imam kolege, ki se približujejo temam, o katerih se v mojem glavnem odboru in drugih glavnih odborih mojih kolegov ni razpravljalo, sama pa ne dobim pravice prispevati k tem razpravam na plenarnem zasedanju.

V skupini PPE-DE smo se prejšnji teden zelo razburkano in vneto prerekali tako v delovni skupini kot tudi na ravni skupine o številu točk po členu 45(2) na vašem dnevnem redu ta teden. Menim, da je zares nujno še enkrat preučiti ta člen. Vem, da je ta člen oblikoval Parlament in da so poslanci sami odstopili od njega, a imam občutek, da se naša dobra volja izigrava s številom točk na našem dnevnem redu – najpomembnejših točk na našem dnevnem redu –, o katerih smemo vedno manj razpravljati.

Predsednik. – Gospa Doyle, seveda si bomo z veseljem zabeležili vašo izjavo, toda rad bi vas spomnil, da je uporaba člena 45 v rokah konference predsednikov in da so znotraj te konference glasovi izenačeni, to pomeni, da imajo velike skupine, in predvsem vaša skupina, veliko moči za odločanje o tem, kaj bi moralo biti dovoljeno na plenarnem zasedanju v skladu s takšnim ali drugačnim členom.

Do neke mere se tudi sam strinjam z vami, reči moram, da smo morda s prevelike tolerantnosti prešli na preveliko strogost, resnica pa je zagotovo nekje na sredini.

Nič ne skrbite, vsekakor bomo obravnavo te zadeve naložili pristojnim.

Gospe in gospodje, obrnite se tudi na svoje predsednike skupin. Menim, da bo v tem smislu vaše sporočilo najbolj razumljivo.

Točka je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), *v pisni obliki*. Pri poročilu o "Divjini v Evropi" sem sodeloval kot poročevalec v senci in rad bi čestital mojemu kolegu gospodu Gyula Hegyiju za njegovo delo.

Tu bi rad predstavil dve stvari:

Najprej, zares moramo nadaljevati s kartiranjem zadnjih območij divjine v Evropi. Seveda se tega ne moremo lotiti, ne da bi opredelili "divjino", zato pozivam Evropsko komisijo, da ukrepa na tem področju.

Drugič, želim spregovoriti o ključnem vprašanju tega poročila, namreč o človekovi prisotnosti in turizmu. Človekove prisotnosti ne smemo izključevati, prav nasprotno, ljudi je treba osveščati o naravnih lepotah njihovih držav, da jih bodo lahko bolje varovali.

Spodbujati moramo trajnostni turizem na teh območjih in izobraziti upravljalce, kako ohranjati in zaščititi divjino.

Zato se pridružujem zahtevi glavnih nevladnih organizacij na tem področju in pozivam Evropsko komisijo, da poda smernice za ohranitev divjine v Evropi.

Magor Imre Csibi (ALDE), v pisni obliki. – Divjina ima lahko različen pomen za različne ljudi. Sam pojmujem divjino kot območja, na katera človek s svojimi dejanji še ni posegel in kjer prevladujejo naravni procesi. Zato menim, da je spodbujanje turizma v divjini povsem v nasprotju s pojmom "divjina". Po drugi strani pa se strinjam, da lahko trajnostni turizem, če se ustrezno izvaja, predstavlja gospodarsko spodbudo lokalnim skupnostim za ohranjanje naravne in kulturne dediščine.

A povečane zahteve po turizmu v divjini pritiskajo prav na tiste vrednote, ki jih turizem išče in lahko povzročijo uničenje občutljivih ekosistemov. Rešitev bi bila v odprtju omejenega dela območij divjine visoko kakovostnemu trajnostnemu turizmu, ki ne škoduje ciljem po ohranitvi teh območij. Turistične aktivnosti bi smele potekati pod strogimi pogoji kot je omejeno število turistov na dan in na podlagi trdnega načrta za trajnostni turizem, ki podpira podbude za ohranjanje in spodbuja odgovorne izkušnje z divjino. Turistični načrti in aktivnosti nosilcev dejavnosti bi morali biti ocenjeni s pomočjo temeljitih mehanizmov ocenjevanja, posebej oblikovanih za območja divjine. Cilj tega je opozoriti turiste in nosilce dejavnosti, da divjina ne prinaša le svobode, ampak tudi odgovornost.

Vasilica Viorica Dăncilă (PSE), *v pisni obliki.* – (*RO*) Naravno bogastvo je treba varovati za prihodnje generacije. V tem pogledu je Romunija ena od držav, ki ima precejšnje količine najrazličnejših živalskih in rastlinskih vrst. Če naj doseže ta cilj, pa mora Evropska unija razširiti uporabo sredstev Skupnosti, namenjenih financiranju dejavnosti za ohranjanje divjine. Posledično bi Komisija morala preko Sklada za razvoj podeželja dodeliti večje vsote okoljevarstvenim projektom v evropskem kmetijskem sektorju, z jasnim ciljem – financirati aktivnosti za varstvo divjine.

Po drugi strani pa bi morala Evropska komisija uvesti vrsto jasnih pravil za zagotovitev finančne podpore projektom lokalnih skupnosti v bližini teh območij, ki omogočajo nazorovane oblike turizma na teh območjih, namenjenih za ohranitev, in ki ustvarjajo gospodarske koristi, ki jih lahko uživajo zadevne lokalne skupnosti.

Poleg tega mora Komisija spodbujati čezmejno sodelovanje med državami članicami pri projektih za ohranjanje območij divjine, ki se nahajajo na ozemlju dveh ali več držav.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Biotska raznovrstnost Evrope je najdragocenejša dediščina, ki jo lahko zapustimo prihodnjim generacijam. Pozdravljam in podpiram to poročilo o divjini v Evropi. Rad bi opozoril na alarmantno stanje območja z najbogatejšo biotsko raznovrstnostjo v Evropi, rečnega ustja Donave. To ustje je stalno izpostavljeno agresivnemu divjemu lovu, nezakonitim gospodarskim interesom in nenazadnje nenadzorovanemu turizmu. Eden od največjih razlogov za agresijo, kateri je ustje izpostavljeno, je zakoreninjen v pomanjkanju zavesti tam živečega prebivalstva in podeželskega prebivalstva, živečega vzdolž pritokov Donave, ki tečejo skozi Romunijo.

To priložnost bi želel izkoristiti za poziv Komisiji in Svetu, da na podlagi tega poročila čim prej preučita posebne ukrepe za ustanovitev delovne skupine, ki bo preverila stanje na ustju Donave, pri čemer bo oblikovala učinkovite izobraževalne programe o okolju, namenjene prebivalstvu z neposrednim vplivom na biotsko raznovrstnost tega območja, in standarde za zaščito biotske raznovrstnosti.

Istočasno pa se ohranjanja divjine v Evropski uniji, zlasti na območju ustja Donave, ne da doseči brez uporabe podobnih ukrepov tudi v državah, ki na EU mejijo. Zato pozivam Komisijo in Svet, da okrepita svoj dialog in realizacijo posebnih ukrepov kot del svojih odnosov s temi državami.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Ob upoštevanju, da ne bomo mogli izpolniti zavez, ki smo jih sprejeli leta 2007 s sprejetjem resolucije o zaustavitvi zmanjševanja biotske raznovrstnosti do leta 2010, postaja zaščita območij divjine s spodbujanjem, razvojem in financiranjem prednostna naloga v luči podnebnih sprememb in negativnih vplivov turizma.

Predlog za vzpostavitev sistema za kartiranje evropske divjine bi pomagal pri opredelitvi biotske raznovrstnosti in nedotaknjenih območij, zaščiti katerih bodo države članice morale nameniti več pozornosti in precej truda. Informacijske kampanje, namenjene povečevanju ozaveščanja splošne javnosti glede območij divjine, realizacija visokokakovostnega trajnostnega turizma in izvrševanje direktiv o pticah in habitatih so samo nekateri instrumenti, ki nam bodo pomagali pri zaščiti teh območij.

V Evropi je že osem narodnih parkov, vključno z narodnim parkom Retezat v Romuniji. Ti parki so del mreže evropskih parkov z območji divjine (PAN). Ta mreža je odgovorna za upravljanje območij divjine in združuje vse nacionalne oblasti in lokalne turistične agencije, udeležene pri zagotavljanju trajnostnega razvoja turizma. Evropska komisija bi morala podpirati to pobudo in sodelovati s to mrežo za izmenjavo informacij in dobre prakse.

19. Agenda za trajnostni razvoj splošnega in poslovnega letalstva (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je kratka predstavitev poročila (A6-0501/2008) gospoda Queira v imenu Odbora za promet in turizem o agendi za trajnostni razvoj splošnega in poslovnega letalstva (2008/2134(INI)).

Luís Queiró, *poročevalec.* – (*PT*) Gospod predsednik, komisar, doslej sektor splošnega in poslovnega letalstva še ni bil posebej obravnavan na evropski ravni. Politični pomen tega poročila zato izhaja iz dejstva, da je to prvič, da sta Komisija in Parlament preučila to dejavnost in to v času, ko ta hitro raste, tako glede obsega prometa kot tudi glede gospodarskega pomena.

Številke povedo vse: samo v poslovnem letalstvu se povečuje število malih in srednje velikih podjetij, ki delujejo na tem področju, v naslednjem desetletju se pričakuje podvojitev števila zrakoplovov na 3 500 in letni promet znaša več kot 25 milijard EUR. Neposredno ali posredno ustvarja to letalstvo 154 000 delovnih mest po vsej Evropi. Skupaj s splošnim letalstvom, kjer je v skladu z izračuni med 30 000 in 50 000 zrakoplovov, predstavlja ta sektor 9 % vsega registriranega zračnega prometa in se ponaša z najhitrejšo rastjo v Evropi, ki je dvakrat višja od rasti drugega prometa.

Segment poslovnega letalstva ponuja pomembne družbene in ekonomske koristi: z zagotavljanjem prilagodljivega prevoza s točke na točko povečuje mobilnost državljanov, produktivnost podjetij in regionalno povezanost.

Sektor splošnega letalstva pokriva pomembne storitve na zelo različnih področjih, od operacij iskanja in reševanja do gašenja požarov, nadzorovanja prometa, kartiranja in rekreacijskega in športnega letenja. Je tudi pomemben vir znanja in spretnosti za ves letalski sektor.

Omeniti moram tudi evropsko industrijo v tem sektorju, ki stalno povečuje svoj delež na svetovnem trgu, ki se trenutno giblje okrog 16 % in ki jo je zato treba podpirati.

Če se ozrem na poročilo samo, se kot poročevalec strinjam s potrebo, ki jo je poudarila Komisija v svojem sporočilu, da je treba obravnavati posebne potrebe tega sektorja in opredeliti njegove osrednje teme. Slednje se nanašajo na zbiranje podatkov in temeljijo na nujnosti zadostne oskrbe oblikovalcev politike s podatki in statističnimi informacijami, da bodo lahko bolje razumeli delovanje tega sektorja in ga bodo lahko na primeren način regulirali. Druga točka se nanaša na uporabo načela sorazmernosti pri reguliranju tega sektorja. Ključno vprašanje je, ali bodo predpisi, oblikovani za urejanje upravljanja komercialnih zrakoplovov primerni za upravljanje enostavnejših in manjših, pogosto zrakoplovov z enim motorjem.

Podpiramo namen Komisije, da uporabi načelo sorazmernosti tako pri oblikovanju predpisov kot tudi pri realizaciji le-teh, ob upoštevanju nujnosti, da splošna varnost ne sme biti ogrožena. Tako je na primer s prilagoditvijo nekaterih določb o plovnosti, ki jih je že sprejela Evropska agencija za varnost v letalstvu (EASA), upravljanju nekomercialnih zrakoplovov ali z mogočo uporabo posebnih določb glede poenostavljenih varnostnih postopkov in pregledov potnikov v poslovnem letalstvu.

Tretja točka se nanaša na problem dostopa do letališč in zračnega prostora. Diagnoza je postavljena: ti zrakoplovi imajo na splošno težave pri dostopu do večjih letališč in se z enakimi problemi čedalje bolj srečujejo tudi na regionalnih in sekundarnih letališčih. Rešitve se gibljejo od optimiziranja izkoristka obstoječih zmogljivosti do morda spremembe predpisov o slotih. Pomembno je tudi spodbujati naložbe v majhna in srednje velika letališča za zagotovitev vedno številčnejših medsebojnih povezav med različnimi evropskimi regijami in mesti.

Kar zadeva vprašanje zmogljivosti zračnega prostora, poudarjamo pomen reform v okviru enotnega evropskega neba in skupnega podjetja SESAR (raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba) in se ponovno vračamo k potrebi, da se pri nalaganju nesorazmernih zahtev v smislu navigacijske opreme majhni zrakoplovi izvzamejo, medtem ko so vedno v skladu z varnostnimi omejitvami.

Četrta in zadnja točka se nanaša na trajnostni razvoj okolja na področju te dejavnosti. Čeprav so emisije ${\rm CO}_2$ majhnih zrakoplovov nižje, je še vedno treba spodbujati raziskave, razvoj in inovacije, ne le v okviru pobud Čisto nebo in CESAR (stroškovno učinkovit mali zrakoplov), ampak tudi pri uporabi motorjev, manj škodljivih za okolje in čistejših goriv.

Rad bi zaključil, gospod predsednik in komisar, z upanjem, da bo to poročilo pravi okvir za prihodnje zakonodajne in regulativne ukrepe, ki bodo morda pripravljeni za ta sektor. To je želja Odbora za promet in turizem, ki poziva Komisijo, da do konca leta 2009 poroča o napredku, ki ga je dosegla pri reševanju vprašanj, ki jih obravnava to poročilo. Pričakujem, da bo na jutrišnjem glasovanju to tudi želja velike večine poslancev tega Parlamenta.

Viviane Reding, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, Komisija pozdravlja poročilo in se zahvaljuje poročevalcu in odboru za njuno odlično delo.

Januarja 2008 je Komisija prvič objavila sporočilo o splošnem in poslovnem letalstvu. Temu je aprila 2008 sledil zelo pozitiven sklep Sveta in sedaj še to pomembno poročilo Parlamenta.

Splošno in poslovno letalstvo je pomemben sektor zrakoplovne industrije EU, vreden okrog 2,3 milijarde EUR letno. Precej vlaga v raziskave in razvoj ter hitro raste. Več kot dve tretjini vseh zrakoplovov, certificiranih v EU, se nahaja v tem sektorju.

Splošno in poslovno letalstvo v glavnem vključuje mala in srednje velika podjetja. To je tudi zelo raznolik sektor. Posebni naravi tega sektorja je treba prilagoditi predpise, ne da bi bila pri tem ogrožena zaščita ali varnost. Veseli nas, da Parlament spodbuja ta pojem sorazmernosti v tem poročilu.

Obstajajo tri glavna področja, na katera bomo morali v najbližnji prihodnosti osredotočiti naša prizadevanja: razvijanje skupnih varnostnih standardov EU za splošno letalstvo, vključevanje nekomercialnega letalstva v novo generacijo sistemov upravljanja zračnega prometa (ATM) za Evropo in zmanjševanje negativnega okoljskega odtisa tega sektorja.

Komisija namerava naslednje leto predlagati številne izvedbene določbe EU, ki bodo zagotavljale enotno varnostno raven nekomercialnega letalstva. Kot ste poudarili v vašem poročilu, moramo paziti na to, da bodo te določbe ne le zagotovljale ustrezno varnostno raven, temveč da bodo tudi sorazmerne in da ne bodo po nepotrebnem obremenjevale prevoznikov.

Prav tako bomo nadaljevali z razvijanjem prihodnjih sistemov upravljanja zračnega prometa za Evropo, pri čemer se bomo zavedali, da je zračni prostor skupno dobro, ki bi moralo biti varno dostopno vsem uporabnikom. Z vidika splošnega letalstva bosta enotno evropsko nebo in SESAR najpomembnejša za varno izboljšanje dostopa do zračnega prostora in letališč. Ti tehnologiji bosta odprli pot novim storitvam, kot jih v Evropi še ni bilo.

Nenazadnje, splošno in poslovno letalstvo, kljub stalnemu tehnološkemu napredku, prav tako vplivata na okolje in tako kot širša letalska panoga morata prav tako prispevati k zmanjšanju teh vplivov. Tudi tu bo treba ravnati v skladu z načelom sorazmernosti.

Komisija se veseli sodelovanja s Parlamentom pri obravnavanju točk poročila in bo poročala, ko se bodo stvari premaknile naprej.

Predsednik. – Točka je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Bogdan Golik (PSE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Na samem začetku bi se rad zahvalil Luísu Queiróju za njegovo poročilo o zadevi, ki je tako pomembna za prihodnost prometa v Evropi.

Rad bi poudaril pomen vprašanja razvoja splošnega in poslovnega letalstva in letalske industrije v tem sektorju. Čeprav rešitve, ki jih je predlagala Komisija, ne prinašajo radikalnih zakonodajnih sprememb in se

danes ne zdijo ravno pomembne, se njihovega vpliva na prihodnost letalstva v luči deregulacije trga in razvoja sektorja letalskega tovornega prometa na Poljskem ne da preceniti.

Cilj Komisije je spodbujanje razvoja tega letalskega sektorja s poenostavitvijo obstoječih regulativnih postopkov, sprejetjem določb o novih oblikah upravljanja zračnega prometa in spremembo le-teh za zagotovitev sorazmernosti.

Jasno je, da je to pobudo treba v celoti podpreti. Vendar pa je treba paziti na to, da se v postopku oblikovanja in uresničevanja politike pri načrtovanju in optimiziranju zmogljivosti upoštevajo potrebe vseh kategorij uporabnikov infrastrukture začnega prostora in letalstva. Za spodbujanje nadaljnjih reform pa je treba za splošno in poslovno letalstvo vzpostaviti osnovni evropski sistem zbiranja podatkov. Konec koncev bo treba omogočiti tudi dostop tega sektorja na tuje trge, podpirati razvoj novih, konkurenčnih tehnologij, istočasno pa skrbeti, da se bo ohranjalo spoštovanje načel varstva naravnega okolja.

Louis Grech (PSE), *v* pisni obliki. – Pozdravljam to poročilo, ker poskuša uskladiti in bolje pojasniti pravila splošnega in poslovnega letalstva na ravni skupnosti. To je najhitreje rastoči segment civilnega letalstva v Evropi in zagotavlja specifične družbene in ekonomske koristi. Da pa bi ga lahko kar najbolj izkoristili, moramo vzpostaviti ustrezno ureditev. Trenutno na primer primanjkuje zanesljivih podatkov o tem sektorju in to pomanjkanje je treba iz razlogov upravljanja, varnosti in zaščite obravnavati hitro.

Komisija mora strogo razlikovati med obsežnimi operacijami komercialnih zrakoplovov in letali v zasebni lasti. Zakonodaja mora biti sorazmerna glede na tveganja, ki so jim izpostavljene različne vrste letalstva, in previdna v smislu stroškovnega bremena, ki jim ga nalaga.

Prihodnje urejanje bi moralo industrijo spodbujati in izboljševati, namesto da jo omejuje.

Razlog za skrb bi lahko bil, da večina splošnega in poslovnega letalstva ne spada v področje uporabe direktive Komisije za vključitev letalskih dejavnosti v sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Ob upoštevanju hitre rasti tega sektorja menim, da je treba njegov vpliv na okolje izravnati v takšni ali drugačni obliki.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *v pisni obliki.* – (*PL*) V času, ko se kar naprej govori o "krizi", je težko govoriti o stabilni prihodnosti splošnega in poslovnega letalstva. Zato se zahvaljujem Luísu Queiróju, da se je potrudil pripraviti poročilo o tej zadevi. Čestitam. Prepričan sem, da je zračni promet lahko tista gonilna sila, ki bo pognala svet in evropsko gospodarstvo v tek. Spomnimo se, da sta brata Wright komaj pred 106 leti izvedla prvi nadzorovan polet na svetu z zrakoplovom na pogon (čeprav le v dolžini 40 metrov). To je bil začetek pravega letalstva.

Danes je letalstvo visoko razvita industrija, ki izdeluje "leteče stroje", ki so vedno bolje opremljeni z vrsto instrumentov. Letalstvo prav tako vključuje celotno zapleteno področje navigacije in kontrole letenja, z gradnjo zemeljske letališke infrastrukture, varnostnim sistemom in tako naprej. Zavedati se moramo, da se v Evropi v splošnem in poslovnem letalstvu uporablja približno 50 000 zrakoplovov, skoraj štirikrat več malih zrakoplovov in jadralnih letal pa se uporablja za šport in rekreacijo. Te številke povedo vse.

V tem kontekstu je zagotavljanje ustreznih zmogljivosti za evropski zračni prostor in za sama letališča zelo pomembno vprašanje. Tukaj bi rad opozoril na pomen regionalnih letališč za zagotovitev komunikacijske povezanosti v EU. Ko govorimo o razvoju zračnega prometa, pa seveda ne smemo pozabiti problemov, povezanih z naravnim okoljem.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (FI) Gospod predsednik, razprava o letalski industriji je pogosto izkrivljena: čeprav se na probleme emisij zaradi letalskega prometa gleda pristransko, pa ljudje nočejo priznati njegovega potenciala. Očitno je, da letalstvo in zračni promet povzročata emisije, a je prav tako očitno tudi to, da predstavljata prihodnost. To velja za komercialni zračni promet in za poslovno ter splošno letalstvo.

Čeprav zakonodaja EU o notranjem trgu v glavnem obravnava komercialni zračni promet, je treba opomniti, da bodo vprašanja v zvezi s splošnim in poslovnim letalstvom postajala vedno aktualnejša na področjih podnebne politike, varstva okolja in letalske varnosti. Če upoštevamo vedno večji pomen zlasti poslovnega letalstva, moramo na vsak način nameniti našo pozornost tem sektorjem in jim zagotoviti konkurenčnost.

Želel bi izraziti skrb v zvezi s poslovnimi pogoji za letalstvo. Majhna in srednje velika letališča so ključnega pomena tako za splošno kot za poslovno letalstvo. Spodbujati bi se morala njihova izgradnja in posodobitev, države članice pa bi bilo treba spodbujati k vlaganju. Nenehna rast poslovnega letalstva pa povzroča vedno večjo gnečo na odprtih letališčih.

Z vidika zaščite podnebja lahko rečemo, da čeprav manjši zrakoplovi niso vključeni v prihodnji sistem trgovanja z emisijami, sektor razvija prostovoljni mehanizem poravnav za oglijk. To je znak za možnosti razvoja celotnega zračnega prometa. Skupnost bi morala po najboljših močeh spodbujati raziskave inovativnih, energetsko učinkovitejših in okolju prijaznih zrakoplovov. Cilj mora biti nič manj kot zračni promet brez emisij.

20. Nediskriminiranje na podlagi spola in solidarnosti med generacijami (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je kratka predstavitev poročila (A6-0492/2008) gospe Záborske v imenu Odbora za pravice žensk in enakost spolov o nediskriminiranju na podlagi spola in solidarnosti med generacijami (2000/2118(INI)).

Anna Záborská, poročevalka. – (SK) Naj se najprej iskreno zahvalim vsem kolegom poslancem za njihovo pomoč pri mojem samoiniciativnem poročilu. Glasovanje v Odboru za pravice žensk in enakost spolov je bilo rezultat veliko širših razprav in sporazumevanj.

Moški in ženske, ki danes pomagajo pri vzpostavljanju solidarnostnih mrež med generacijami, zaslužijo priznanje. Njihova odločnost je pomemben prispevek k nacionalnemu in evropskemu bogastvu ter skupnemu dobru. Žal pa tega prispevka nacionalni statistični podatki in računi ne vključujejo. Zaradi tega so moški in ženske izpostavljeni skritim oblikam diskriminacije. Ženske in moški imajo pravico, da se sami odločijo za primerne in lagodne dejavnosti. Obveznost družbe je, da zagotavlja to svobodno izbiro in da ne diskriminira neke dejavnosti samo zato, ker bi ta ne spadala v običajen obseg trga formalnega dela.

To je kratek povzetek mojega samoiniciativnega poročila o nediskriminiranju na podlagi spola in solidarnosti med generacijami. Predmet tega poročila je osrednja tema razprav o prihodnosti Evrope in zaposlovanja v njenih državah članicah. Čeprav gre prej za tehnično poročilo, pa ima tudi človeško razsežnost. V njem bo vsakdo našel kaj zase, saj živimo v okviru omrežja širših ali ožjih družin in družbenih odnosov, v katera smo osebno vpleteni. Omejevanje pojma solidarnost med generacijami le na skrb za otroke je napačno tolmačenje. Solidarnost med generacijami zadeva tudi odgovornost do naših staršev in starejših oseb ter skrb za nesamostojne osebe.

Solidarnost med generacijami zadeva tudi vzgojo državljanov v smislu spoštovanja življenja, človeškega dostojanstva in varstva okolja. Predvsem pa je to vprašanje socialne pravičnosti. To je osnova za prihodnost Evrope in skupno dobro njenih prebivalcev. Upravljavci človeških virov se strinjajo, da so človekove sposobnosti neomejene. Zato je treba to vrednost jasno in pozitivno oceniti.

Evropska unija mora za dosego tega cilja ustvariti politični okvir. Ženske so prve, ki prispevajo k solidarnosti med generacijami in tako sodelujejo pri vzpostavljanju družbenih odnosov. Zato je to poročilo v glavnem namenjeno njim. Ekonomisti na podlagi matematičnih modelov pojasnjujejo vrednost gospodinjskega dela. Dolgoletne raziskave ekonomistov in demografov kažejo, da bi bil ženski prispevek k bruto domačemu proizvodu še večji, če bi bilo v izračun všteto njihovo neplačano delo. Če to dejstvo prezremo, to pomeni, da še vedno živimo v preteklosti. Za ustvaritev pogojev vključevanja vseh žensk in moških v solidarnost med generacijami ne glede na njihov socialni položaj moramo zreti v prihodnost.

Če Evropska unija resno podpira nediskriminiranje in politiko enakih možnosti, mora ukrepati. Moja politična skupina, skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov, se ponaša s svojo podporo politiki nediskriminiranja, ki si prizadeva za splošno dobro in spoštuje različne lastnosti in komplementarno naravo moških in žensk. Gospe in gospodje, rada bi tudi izpostavila, da je to poročilo rezultat obsežnih posvetovanj s številnimi ženskimi nevladnimi organizacijami. V svojem poročilu sem upoštevala tudi mnenja treh naših medskupin: ATD Quart Monde, Medskupine za družino in zaščito otroštva in Medskupine za skrbnike. Odbor za pravice žensk in enakost spolov je to poročilo soglasno sprejel. Gospe in gospodje, rada bi vas povabila k nadaljevanju tega sodelovanja in k jutrišnjemu glasovanju za predlog resolucije Odbora FEMM.

Viviane Reding, *članica Komisije*. – Gospod predsednik, menim, da je delo gospe Záborske zelo pomembno, kajti obravnavana zadeva je ena od najpomembnejših v naši družbi.

Vprašanje odvisnosti bo v prihodnosti postajalo vedno bolj pomembno zaradi demografskega staranja, pa tudi zaradi enakosti med moškimi in ženskami, saj za otroke in vzdrževane osebe še vedno skrbijo večinoma ženske.

Zato moramo z izboljšanjem pogojev družinskega življenja, zlasti tistih za uravnoteženje poklicnega in zasebnega življenja, udejaniti ukrepe, ki ženskam pomagajo vstopiti ali ostati na trgu dela.

Zlasti kar zadeva razmere glede skrbi za nesamostojne osebe, je Komisija že predložila naslednje ukrepe. Filialna odsotnost zaradi skrbi za vzdrževane osebe je bila vključena v posvetovanja evropskih socialnih partnerjev glede usklajevanja poklicnega, zasebnega in družinskega življenja. Komisija prav tako preučuje kakovost storitev za starejše vzdrževane osebe in zaščito pred trpinčenjem kakor tudi ukrepe, ki bi jih za pospešitev razvoja in posodabljanja infastrukture in storitev lahko sprejeli na evropski ravni v sodelovanju z državami članicami.

Kohezijska politika EU bo preko Evropskega socialnega sklada nadaljevala s sofinanciranjem pobud na nacionalni in lokalni ravni. Odprta metoda usklajevanja na področju socialne zaščite in socialne vključenosti posebej opozarja, da bi bilo pri posodabljanju pokojninskih shem treba bolj upoštevati nove oblike dela, prekinitve kariere in dolgoročno skrb za nesamostojne osebe.

Na tem delamo in se res veselimo tesnega sodelovanja s parlamentarci. Radi bi čestitali Parlamentu za pomembno delo, ki ga je opravil.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gospod predsednik, rada bi pripomnila, da to poročilo, ki je bilo sprejeto z absolutno večino v Odboru za pravice žensk in enakost spolov, vključuje tudi alternativni predlog, ki so ga predložili nekateri poslanci. Jutri bomo pozvani k izbirnemu glasovanju med tem predlogom in predlogom, ki ga je predložil parlamentarni odbor. Ta dva predloga drug drugega izključujeta. O tem alternativnem predlogu ne moremo razpravljati niti na plenarnem zasedanju niti prisluhniti poslancem, ki so ga predložili, niti izraziti svojega mnenja. To je pomanjkljivost v novih pravilih, o kateri bi morali premisliti.

Predsednik. – Da, gospa Panayotopoulos-Cassiotou, kar sem prej povedal gospe Doyle, velja tudi v vašem primeru. Držimo se člena 45, ki dejansko ponuja zelo strog okvir za naš čas govora, ker do besede lahko pride le poročevalec.

Našo pobudo prevzemamo od konference predsednikov, ki je odločila, da za to zadevo velja ta posebni člen. Naš Poslovnik bomo vsekakor morali oblikovati tako, da bo omogočal večjo prožnost in bogatejše razprave, a upam, da razumete, da spreminjanje Poslovnika drevi ni moja stvar. Kljub temu pa smo vašo pripombo seveda zabeležili.

Točka je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Corina Crețu (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Na žalost je diskriminacija na podlagi spola še vedno resničnost, celo v državah članicah Evropske unije. To ne velja le za zasebni sektor, kjer moški pokrivajo devet desetin članstva v svetih direktorjev velikih podjetjih, ampak tudi za javni sektor, kjer je zastopstvo žensk nezadostno.

Vendar pa lizbonska strategija predvideva vključitev 60 % delazmožnih žensk na trg dela. Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da je eden od največjih srednjeročnih in kratkoročnih izzivov v Evropi demografski izziv. Evropska unija se sooča z večjim porastom povprečne starosti svojega prebivalstva kot druge regije na svetu, stopnja rasti prebivalstva pa znaša le 0,4 %, kar pomeni, da se bo Evropska unija istočasno morala soočiti z upadom za delo sposobnega prebivalstva in s starajočim se prebivalstvom.

Posledično izbira med kariero in ustvarjanjem družine ne sme biti dokončna ali obvezna in obstajati mora možnost za uravnoteženje teh dveh življenjskih vidikov.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Ena od ključnih vrednot Evropske unije je odprava vseh oblik diskriminacije. Poleg odgovornosti za odpravo diskriminacije, tudi med moškimi in ženskami, nosimo tudi odgovornost za uresničitev dejavnih ukrepov za spodbujanje poklicne kariere žensk. Eno od področij, na katerem so ženske v precejšnji meri nezadostno zastopane, so znanstvene raziskave. Poleg tega niso nezadostno zastopane le v številčnem smislu, temveč tudi znotraj hierarhije uprave: višja ko je raven v hierarhiji, manjša je zastopanost žensk.

Na ta način si družba sama odvzema ustvarjalni potencial pomembnega segmenta prebivalstva. Visoka konkurenčnost raziskav, naravna geografska mobilnost povezana z znanstvenim delom, skupaj z ustvarjanjem kariere v razmeroma pozni starosti, otežujejo združevanje te dejavnosti z družinskim življenjem.

Razprave na to temo izkoriščam za poudarek potrebe za uvedbo posebnih politik, katerih namen je doseganje enakosti med moškimi in ženskami v akademskih poklicih. Te politike morajo upoštevati niz dobrih praks na evropski ravni, kot je spodbujanje dvojnih karier, spodbujanje univerz in raziskovalnih institutov pri vlaganju v centre za varstvo otrok ter pospešen dostop žensk do delovnih mest z akademsko izobrazbo.

Zita Gurmai (PSE), v pisni obliki. – (HU) Države članice Evropske unije morajo v skladu s politiko enakosti med moškimi in ženskami podpirati demografsko rast, ki vključuje njihove ukrepe v obnovljeno lizbonsko strategijo za rast in delovna mesta. Ravnovesje v evropskih družbah je odvisno od vseh solidarnostnih odnosov med generacijami, ki so bolj kompleksne kot kdaj koli prej: mladi še naprej dolgo živijo v domovih svojih staršev, medtem ko je za te starše vedno bolj običajno, da morajo skrbeti tudi za svoje starajoče se sorodnike. To predstavlja breme, ki ga nosi pretežno mlada generacija in generacija v srednjih letih, zlasti pa ženske. Iz tega razloga bi lahko bila enakost med ženskami in moškimi, pri tem imam v mislih enake možnosti v širšem pomenu, temeljni pogoj za oblikovanje novih oblik solidarnosti med generacijami.

Če naj evropske družine dobijo nov elan, je vprašanje enakosti med moškimi in ženskami v zvezi z družinskimi obveznostmi, to je usklajevanjem družinskega življenja in dela, vsekakor zelo pomembno. Ključnega pomena je tudi zagotavljanje otroškega varstva ustrezne kakovosti in obsega tistim, ki bi ob vzgoji otrok želeli opravljati tudi kakšno plačano delo. Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu poskuša po najboljših močeh zagotoviti izpolnitev ciljev barcelonskega procesa in z razočaranjem ugotavlja, da tega cilja v programu češkega predsedovanja očitno ni.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), v pisni obliki. – Hvala, predsednik!

To poročilo je pomembno za predstavitev in preobrnitev diskriminacije na podlagi spola in solidarnosti med generacijami!

Precej jasno je, da so bile ženske, ki so se odločile koristiti porodniški dopust, diskriminirane. Pogosto imajo težave pri vrnitvi na delo z istimi možnostmi, zamujajo priložnosti za napredovanje in izgubljajo tako dohodek kot tudi koristi socialne varnosti.

Poleg tega moški in ženske, ki za daljša obdobja ostanejo doma, da lahko skrbijo za starejše osebe ali majhne otroke, pogosto izgubijo v ekonomskem smislu, ker so brez dohodka in njihovo delo, čeprav je pomembno, ni všteto v BDP. To delo oblikovalci politike in družba nasploh pogosto prezrejo. Ljudje zaničujejo ljudi, ki se odločijo, da bodo ostali doma, namesto da bi hodili na delo, kot da le-ti ne prispevajo k družbi.

Gospe in gospodje!

EU bi morala spodbujati politike, ki odpravljajo to diskriminatorno miselnost, in dati ljudem, ki se odločijo ostati doma in skrbeti za družinskega člana, več dopusta in več podpore. Zaradi zmanjšanja verjetnosti diskriminacije, ki bi jo delodajalci vršili nad svojimi zaposlenimi, bi te politike morala financirati družba.

Hvala!

Siiri Oviir (ALDE), *v pisni obliki.* – (*ET*) Današnja Evropa se sooča z demografskimi spremembami brez primere. Če Evropa želi spremeniti usmerjenost k zmanjševanju števila prebivalstva, moramo s politiko EU in držav članic podpirati družine na vse mogoče načine in dovoliti ženskam in moškim združevati družinsko življenje z delom, ampak tako, da bodo domače obveznosti enakomerno porazdeljene med moške in ženske.

Z vsem srcem podpiram alternativni predlog za resolucijo Evropskega parlamenta o nediskriminiranju na podlagi spola in solidarnosti med generacijami, ki je bolj realno od predhodnega poročila.

Posebej moram poudariti cilj oblikovanja politike skrbništva, ki je uravnotožena med obema spoloma. Neenakost pri izvajanju skrbništva pogosto temelji na pomanjkanju sprejemljivih, razpoložljivih in visokokakovostnih storitev v državah članicah in ženske se ne morejo izogniti žrtvovanju svojih priložnosti za udeležbo v socialnem, gospodarskem in političnem življenju.

Vse to ohranja neenakost pri razporejanju domačih in družinskih obveznosti med moškimi in ženskami, zaradi česar so ženske običajno prisiljene izbrati bolj prožno organizacijo dela ali pa prenehajo delati, kar v zameno vpliva na njihovo kariero, nadaljnjo neenakost plač moških in žensk in pokojninske pravice.

Na priporočilo češkega predsedstva, da naj bi otroško varstvo postalo "popolnoma veljavna alternativa poklicni karieri", gledam oprezno. Prepričana sem, da bi realizacija tega priporočila za vedno ohranila tradicionalno delitev dela med moškimi in ženskami.

Ukrepi, načrtovani v okviru lizbonske strategije, igrajo pomembno vlogo pri vzpostavitvi enakosti pri delitvi dela med ženskami in moškimi; poleg povečanja zaposlovanja, spodbujanja inovacij in stopnjevanja produktivnosti mora biti njihov cilj tudi odprava diskriminacije na podlagi spola v EU, ki se je sčasoma razvila.

Zita Pleštinská (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*SK*) Skrbništvo je bilo skozi stoletja domena žensk. Idealne matere, ki so svojo mladost posvetile skrbi za svoje otroke, predstavljajo danes večino starejše ženske populacije in to varstvo otrok in skrb za dom se v njihovih pokojninah ne odražata. Mnoge od njih ne prejemajo ustreznih pokojnin za to socialno dragoceno delo, ki so ga opravljale v aktivnem obdobju svojega življenja, in so zaradi tega izpostavljene večji nevarnosti revščine. To je tudi razlog, da mlade ženske odlašajo z materinstvom in dajejo prednost poklicni karieri.

Med mnogimi svojimi govori v Parlamentu sem stalno poudarjala, da matere in očetje, ki se svobodno odločijo za vzgojo svojih otrok ali za skrb za starejše osebe ali vzdrževane osebe, ne smejo biti diskriminirani. Poznam mnoge družine, ki imajo invalidne sorodnike in zelo pogumno opravljajo to zahtevno delo, kljub oviram, ki jih morajo kar naprej premagovati.

V tem govoru bi želela pohvaliti predloge poročevalke gospe Anne Záborske, ki priporočajo priznanje ne le tradicionalnim oblikam pridobitne zaposlitve, ampak tudi raznovrstnim oblikam nepridobitne zaposlitve v družinah kot delu solidarnosti med generacijami. To delo se odraža v BDP, če družina nekoga najame. To pa ne velja, če to delo opravlja eden od staršev.

Verjamem, da bo poročilo spodbudilo države članice k sprejetju ukrepov za izboljšanje družinske politike v okviru EU.

Rovana Plumb (PSE), v pisni obliki. – (RO) V času, ko se Evropa sooča z globoko gospodarsko krizo, katere končni obseg bo težko oceniti, se lahko pričakuje samo še to, da se bodo negativne posledice pretresa na trgu dela odrazile na rodnosti, ker se bodo mnoge ženske odpovedale materinstvu zaradi strahu pred izgubo svojega delovnega mesta in pred zmanjšanjem materialnih virov, ki so potrebni za varstvo in vzgojo otrok.

Glede na to je naloga vsake države članice, da spodbuja večgeneracijske dejavnosti kot so centri, kjer starejši odrasli skrbijo za otroke in jih vzgajajo ter za to prejemajo plačilo. Ti centri, ki uspešno delujejo v nekaterih državah članicah, bi ženskam, ki so rodile, omogočili dokaj hitro vrnitev na delo, starejšim upokojenim osebam pa bi olajšalo vrnitev k zaposlitvi.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*BG*) V zadnjih nekaj desetletjih se je prebivalstvo v državah članicah Evropske unije vse bolj staralo. Uspešno uravnovešanje poklicnega in osebnega življenja postaja za ženske naporna naloga. Zato je pomembno, da države članice ravno zdaj spodbujajo rodnost in ustrezno poskrbijo za družine. Na tem področju bi EU lahko posredno prispevala in pomagala državam članicam pri posodobitvi njihovih politik. Priznanje "nevidnega dela" se mi zdi eden od pomembnih korakov na tem področju.

Prav tako ne moremo prezreti dejstva, da celo več oseb dejavne starosti istočasno skrbi za otroke in starejše bližnje sorodnike, kar jih pušča v negotovem položaju. Zato je posebej pomembno, da Komisija uvede praktične pobude za uradno priznanje znanja, pridobljenega z aktivnostmi, povezanimi s skrbjo za otroke in nesamostojne osebe ter gospodinjskem delu, da bi se lahko upoštevalo ob vrnitvi na trg dela.

Danes moramo razmišljati o prihodnosti vseh teh mater, ki skrbijo za otroke, ki so prihodnost Evrope, in jih varovati pred nevarnostjo, da bodo nekega dne prejemale majhne pokojnine in da bodo v primerjavi z drugimi člani družbe v neenakem položaju.

21. Predkomercialna naročila: spodbujanje inovacij za zagotavljanje visokokakovostnih trajnostnih javnih storitev v Evropi (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je kratka predstavitev poročila (A6-0018/2009) gospoda Harboura v imenu Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov o predkomercialnih naročilih: spodbujanje inovacij za zagotavljanje visokokakovostnih trajnostnih javnih storitev v Evropi (2008/2139(INI)).

Malcolm Harbour, *poročevalec*. – Gospod predsednik, posebej primerno je, da danes za Komisijo odgovarja gospa Reding, ker se moje poročilo osredotoča na predlog, ki smo ga z njenimi službami izdelovali več let. Gre za izjemno pomemben predlog s širokimi možnostmi za celotno evropsko gospodarstvo. Danes zvečer bi rad komisarko najprej poprosil, da prenese mojo zahvalo svojim službam za njihovo vodenje, a da menim,

da bi morala biti ta pobuda veliko bolj poznana. Iz Generalnega direktorata za informacijsko družbo jo je treba občutno razširiti – in mislim, da se to zdaj že dogaja –, ker je njen pomen v trenutnih gospodarskih razmerah tako velik.

O čem torej govorim? No, bistvo vprašanja je, da javni organi v Evropski uniji porabijo ogromne vsote javnega denarja za nakup izdelkov in storitev. Ocenjuje se, da se vsako leto za javna naročila porabi 1 800 milijard EUR. Koliko od teh naročil se dejansko porabi za preiskave, raziskave in spodbujanje razvoja novih rešitev za velike izzive, s katerimi se javni organi in seveda družba vsak dan soočajo: boljše zdravstvene storitve, boljše prometne rešitve, ukvarjanje s podnebnimi spremembami, bolj energetsko učinkovite stavbe? Poraba naročil EU v povezavi z raziskavami in razvojem znaša manj kot 1 % skupnega proračuna naročil.

Ob upoštevanju, da imamo v lizbonski strategiji jasen cilj, da porabo za raziskave in razvoj dvignemo na ciljne 3 %, so tu velike možnosti.

Tukaj pa nastopi celoten pomen predkomercialnih naročil. V bistvu iščemo inteligentne, na raziskave osredotočene javne organe, ki bi ustvarili potrebo po inovativnih rešitvah in bi potem z velikimi in malimi podjetji – a predvsem z malimi podjetji, ki imajo od tega zares lahko koristi – sodelovali pri izpolnjevanju teh zahtev. Hočemo, da te inteligentne stranke zares razmislijo o prihodnosti, da so zahtevne, da razmišljajo o rešitvah, za katere doslej ni še nobene komercialne rešitve, a kjer v glavnem ogromno rešitev obstaja, in te se potem lahko razvijejo s finančnimi prispevki javnih organov tako, da ti financirajo v raziskave in razvoj, morda s prvim konkurenčnim faznim pristopom o zamislih in potem s prenosom teh razvojnih rešitev v naslednjo fazo v smer obstanka izdelka ali storitve, ki se lahko lansira na trg.

Koristi, ki bi jih prinesla takšna pomoč, zlasti za mala podjetja, skupaj s komercialno podporo, bodo za ta podjetja zares pomembne. Tam, kjer je bilo to že uvedeno, lahko seveda vidimo, da so podjetjem, četudi niso našla zmagovalne rešitve, financirali določen element njihovih raziskav in razvoja, s katerim lahko nadaljujejo in ga uporabljajo za razvoj drugih izdelkov, ki ustvarjajo prihodek.

To je tudi v skladu z drugo pobudo Komisije, ki jo pokriva moje poročilo, "pobudo za vodilni trg", kjer iščemo javne organe, ki bi prevzeli vodilno vlogo na številnih področjih ključnih tehnologij v zvezi z zdravstvom, podnebnimi spremembami v prometu. Zaslediti je pojavljanje celovite politike, a moje poročilo pravi, da potrebujemo več usposabljanja, več najboljših praks, to poročilo pa večjo razpršitev in več razširjanja. Upam, da bosta Komisija in seveda kolegij postala na to pozorna in da bo ta Parlament podprl to rešitev.

Na koncu – in če mi dovolite izkoristiti malo več časa, kajti na nek način gre tu za vprašanje o pravilnosti postopka – bi v prvi vrsti v tem praznem Parlamentu rad poudaril, da sem imel dve mnenji k mojemu poročilu, in sicer mnenje gospoda Sakalasa iz Odbora za pravne zadeve in gospe Podimate iz Odbora za industrijo. Teh mnenj se seveda tu ne sme predstaviti, kar je precej sramotno, kajti predstavljali sta dragocen prispevek, ki sem ga dodal k svojim spremembam. Za sodelovanje bi se rad zahvalil tudi mojemu stalnemu spremljevalcu, gospodu Hasseju Ferreiru, ki je prav tako ogromno prispeval.

Samo še v zaključek, to je rešitev, kjer bodo zmago slavili vsi: družba, državljani, javni organi, podjetja, inovatorji in evropsko gospodarstvo. Zaradi tega je to tako pomembno, in če računamo na to, da bodo javni organi nadaljevali z vlaganji v tem času gospodarske krize, je ta predlog celo pomembnejši kot takrat, ko sem pred nekaj meseci začel z njegovo izdelavo.

Viviane Reding, članica Komisije. – Gospod predsednik, bolj se ne bi mogla strinjati, kajti predkomercialna naročila služijo dvojnemu cilju. Izboljšujejo kakovost javnih storitev, najbolj pa odpirajo možnosti industrije, da prevzame vodilno vlogo na mednarodnih trgih. Torej so zelo dobra naložba, predvsem v času krize, ko moramo naši industriji pomagati, da prenese rezultate raziskav v prakso in da kar najbolj izkoristi tehnološke rešitve in inovacije.

Veseli me, da je poročevalec, gospod Harbour, skupaj s Komisijo podprl tisto, kar se je že dolgo pripravljalo. Vendar obstaja razlika med tistim, kar se pripravlja, in tistim, kar se prenaša v prakso. Resnično upam, da bo poročilo Parlamenta postalo sprožilo in pomemben element, ki ga bomo lahko vključili v našo politiko raziskav in inovacij. Seveda se s sproženjem močne potrebe v javnem sektorju po razvoju novih inovativnih izdelkov in storitev v Evropi stvari lahko spremenijo na bolje, predvsem za naša mala in srednje velika podjetja, zato pozdravljam to pobudo. Gospodu Harbourju čestitam za njegovo delo.

In kakšni bodo morali biti naši naslednji koraki? V takojšen odgovor na konkretna priporočila iz poročila lahko potrdim, da bo Komisija podprla dejanja, ki bodo spodbujala delitev izkušenj in povečevanje ozaveščenosti in bo preučila sredstva, ki bi spodbudila naročnike iz številnih držav članic k skupnemu izvajanju projektov predkomercialnih naročil.

Komisija je že odprla javni razpis – v programu "Regije za gospodarsko spremembo", programu za konkurenčnost in inovacije in sedmem okvirnem programu za raziskave in tehnološki razvoj – za pomoč pri vzpostavitvi mrež javnih organov za predkomercialna naročila.

Menim, da bi evropske vlade srednjeročno in dolgoročno morale vključiti predkomercialna naročila v svoje strateško načrtovanje javnih naložb. Menim, da bi bilo dobro začeti pri paketih za oživitev gospodarstva. Kar zadeva Komisijo, bom to poudarila v sporočilu, ki je načrtovano za začetek maja letos, v katerem bom predlagala okrepljeno strategijo za IKT pri raziskavah, razvoju in inovacijah v Evropi, in tako bodo predkomercialna naročila vključena v to poročilo.

Kot veste, so nekatere države članice že začele eksperimentirati s predkomercialnimi pilotnimi projekti naročil. Upam, da bo v prihodnjih mesecih tega več in pozivam člane odbora ter prav tako poslance tega Parlamenta, da se vrnejo v svoje države in da ministrom in občinam pojasnijo zadeve v zvezi s predkomercialnimi naročili. Stvari lahko spremenimo na bolje le, če sodelujemo. Hvala lepa za pomoč pri tem.

Predsednik. – Točka je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*SK*) Spodbujanje inovacij in razvijanje ekonomije znanja sta ključa za zagotavljanje visokokakovostnih trajnostnih javnih storitev. Javni sektor ZDA porabi za naročila na področju raziskav in razvoja 50 milijard USD letno, kar je 20-krat več kot v EU, in zato morajo države članice spoštovati svoje zaveze, da bodo vložile 3 % BDP v raziskave in razvoj. Javna naročila so strateški instrument za dosego tega cilja.

Kljub številnim današnjim evropskim raziskovalnim programom pa javni organi še vedno niso izrabili njihovih rezultatov prek javnih naročil. Trenutna praksa EU temelji na ekskluzivnem razvoju, kar pomeni, da vsaka družba obdrži lastniške pravice glede novih idej, ki jih ustvari.

Kljub dejstvu, da predkomercialna naročila prinašajo nekaj poenostavitev, pa je ves postopek zelo zahteven. Javnim organom bi lahko občutno pomoč nudile univerze in raziskovalni inštituti. Države članice bi morale iskati spodbudo v izkušnjah evropskih inovacijskih agencij, udeleženih v raziskavah in razvoju.

Menim, da bo Komisija na podlagi predlogov poročila gospoda Malcolma Harbourja ustvarila izčrpen, lahko razumljiv priročnik, ki bo predvsem malim in srednje velikim podjetjem ter ustreznim organom na področju javnih naročil nudil pomoč pri realizaciji.

Samo s tesnim sodelovanjem med državami članicami EU na področju javnih naročil bomo lahko spodbujali inovacije in zagotavljali visokokakovostne trajnostne javne storitve.

22. Dnevni red naslednje seje: gl. zapisnik

23. Zaključek seje

SL(Seja se je zaključila ob 23.00) <BRK>